

Budget 2026

Med flerårsplan 2027-2028

Älmhults Kommun

Älmhults
kommun

Innehållsförteckning

TILLSAMMANS FÖR ÄLMHULT	1
EN LIVSKRAFTIG, ATTRAKTIV OCH HÅLLBAR KOMMUN	2
ETT STARKT NÄRINGS LIV MED BEHOV ATT REKRYTERA	3
LÄRA FÖR ATT MÖTA FRAMTIDEN	3
EN OMSORG MED HÖG KVALITET OCH ETT TRYGGT ÅLD RAND E	4
EN SÄKER OCH TRYGG KOMMUN	5
EN EFFEKTIV OCH SERVICEINRIKTAD KOMMUNKONCERN	5
TAXOR OCH AVGIFTER	10
STABIL EKONOMI	10
NÄMNDERNAS DRIFTBUDGET	10
VI BLICKAR FRAMÅT	11
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	12
FINANSIELLA MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	12
RESULTATMÅL OCH INDIKATORER	14
EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	20
OMVÄRLD	20
BOLAGENS EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	20
BEFOLKNINGSPROGNOS	22
SKATTEPROGNOS	22
LÅNESKULD	22
PENSIONS KOSTNADER	23
LÖNEÖKNINGAR	23
DRIFTSAMMANDRAG OCH RESULTAT	24
NÄMNDERNAS DRIFTRAMAR	24
TAXOR OCH AVGIFTER	25
INVESTERINGSBUDGET	25
EXPLOATERINGSBUDGET	29
RESULTATBUDGET	31
KASSAFLÖDESBUDGET	31
BALANSBUDGET	32

BILAGOR

- 1) Samhällsbyggnadsplan 2026-2037 med underliggande planer
- 2) Taxor och avgifter nämnder år 2026
- 3) Resultatmål och indikatorer år 2026

Tillsammans för Älmhult

Att leda Älmhults kommun är ett fint förtroende. Vårt fokus ligger på hela Älmhults hållbara utveckling. Det är mycket som går bra i vår kommun och här finns en stark tro på framtiden.

Som boende i Älmhults kommun har du nära till det mesta, tillgång till ett brett kultur- och föreningsutbud, frisk luft och sjöar runt knuten och möter dagligen människor från hela världen. Detta är vi stolta över, tar vara på och utvecklar. Vi vill att fler ska få ta del av denna underbara plats och bosätta sig här.

Sverige befinner sig fortfarande i en lågkonjunktur och de senaste åren har varit tuffa inom kommunsektorn. Omställning, innovation och prioriteringar har genomsyrat arbetet och vi fortsätter med att effektivisera kommunorganisationen. Kärnuppdragen ska vara i fokus och det ska finnas ett tydligt syfte med allt vi gör.

Vi har länge haft kännedom om en ökad andel äldre i befolkningen. En viktig del är hur vi vill och kan bo när vi blir äldre och detta är ett pågående arbete som vi tar upp i denna budget. Att det föds färre barn har däremot varit svårt att förutse, men vår utbildningsnämnd är uppe i ett omställningsarbete och detta ska fortsätta. All vår utbildning ska hålla hög kvalitet och vi lägger hellre pengar på personal än halvtomma lokaler. Förskolor och skolor ska finnas på de orter där de finns idag.

Tillväxt av befolkningen, näringslivet samt ökad sysselsättning är av stor vikt, inte minst för finansieringen av välfärden. Näringslivet i kommunen går bra och här ska vi som organisation ta vårt ansvar och jobba med kompetensförsörjning, effektiv myndighetsutövning och möjligheter för företag att växa. Det görs stora privata och statliga investeringar i vår kommun. Vi som kommun ska stödja tillväxten, för skapas det fler jobb och fler flyttar hit så ökar intäkterna till välfärden. Genom att fler arbetar motverkas utanförskapet och kriminaliteten. Detta är viktigt för Älmhult och Sveriges utveckling.

Alla som arbetar i kommunkoncernen gör ett fantastiskt jobb – utan er är ingen verksamhet möjlig. Vi vill rikta ett stort tack till er!

Vi är stolta över att bo och verka i Älmhult och med denna budget fortsätter vi att utveckla livskvalitet, välfärd och tillväxt och det gör vi tillsammans med medarbetarna, företagen, föreningarna och framför allt Älmhultsborna.

Eva Ballovarre (S)

Thomas Harrysson (C)

Ordförande i Kommunstyrelsen

Vice ordförande i Kommunstyrelsen

En livskraftig, attraktiv och hållbar kommun

Entreprenörskap, infrastruktur, mångfald, småländsk klurighet, natur och vatten är några av kännetecknen som lett Älmhult dit vi är idag. Företagen, föreningarna och invånarna gör hela kommunen till en attraktiv plats att bo och verka i.

Sedan länge har kommunen en ambition att ha en befolkningsutveckling på 1 procent årligen och det är viktigt att fortsätta sträva efter. Här ska kommunen och näringslivet kroka arm och tillsammans lyfta Älmhult som en bra kommun att bo i. Syftet med att sträva efter befolkningstillväxt är att kommunen och kommunens företag ska kunna rekrytera personal med rätt kompetens, att vi blir fler som delar på nödvändiga investeringar och att handel, kultur- och fritidsutbud ökar för oss som redan bor här.

Det bästa sättet att få fler att vilja bo i kommunen är att göra det ännu bättre för de som redan lever och verkar här. En bra fritid är en del av attraktiviteten och vi gör nu en långsiktig satsning på Diö ishall med till och börja med ny kylanläggning och ny sarg samt en långsiktig investeringsplan för nya omklädningsrum som skapar bättre förutsättningar för våra ungdomar att spela ishockey. Älmekulla fotbollsanläggning förstärks med bevattningsanläggning och belysning och även här görs en långsiktig investeringsplan för att förbättra anläggningen. Även våra vandringsleder, cykelleder för rekreation och motion ska långsiktigt utvecklas.

Skötseln av hela kommunens allmänna ytor ska bli bättre då många platser upplevs eftersatta. Väl skötta allmänna ytor skapar trivsel och trygghet. När vi investera i vår offentliga miljö ska det vara enkelt att hålla snyggt och trygghet ska alltid vägas in.

Älmhults enskilda vägar ska hålla hög kvalitet och kommunen ska ha fortsatt samordningsansvar, detta är viktigt för att kunna bo och verka i hela kommunen. Därför gör vi år en tydlig satsning på dessa vägar.

Älmhults kommun arbetar utifrån en miljöplan med höga ambitioner. Lokala beslut har stor påverkan och vi är stolta över de effekter miljöplanen får i vår verksamhet. Lågt matsvinn och involvering av elever i detta arbete, återbruk av möbler, stora investeringar i solceller, ökad andel fossilfria fordon och hög andel sorterat avfall är några exempel på hur arbetet pågår. Detta sätt att arbeta ska genomsyra hela kommunkoncernen.

Uppdrag till kommunchefen att fördela:

- Föreslå en modell där ekonomiska resultat av energieffektivisering används till ytterligare investeringar som främjar drift och klimat.
- Arbeta fram förslag inför budget 2027 på hur "Hållbarhetsinvesteringar" kan hanteras strategiskt och sammanhängande kopplat kommunens hållbarhetsmål som idag återfinns i Miljöplan 2030.
- Medel till enskilda vägar med 3 miljoner kronor tillförs tekniska nämnden.

Ett starkt näringsliv med behov att rekrytera

Älmhults näringsliv är starkt, mångfacetterat och på uppgång. Under de senaste åren har antalet arbetstillfällen ökat stort och vi vet att fler företag står inför att rekrytera såväl personer med spetskompetenser såväl som medarbetare med kortare utbildning.

Kommunen har ett stort ansvar att bidra och stödja rekryteringen genom att vara en attraktiv kommun att bo i, god infrastruktur med pendlingsmöjligheter samt att arbeta aktivt med att utöka bredden av utbildningar i kommunen.

I myndighetsutövning ska kommunen fokusera på kommunens, näringslivets och individens utveckling och våga nyttja lagstiftningen på bästa möjliga sätt för den sökande när beslut ska fattas. Utgångspunkten ska vara möjligheterna. Kommunen ska också vara rådgivande för att underlätta för den som söker lov till olika saker.

Uppdrag till kommunchefen att fördela:

- Att fortsatt arbeta för att bredda utbudet på eftergymnasial utbildning i kommunen.
- Att samverka med näringslivet för att göra Älmhult till en ännu bättre plats att etablera, driva och utveckla företag i.
- Att fortsatt arbeta med strategiska markförvärv.
- Att fortsätta att arbeta proaktivt med att tillgodose efterfrågan på verksamhetsmark.

Lära för att möta framtiden

Barnen är vår framtid och vi ska ge dem den bästa möjliga start på livet för att bli välmående, självständiga vuxna. Vi vill att kommunens skolors kvalitetsarbete ska vara långsiktigt, förutsägbart och ständigt pågående. Tidiga insatser för att barnen ska klara av skolan ska prioriteras och antalet elever som blir behöriga till gymnasiet ska öka.

Den demografiska utvecklingen innebär en drastisk minskning av barn som börjar förskolan. Detta innebär att vi ska arbeta aktivt med omställning för att kunna behålla kvalitet i verksamheten. Förskolor och skolor ska finnas i de orter de finns idag.

Haganässkolan är viktig för kommunens utveckling. Både för kompetensförsörjningen med relevanta inriktningar på programmen, men också för att få ungdomar att trivas och vilja stanna kvar i kommunen. Vi vill att fler elever från Älmhult, men också från andra kommuner ska ha vår gymnasieskola som förstahandsval. Genom att göra skolan till en renodlad gymnasieskola och erbjuda idrottsprofiler har elevantalet ökat markant och nu tar vi nästa steg genom att också ge utemiljön en rejäl upprustning.

Nivån på utbetalat ekonomiskt bistånd är långt under Sverigesnittet i kommunen och det beror på en väl fungerande arbetsmarknadsenhet som samverkar väl med socialsekreterare och skola. För att göra ännu fler Älmhultsbor självförsörjande är en åtgärd att kommun ska föregå med gott exempel och erbjuda olika former av praktikplatser/anpassade arbeten/lönebidragsanställningar och det är hela kommunkoncernens ansvar.

Uppdrag till kommunchefen att fördela:

- Att antalet elever som blir behöriga till gymnasiet är ökande.
- Att genomföra en upprustning av Haganässkolans utemiljö med syfte att öka attraktiviteten och skapa en trygg och välkomnande miljö.
- Att kommunkoncernen ska ta emot fler personer långt från arbetsmarknaden på exempelvis lönebidragsanställningar, praktik och projekt tillsammans med arbetsmarknadsenheten samt återrapportera detta till kommunstyrelsen under året.
- Att det ekonomiska biståndet fortsatt ska ligga på en låg nivå och vara minskande.

En omsorg med hög kvalitet och ett tryggt åldrande

Den demografiska utvecklingen innebär att vi blir fler äldre och vi behöver möta de behov som då uppkommer. Idag har vi särskilda boenden, ett konceptboende för äldre som invigs 2026 samt privata satsningar i Häradsbäck och Virestad med bostäder för äldre. Vi vill att alternativen för kommunens seniorer ska bli fler och att det finns privata företag som kan bygga bostäder anpassade för äldre i vår kommun.

I samband med renoveringen av Almgården kommer utemiljön att lyftas och det kommer vara en viktig faktor för trivseln. Alla omsorgsboenden i kommunen ska ha ändamålsenliga och attraktiva utemiljöer och en plan för detta ska tas fram.

Omsorgen ska ha rätt bemanning av personal – både antal anställda och personal med rätt kompetens – för ökad kvalitet och trygghet. Socialnämnden har börjat se över sina bemanningstal och detta arbete ska ge bättre kvalitet i vården för omsorgstagarna och bättre arbetsmiljö för personalen. Personalens idéer och kunskap ska tas tillvara på och alla ska vara involverade i det omställningsarbete som den demografiska förändringen vi ser innebär. Kontinuitet för de som behöver omsorg är prioriterat och detta innebär en uppdelning i mindre geografiska områden med hemtjänstgrupper anpassade därefter, det vill säga fler hemtjänstgrupper med färre vårdpersonal i varje.

Vi vill se fler samarbeten med civilsamhället och ser det idébundna – offentliga – partnerskapet med Fontänhuset som en bra början och vill se fler liknande förslag. Psykisk ohälsa och ofrivillig ensamhet är hela samhällets ansvar att motverka.

Familjecentralen är en verksamhet som vi är stolta över och som är viktig för att arbeta förebyggande och skapar förutsättningar för tidiga insatser. Detta arbete ska fortsätta och utvecklas.

Uppdrag för kommunchefen att fördela:

- Att ta fram en plan för att skapa bättre utemiljöer kring kommunens omsorgsboenden.
- Att arbeta aktivt med att locka privata aktörer att etablera bostäder för äldre i Älmhults kommun.

En säker och trygg kommun

Älmhults kommuns verksamheter har under flera år arbetet med beredskap i olika former. När investeringar görs ska alltid beredskaps- och säkerhetsperspektivet med. Omvärlden förändras och den civila beredskapen ska stärkas. Ansvaret i en krissituation ska ligga så nära där ansvaret i vanliga fall ligger och kommunens nämnder har ansvaret för att verksamheten fungerar även i händelse av kris. Investeringar i trygghetspunkter och elförsörjning samt dialog med berörda parter pågår fortlöpande.

Älmhults räddningstjänst kommer från årsskiftet att ingå i Värends räddningstjänst, ett samarbete mellan Alvesta, Växjö och nu Älmhults kommun. Detta är en del i att skapa bättre förutsättningar i krissituationer. Som en del av ingången i räddningsförbundet investerar Älmhult i bland annat ändamålsenliga byggnader för räddningsvärnen i Häradsbäck och Pjätteryd samt gör en uppdatering av fordonsflottan

Området "Älmhults östra" i centralort benämns enligt regeringen som utanförskapsområdet (ej att blanda ihop med polisens benämning för utsatt område). Trångboddhet, lågt valdeltagande, högt bidragsberoende samt låga skolresultat har kommunkoncernen redan vidtagit åtgärder för. Nu satsar vi också på att skapa trygghet och trivsel i området genom att investera i en mötesplats tillsammans med föreningar i området. Syftet är att öka tryggheten, bidra till en aktiv och meningsfull fritid och även skapa bättre utemiljö kring vår gymnasieskola.

Uppdrag till kommunchefen att fördela:

- Att kommunen kontinuerligt arbetar med att involvera frivilligorganisationer, civilsamhälle och näringslivet samt polisen i att göra Älmhult tryggt.
- Att säkerställa att när upphandlingar utformas ska behovet av lagerhållning och redundans beaktas kopplat till kris- eller krigssituation.

En effektiv och serviceinriktad kommunkoncern

Kommunsverige har under de senaste åren haft ekonomiska utmaningar kopplat till inflation, oroligheter i omvärlden, höga kostnadsökningar för pensioner samt ökande räntor. Vi har använt de tuffa åren till att effektivisera Älmhults kommun på ett många gånger framgångsrikt sätt och den resan ska vara fortlöpande. Vi ska fortsätta att söka samverka med närliggande kommuner och jobba med att söka extern finansiering i projekt vi ändå ska genomföra. Kommunens kärnuppdrag ska alltid vara i fokus och verksamheten ska ha kopplingar till processerna i vår styrning.

Digitalisering och automatisering ska vara en förstahandslösning där det är lämpligt. Alla verksamheter ska tänka innovativt i frågan och tillsammans utveckla framtidens välfärd.

Vi ska kontinuerligt ifrågasätta om det vi arbetar med är värdeskapande för Älmhultsborna och om det görs på det mest effektiva sättet. Ett exempel vi pekar ut och vill titta på är hanteringen av när ett enskilt avlopp ska installeras och om det finns moment i processen som kan bli smidigare för såväl kommunen som kunden.

Servicenivån för kommuninvånarna ska vara hög och vårt servicecenter är väl fungerande och utvecklas ständigt. Kommuninvånarna som varit i kontakt med kommunens olika funktioner är i hög grad nöjda och den positiva utvecklingen ska fortsätta.

Uppdrag till kommunchefen att fördela:

- Att ta fram förslag på att effektivisera kommunens process i arbetet med installation av enskilda avlopp med syfte att minska avgiftskostnaderna för kunderna – certifiera byggarna.
- Att göra pilotprojekt i någon av kommunens verksamhet med syfte att identifiera onödig administration, möten eller arbetsmoment som kan tas bort.
- Att fortsatt söka samarbeten med kommuner och organisationer för att effektivisera koncernens drift.

Attraktiv arbetsgivare

Medarbetarna är kommunens viktigaste resurs. Älmhults kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där personalen trivs och får möjlighet att utvecklas.

Vi vill bygga en kultur i vår kommun som är tillåtande och som uppmuntrar all vår personal att komma med idéer för hur verksamheten kan utvecklas, effektiviseras och öka kvaliteten. Ledarskapet ska bygga på tillit.

Professionalism, öppenhet och engagemang är värdeorden i kommunens värdegrund – att lyckas med detta är att ge Älmhultsborna en välfärd med hög kvalitet och

Personalprocessen ska fortsatt arbetas aktivt med och det är viktigt med fokus på de enheter där sjukskrivningstalen sticker ut.

Uppdrag till kommunchefen att fördela:

- Att ha ett fortsatt fokus på personalprocessen i hela kommunen.
- Att sjukskrivningstalen minskar och de enheter som sticker ut får hjälp av HR-avdelningen genom analys och aktiv handling, återsrapport ska ske till kommunstyrelsens arbetsutskott i samband med delårsrapport augusti.
- Att öka friskvårdsbidraget med 400 kronor till 1600 kronor per medarbetare och år.

Investeringar

Älmhults kommun har under den senaste tioårsperioden gjort stora strategiska investeringar i form av skolor, förskolor, vattenverk, verksamhetsmark och bostadsområden. Syftet är och har till största del varit att möjliggöra en positiv befolkningsutveckling. Vi ser nu att de flesta större investeringar är färdigställda med avloppsreningsverket undantaget och vi ska ha en självfinansierad investeringsnivå.

Investeringar i övrig infrastruktur som exempelvis vägar och järnvägar är i första hand ett statligt uppdrag, men Älmhults kommun bevakar fortsatt utvecklingen och påverkar i den mån vi kan för att staten ska ta sitt ansvar. Vi avsätter fortsatt investeringsmedel om 50 miljoner kronor perioden 2028–2032 för investering i stationsläge kopplat till Sydostlänken för att persontrafik ska kunna drivas när sträckan är färdigbyggd.

Älmhults kommun ligger långt fram i investeringar av bland annat Vatten och Avlopp, skollokaler och verksamhetsmark. Därav är låneskulden hög och ska betalas av. För att ha en långsiktighet i den ekonomiska planeringen kopplat till räntor följs finanspolicyn och finansrapporter görs flera gånger årligen. Eventuella ränteökningar går att planera inför och risker hanteras.

Älmekulla fotbollsanläggning och Diö ishall är viktiga anläggningar för kommunens fritidsliv. Det finns behov av brådskande investeringar under 2026 som ska genomföras. Det finns också grundliga utredningar kring de långsiktiga behoven vilket vi ser positivt på, men vi vill vara noga med att detta ska göras tillsammans med föreningarna och det ska finnas en samsyn i ambitionsnivån samt fördelningen av drift och skötsel mellan föreningarna och Älmhults kommun. Innan beslut om genomförande av dessa investeringar görs ska klubbarna ansöka om externa medel hos till exempel Allmänna arvsfonden, RF SISU samt andra lämpliga finansiärer. När detta är gjort kan projekten genomföras.

Lokalbanken

Kommunen äger ett stort antal fastigheter och de ska användas såväl yt-effektivt som ekonomiskt effektivt. Utifrån den demografiska förändring som nu sker med färre födda barn och fler äldre så kommer användningen av lokaler behöva förändras.

Kommunen äger ett antal fastigheter där det idag inte bedrivs någon verksamhet och utifrån "Lokalbanken" som presenteras i samhällsbyggnadsplanen så ska några av dem avyttras. I samband med detta så vill vi ha en process där intresserade köpare får presentera sitt koncept för vad fastigheten ska användas till.

Beslut:

- Investeringsbudget år 2026 beslutas enligt förslag.
- Totalbudget för enskilda strategiska investeringsprojekt beslutas enligt förslaget.
- Mark- och exploateringsbudget beslutas enligt förslag.
- Samhällsbyggnadsplan, med underliggande planer lokalresursplan och digitaliseringsplan, fastställs enligt förslag.

Uppdrag till kommunchefen att fördela:

- Minska andelen hyrda lokaler i kommunen.
- Ta fram en strategisk plan för lokaler som påverkas av den demografiska utvecklingen.
- Antalet objekt i lokalbanken ska minska.

Tabell: Sammandrag investeringsbudget år 2026 med plan 2027–2028

Investeringar SKATTEKOLLEKTIVET	BUDGET	Plan	Plan
Belopp tkr	2026	2027	2028
Summa strategiska investeringar	55 635	36 400	22 500
Investeringar exploatering allmän plats- mark (anläggningar, gata/park)	9 600	0	41 300
Teknisk nämnd investeringsram (exkl VA)	61 300	51 350	47 700
Investeringsram övriga nämnder	22 875	8 150	8 650
Summa investeringar EXKL VA	149 410	95 900	120 150
Summa investeringar VA-taxekollektivet	67 990	83 000	71 000
Summa investeringar TOTALT INKL VA	217 400	178 900	191 150

Tabell: Strategiska investeringarnas totalbudget, med förändring jämfört med tidigare beslut

Strategiska investeringar tkr	TOTAL projektbudget alla år		
	KF-beslut totalbudget (2025-03-24)*	Förslag nytt KF beslut totalbudget	För- ändring
Renovering Bäckgatan, arbetsmiljöåtgärder	11 000	11 000	0
Renovering Diö ishall	250	17 250	17 000
Renovering gymnastiksal Linnéskolan	0	15 000	15 000
Älmekulla idrottsplats	0	25 500	25 500
Räddningsvärn i Häradsbäck och Pjätteryd	0	12 000	12 000
Almgården (*särskilt beslut KF 250623)	18 900	18 900	
Inventarier skolor (Linnéskolan och Vuxenutb)	25 000	25 000	
Summa strategiska lokaler med tillhörande	55 150	124 650	69 500
Skolgatan - projektering	1 500	500	-1 000
Civil beredskap (trygghetpunkter etc)	5 050	5 050	
Stationsläge Sydostlänken medfinansiering (uppskattat belopp)	0	0	
Summa strategiska infrastruktur	6 550	5 550	-1 000
Haganäsområdet utemiljö	0	3 000	3 000
Räddningstjänstutrustning och radiosystem	0	6 755	6 755
2 släckbilar räddningstjänsten	0	10 000	10 000
Summa strategiska övrigt	0	19 755	19 755
Mark-fastighetsförvärv	7 500	7 500	0
Digitaliseringsplan kommunövergripande	28 825	32 825	4 000
Summa strategisk digitalisering	28 825	32 825	4 000
Ombyggnad Avloppsreningsverk Älmhult	178 000	178 000	0
Skolgatan (sanering) -projektering	0	600	600
Summa strategiska VA-taxekollektivet	178 000	178 600	600
S:A TOTALT STRATEGISKA	276 025	368 880	92 855

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter beslutas enligt förslag från nämnderna, se bilaga 2. VA-taxan beslutas i eget ärende.

Stabil ekonomi

Ett långsiktigt arbete med utveckling, omställning och prioriteringar ska prägla hela Älmhults kommunkoncern. Alla verksamheter i koncernen ska arbeta solidariskt och hjälpas åt för att bedriva en verksamhet med hög kvalitet som är kostnadseffektiv. Alla ska arbeta för varandras bästa. Samarbete och småländsk klurighet ska känneteckna den ekonomiska inriktningen.

Vi ska ha fokus på att arbeta för ett ökande resultat på sista raden för att de närmsta åren minska behovet av att lånefinansiera våra investeringar och inom de närmsta åren påbörja amortering av koncernens lån.

Mål:

- Älmhults kommun ska ha ett ekonomiskt resultat på minst 2 % 2026 och det ska vara ökande.
- Kommunen ska ha en självfinansieringsgrad av investeringar (exklusive exploateringar) om 100 % och detta ska uppnås 2028.
- Nettolåneskulden per invånare ska sjunka över tid.
- Kommunens soliditet inklusive pensionsåtagande ska vara ökande över tid.

Nämndernas driftbudget

Varierade skatteintäkter och volymförändringar, räntejusteringar och pensionskostnader är några av parametrarna som påverkar kommunens ekonomiska förutsättningar.

Älmhults kommun har under många år gjort stora investeringar i skolor, nya bostadsområden, vattenförsörjning och infrastruktur. Kommunkoncernen har en hög låneskuld mätt i kronor per invånare. Nu ser vi att de största investeringarna börjar bli färdigställda och låneskulden ska hanteras. För att lyckas med detta måste vi ha ett ökande ekonomiskt resultat och det ska vara styrande i planeringen för driftsekonomin. Vi ser möjligheter till effektiviseringar och omställningar i flera av nämnderna, ett arbete är påbörjat – men kommer att ständigt behöva vara pågående. Kommunens verksamhet ska bedrivas på ett effektivt sätt, med hög kvalitet och de budgetramar som tilldelats ska respekteras.

- Kommunfullmäktige: tillförs 26 tusen kronor för uppräknig av partiernas utbildningsstöd.
- Revisionen: Oförändrad
- Valnämnden: 555 tusen kronor tillförs relaterat till kostnader för allmänna val.
- Kommunstyrelsen: Oförändrad.
- Tekniska nämnden: Tillförs 3 miljoner konor till enskilda vägar samt 1 miljon kronor till produktionsavdelningen, skötsel av offentliga rummet. Sammanlagt 4 miljoner kronor.
- Gemensamma överförmyndarnämnden: minskad ram 36 tusen kronor.
- Miljö- och byggnämnden: Oförändrad.

- Kultur- och fritidsnämnden: Tillförs 1 miljon kronor till föreningslivet.
- Utbildningsnämnden: Minskas 4 miljoner kronor på grund av minskat barnantal.
- Socialnämnden: Tillförs 7 miljoner kronor till verksamheter inom LSS där försäkringskassan idag inte täcker upp våra kostnader. Äldreomsorgen fortsätter sitt arbete enligt Framtidens Äldreomsorg.
- Gemensamma nämnden för familjerätt: Tillförs 34 tusen kronor.
- Finansen: 500 tusen kronor läggs på utökat friskvårdsbidrag. Kommunstyrelsens strategiska medel utökas med 1 miljoner.

Nämnderna driftbudgetramar med förändringar jämfört med budget 2025 utifrån föreliggande budgetförslag för år 2026 framgår i tabellen nedan.

Nämndernas driftfram (nettokostnad), tkr	KF budget 2025 1)	Förändring ramar 2025 2)	Flytt av tjänst 3)	Kostnader drift 4)	Lönekompensation 2025 5)	Förändring ramar 2026 6)	Budget 2026
Kommunfullmäktige	-2 107					-26	-2 133
Revisionen	-919						-919
Valnämnden (valår 2026)	-45					-555	-600
Kommunstyrelsen	-75 078	475	-425		-1 781		-76 809
Teknisk nämnd	-112 706	12 443		-2 774	-1 811	-4 000	-108 848
Gemensam överförmyndarnämnd	-2 536					36	-2 500
Miljö- och byggnämnd	-11 508	103			-461		-11 866
Kultur- och fritidsnämnd	-53 356	163			-663	-1 000	-54 856
Utbildningsnämnd	-619 221	3 669	425		-15 960	4 000	-627 087
Socialnämnd	-415 214	1 982			-12 091	-7 000	-432 323
Gemensam nämnd familjerätt	-1 440					-34	-1 474
Summa nämnder	-1 294 130	18 835	0	-2 774	-32 767	-8 579	-1 319 415

1) Avser beslutad KF budget år 2025 (241125)

2) Avser justering för definitivt PO 2025, lönekompensation sjuksköterskor samt justering 11 905 tkr från TN p.ga. ny hyresmodell.

3) Flytt av 50 % tjänst nämndsekreterare från Utbildning till Kommunstyrelsen.

4) Driftkostnader exploateringsprojekt samt, lokalvårdskostnader Linnéskolan

5) Lönekompensation 2025, 12 månaders effekt.

6) Politiska ledningens förändringar.

Vi blickar framåt

Älmhults kommun ser positivt på framtiden och vill skapa en hållbar plats att bo på för alla invånare – oavsett bakgrund, i tätort och på landsbygd. I vår kommun utvecklas vi tillsammans och löser framtida utmaningar med mod och småländsk klurighet. Här mår vi bra och finner livskvalitet, idag och i morgon!

God ekonomisk hushållning

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Kommuner ska senast i samband med budgetbeslutet ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp i årsredovisning och i delårsbokslut. Kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning¹. Ekonomin ska visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Balanskravet innebär att intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Bli resultatet negativt måste det regleras inom tre år.

Angivna budgetförutsättningar i detta dokument innebär följande finansiella nyckeltal² för budgetåret 2026 och planåren 2027–2028:

Finansiella nyckeltal	Strävansmål	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultatet i procent av skatteintäkter, generella bidrag och utjämningsbidrag, %	Minst 2% år 2026 och ökande	2,2%	2,7%	3,4%
Självfinansieringsgrad investeringar (exkl exploatering), %	100 % år 2028	62,4%	72,8%	118,8%
Nettolåneskuld per invånare, tkr	Sjunkande trend från år 2026	104	103	104
Soliditet inklusive pensionsåtagande, %	Ökande över tid	15,9%	16,4%	17,8%

Självfinansieringsgraden av investeringar beror både på investeringsnivån och resultatnivån. Ju lägre investeringsnivå och ju högre resultatnivå, desto högre självfinansieringsgrad. Utgångspunkten för investeringsnivån framgår i avsnittet nedan "Investeringsplan".

- Resultatet ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella bidrag och utjämningsbidrag år 2026.
- Självfinansieringsgrad av investeringar (exklusive exploatering) ska vara minst 62 % år 2026.
- Nettolåneskulden tkr per invånare ska över tid ha en sjunkande trend.
- Soliditeten inklusive pensionsåtagandet ska över tid öka med en nivå på minst 15 % år 2026.

¹ KF Beslut 2024-12-16 § 151.

² Självfinansieringsgrad investeringar beräknas som investeringsnivån i förhållande till summan av avskrivningarna och årets resultat. Investeringar kopplade till exploatering (allmän platsmark) ingår inte då de ska finansieras av försäljningsinkomsten av exploateringen. Soliditeten beräknas som eget kapital minus ansvarsförbindelse pensioner i förhållande till de totala tillgångarna. Nettolåneskuld beräknas som låneskulder minus likvida medel. Per invånare beräknas delat med invånarantalet 31 december aktuellt år.

En positiv **resultatnivå**, det vill säga att intäkterna är högre än kostnaderna, är bland annat nödvändig för att ha en beredskap för oförutsedda händelser och svängningar i de ekonomiska förutsättningarna. En positiv resultatnivå behövs också för att finansiera investeringar utan att behöva låna. Ett negativt resultat innebär en minskning av det egna kapitalet som försämrar den ekonomiska stabiliteten.

Med **självfinansiering** menas att kommunen genom sitt resultat kan finansiera investeringarna. Det som inte kan finansieras genom kommunens resultat behöver kommunen finansiera genom lån eller annan finansiering. Nyckeltalet omfattar investeringar exklusive exploatering, det vill säga investeringar kopplat till utbyggnad av allmän platsmark. Dessa investeringsutgifter finansieras inom exploateringsverksamheten genom försäljning av allmän platsmark.

Nettolåneskuld per invånare visar den låneskuld som kommunen har i förhållande till antal invånare. Låneskulden minskas med likvida medel. Ju fler invånare det blir i kommunen, desto lägre nettolåneskuld per invånare, så länge det inte sker någon nyupplåning.

Soliditeten beskriver kommunens långsiktiga betalningsförmåga där en högre soliditet innebär en lägre finansiell risk. Soliditeten är förhållandet mellan eget kapital, inklusive pensionsåtagandet som redovisas som ansvarsförbindelse och total balansomslutning.

Resultatmål och indikatorer

Älmhults kommun tillämpar resultatstyrning. Huvudprocesserna styrs genom resultatmål som är av god ekonomisk hushållning. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv och att varje generation bär sina egna kostnader. Huvudprocesserna utgår från Älmhults kommuns vision.

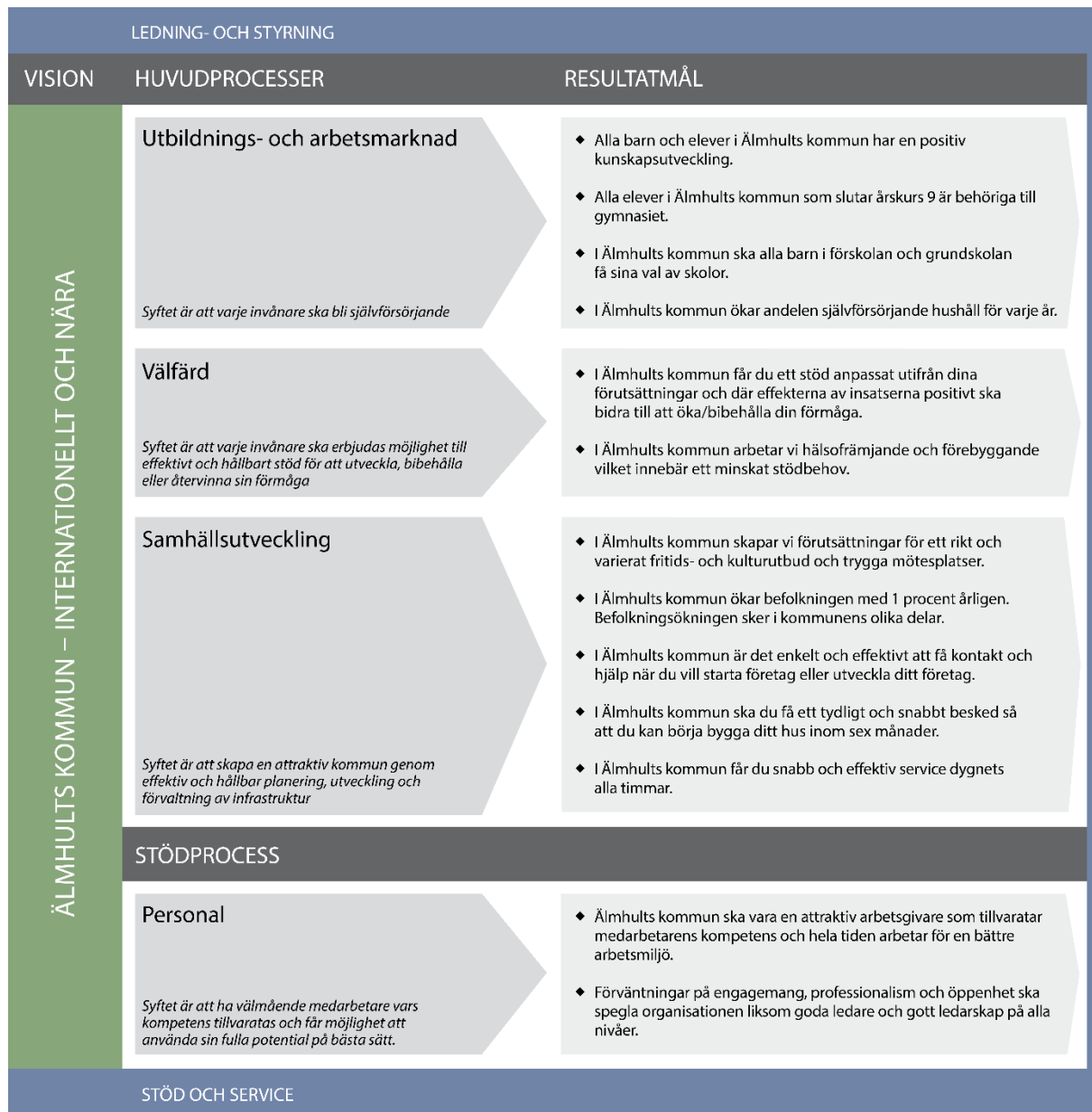
Älmhults kommun - internationellt och nära

I Älmhults kommun ska det vara enkelt att leva och växa. Hos oss ska du känna trygghet, trivsel och stolthet oavsett vem du är och var du kommer ifrån. Här känner sig alla hemma!

I vår kommun utvecklas vi tillsammans och löser framtida utmaningar med mod och småländsk klurighet. Här mår vi bra och finner livskvalitet, idag och i morgon.

Ledningsprocesserna styr och koordinerar huvudprocesserna och stödprocesserna. Stödprocesserna underlättar utförandet av huvudprocesserna och till viss del ledningsprocesserna. Kommunfullmäktige beslutar vision, huvudprocesser och resultatmål till nämnderna. Resultatmålen fastställs av kommunfullmäktige och är riktade uppdrag till respektive styrelse eller nämnd.

Aktiviteter för att uppnå resultatmålen fastställs av nämnder och styrelse och ska framgå av verksamhetsplanerna. Aktiviteterna som utförs är ett sätt för nämnden att styra huvudprocesserna mot resultatmålet. Resultatmålen bedöms sedan om det är uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt baserat på aktiviteter och utvalda indikatorer kopplade till resultatmålen.

Resultatmål inom utbildnings- och arbetsmarknadsprocessen

Huvudprocess	Resultatmål	Nämnd	Indikator
Utbildnings- och arbetsmarknadsprocess Syftet är att varje invånare ska bli självförsörjande.	Alla barn och elever i Älmhults kommun har en positiv kunskapsutveckling.		Andel vårdnadshavare som i trivselenkäten bedömer om förskolan är trygg, rolig och lärorik. Andel elever som klarat nationella provet i matematik i årskurs 3. Andel elever som klarat nationella provet i svenska och svenska som andra språk i årskurs 3. Andel elever med godkända betyg i samtliga ämnen i årskurs 6. Andel elever med godkända betyg i samtliga ämnen i årskurs 9. Andel elever på Internationella skolan som når minst betyg 3 i alla ämnen i MYP 5.
	Alla elever i Älmhults kommun som slutar årskurs 9 är behöriga till gymnasiet.		Andel elever behöriga till nationellt program på gymnasiet.
	I Älmhults kommun ska alla barn i förskolan och grundskolan få sina val av skolor.		Andel barn som får sitt förstahandsval av förskola oavsett om det gäller en kommunal eller fristående verksamhet. Andel barn som får sitt förstahandsval av skola vid placering i förskoleklass oavsett om det gäller en kommunal eller fristående verksamhet.
	I Älmhults kommun ökar andelen självförsörjande hushåll för varje år.	UN, SN, KS	Andel elever inom vuxenutbildningen som klarar nationella prov. N17451 - Andel gymnasieelever med examen inom 3 år. N17467 - Andel gymnasieelever med examen inom 4 år. Arbetslöshet 18–65 år, andel (%) Unga vuxna med ekonomiskt bistånd, andel (%) Minskat antal hushåll med ekonomiskt bistånd Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)

Förändringar: Tagit bort två indikatorer för SN som inte bedöms vara relevanta för att mäta antalet självförsörjande hushåll; Vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) respektive Vuxna biståndstagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%).

Resultatmål inom välfärdsprocessen

Huvudprocess	Resultatmål	Nämnd	Indikator
Välfärdsprocess Syftet är att varje invånare ska erbjudas möjlighet till effektivt och hållbart stöd för att utveckla, bibehålla eller återvinna sin förmåga.	I Älmhults kommun får du ett stöd anpassat utifrån dina förutsättningar och där effekterna av insatserna positivt ska bidra till att öka/bibehålla din förmåga.	SN	Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%) Brukarbedömning boende LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%) Brukarbedömning personlig assistans - Brukaren kan göra det hen vill med hjälp av sina assistenter, andel (%) Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) Brukarbedömning SÄBO – helhetssyn, andel (%) Brukarbedömning IFO totalt - förbättrad situation, andel (%)
	I Älmhults kommun arbetar vi hälsofrämjande och förebyggande vilket innebär ett minskat stödbehov.	SN, UN, KFN, TN	Andel elever i årskurs 8 som upplever en bra eller mycket bra hälsa. Brukarbedömning gruppboende LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%) Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Verksamheten är viktig för brukaren, andel (%) Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besvär av ensamhet kommun, andel (%) Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%) Biståndsmottagare, ekonomiskt bistånd, totalt, antal

Inga förändringar inom välfärdsprocessen.

Resultatmål inom samhällsutvecklingsprocessen

Huvudprocess	Resultatmål	Nämnd	Indikator
Samhällsutvecklingsprocess Syftet är att skapa en attraktiv kommun genom effektiv och hållbar planering, utveckling och förvaltning av infrastruktur.	I Älmhults kommun skapar vi förutsättningar för ett rikt och varierat fritids-och kulturutbud och trygga mötesplatser.	KFN, KS	Sveriges friluftskommun (Naturvårdsverkets ranking) Elever i musik- eller kulturskola, 6–19 år, andel % Mätning av antalet deltagare i förenings-sammankomster (via LOK) Antalet boklån per invånare Polisens lokala trygghetsundersökning
	I Älmhults kommun ökar befolkningen med 1% årligen. Befolkningsökningen sker i kommunens olika delar.	KS, UN, SN, TN, MBN, KFN	SCB befolkningsstatistik.
	I Älmhults kommun är det enkelt och effektivt att få kontakt och hjälp när du vill starta företag eller utveckla ditt företag.	KS, MBN, TN	Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv undersökning Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI Antalet nystartade företag ska öka
	I Älmhults kommun ska du få ett tydligt och snabbt besked så att du kan börja bygga ditt hus inom 6 mån.	KS, MBN, TN	Handläggningstid från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar.
	I Älmhults kommun får du snabb och effektiv service dygnet alla timmar.	KS, UN, SN, TN, MBN, KFN, GÖFN, GNF	Andel som tar kontakt med kommunens servicecenter och som får ett direkt svar på en enkel fråga (%). Användning av e-tjänster ska öka.

Inga förändringar inom samhällsutvecklingsprocessen.

Resultatmål inom stödprocessen personal

Stödprocess	Resultatmål	Nämnd	Indikator
Personalprocess Syftet är att ha välmående medarbetare vars kompetens tillvaratas och får möjlighet att använda sin fulla potential på bästa sätt.	I Älmhults kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som tillvaratar medarbetarnas kompetens och hela tiden arbetar för en bättre arbetsmiljö. Förväntningarna på engagemang, professionalism och öppenhet ska spegla organisationen liksom goda ledare och gott ledarskap på alla nivåer.	Hela kommunkoncernen	Det totala omdömet i medarbetarenkäten ska ligga på mins 80 per förvaltning. Antal medarbetare som arbetar heltid ska öka. Ökad användning av friskvårdsbidraget. Sjukfrånvaro ska minska och vara högst 6 % i kommunen.

Inga förändringar inom personalprocessen.

Ekonomiska förutsättningar

Omvärld

För kommuner och regioner ser de ekonomiska förutsättningarna bättre ut efter två tuffa år. Den demografiska utvecklingen med minskning i antalet barn ger en svag kostnadsökning för kommunerna, men ställer stora krav på anpassning. Ökat antal äldre innebär ökade behov av både sjukvård och äldreomsorg. Kommunerna har stora investeringsbehov med reinvesteringar och nyinvesteringar i en stor bredd.

Den globala turbulensen innebär att BNP-tillväxten för 2025 bedöms bli relativt svag, framför allt till följd av den ökade osäkerheten, som får hushåll och företag att bli mer avvaktande. Återhämtningen bedöms därför bli mer utdragen än vad tidigare prognoser visat. På arbetsmarknaden syns en svag återhämtning, där sysselsättningen ökar något men arbetslösheten förblir hög både i år och nästa år. Samtidigt kvarstår strukturella utmaningar såsom kompetensförsörjning, där behoven ökar kraftigt – särskilt inom kommuner och regioner – och variationerna över landet är stora. I SKR:s senaste ekonomirapport framgår bland annat att trots den svaga konjunkturen så väntas en tydlig ljusning för den kommunala ekonomin och skatteunderlagets tillväxt beräknas nå tillbaka till det historiska genomsnittet under de kommande två åren.

SCB:s senaste befolkningsprognos bekräftar bilden av en svag befolkningstillväxt. Antalet barn fortsätter att minska, samtidigt som antalet äldre ökar kraftigt. Denna utveckling innebär stora förändringar för kommuner och regioner, som påverkas på olika sätt beroende på lokal befolkningsstruktur. Anpassningen av den pedagogiska verksamheten är viktig då kommuner behöver frigöra resurser för att möta ökande behov inom framför allt äldreomsorgen.

Bolagens ekonomiska förutsättningar

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation samt även i bolagsform. Inom bolagskoncernen ingår Elmen AB (moderbolaget), Älmhultsbostäder AB, ElmNet AB, Älmhults Terminal AB (51 procent ägarandel) och Södra Smålands Avfall & Miljö AB (12 procent ägarandel). Nedan redogörs kortfattat för bolagens ekonomiska förutsättningar för år 2026. Bolagen upprättar årligen ett handlingsprogram som bland annat omfattar mål och budget för de kommande tre åren som godkänns av kommunfullmäktige.

Elmen AB

Inför 2026 förväntas Elmen AB ha ungefär samma förutsättningar för verksamhetens intäkter och kostnader. De finansiella posterna beräknas utifrån den aktuella räntenivån och förväntas bli i nivå som 2025.

Älmhultsbostäder AB

Den faktor som bedöms ge störst negativ påverkan på bolagets resultat är fortsatt outhyrda objekt. Vakansgraden ökade under 2025 jämfört med 2024 och bedömningen är att intäktsbortfallet för outhyrda lägenheter under 2026 kommer fortsätta att ligga på en hög nivå. En annan central faktor för bolagets ekonomiska förutsättningar är ränteläget. Bedömningen är att snittutfallet för ränteomskrivningarna väntas landa något högre än nuvarande villkor vilket innebär att finansiella kostnader väntas öka.

Driftkostnaderna har under de senaste åren ökat kraftigt där kostnaden för avfallshantering och fjärrvärme varit den drivande faktorn. Kostnaderna väntas även under 2026 fortsätta öka, men i en något lugnare takt. Bolaget fortsätter att arbeta med energieffektiviseringar och förbättrade förutsättningar för öka mängden sorterat avfall, vilket på sikt väntas påverka kostnadsutvecklingen positivt. Åtta marklägenheter uppförs under året i Liatorp. Till följd av att marknadsvärdet bedöms understiga produktionskostnaden beräknas en nedskrivning om 10 miljoner kronor belasta 2026 års resultat. Kostnadsutvecklingen samt vakansgraden gör sammantaget att bolaget även framåt behöver begränsa omfattningen av underhållsåtgärder och investeringar, ha stor kostnadskontroll samt hyresjusteringar över den normala nivån för att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi.

ElmNet AB

Bolaget bedömer att det finns goda förutsättningar till fortsatt tillväxt inom området "Svartfiber" samtidigt som näthyran från Kommunikationsoperatören ligger kvar på en stabil nivå. De allmänna kostnadsökningarna ser i nuläget ut att stabilisera sig och de finansiella kostnaderna bedöms gå ner något. Vad gäller investeringsvolymen så hänger mycket på om nybyggnationen av bostäder tar fart igen samt i vilken takt kommunen kommer att genomföra markarbeten på de exploateringsområden som finns planerade. Sammanfattningsvis så ser bolaget goda möjligheter att leverera ett resultat före skatt för 2026 som överstiger prognosen för 2025.

Älmhults Terminal AB

Resultatet år 2026 förväntas bli i nivå med år 2025, som i stort sett är ett nollresultat. Arrendeintäkterna baseras på kostnadsutfallet, där samtliga kostnader utom de finansiella uppräknas med 5 procent. Bolaget har på så vis en garanterad kostnadstäckning. Bolagets likviditet är förbättrad men begränsad, vilket kan leda till att nödvändiga investeringar får skjutas framåt i tid.

Södra Småland Avfall & Miljö AB

Mot bakgrund av det överskott som bolaget förväntas generera under 2025 finns nu möjligheter att fortsätta utveckla verksamheten med fokus på kärnuppdraget och med rätt förutsättningar och kompetenser. Under 2026 kommer projektet med fastighetsnära insamling ta fart, vilket kommer innebära kostnader som bolaget nu är väl rustade för. SSAM har under 2025 byggt upp en god likviditet, vilket innebär ett mindre behov av nya lån och det finns nu utrymme att säkra driften när det gäller reparationer och löpande underhåll, samtidigt som det finns goda möjlighet att göra de investeringar som krävs för långsiktig hållbarhet i verksamheten.

Befolkningsprognos

Statisticons befolkningsprognos är ett stöd i verksamheternas planering och underlag för beräkning av skatteintäkterna. En ny befolkningsprognos har tagits fram i januari 2025. Under de senaste två till tre åren har befolkningen i Älmhults kommun minskat men enligt den senaste framtagna befolkningsprognosen kommer Älmhult kommuns befolkning att återigen börja öka från år 2026 och framåt. Statisticons prognos visar att till år 2028 förväntas befolkningen öka till 17 736 invånare. Jämfört med faktisk befolkning 31 december 2024 som var 17 653 invånare, är det en ökning med 83 invånare på fyra år, vilket motsvarar en total ökning för perioden om knappt 0,5 procent. Befolkningsprognosen beskrivs mer utförligt i Samhällsbyggnadsplanen, se bilaga 1.

Skatteprognos

Skatteprognosen (skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag) i de ekonomiska förutsättningarna för år 2026 och planperioden, utgår ifrån i stort sett en oförändrad befolkning i början och ökning först i slutet av planperioden. Den befolkning som Älmhults kommun har folkbokförd den 1 november 2025 är det som ligger till grund för skatteprognosen år 2026. Befolkningsstatistiken visar på en folkmängd om 17 581 invånare per augusti månad 2025. Den 1 november 2025 beräknas befolkningen uppgå till 17 550 invånare, år 2026 till 17 576 invånare samt år 2027 till 17 616 invånare. Skatteintäkterna etc. ökar år 2026 med 19 miljoner kronor jämfört med budget 2025.

Skattesatsen i budgetförutsättningarna är oförändrat 21,86 procent. Utgångspunkten är SKR:s skatteprognos från oktober 2025³.

Låneskuld

Älmhults kommuns skuldportfölj uppgår i juni 2025 till 1 780 miljoner kronor. Nyupplåning har skett med 45 miljoner kronor hittills under år 2025. Med pågående och planerade investeringar och prognos för resultatet år 2025, bedöms att ytterligare 25 miljoner kronor behöver lånas under 2025. Kommunfullmäktiges beslut om låneram år 2025 uppgår till 1 910 miljoner kronor.

Omfattningen av nya lån beror på investeringsnivån och hur mycket som behöver lånas för att finansiera investeringarna, se mer nedan i avsnittet God ekonomisk hushållning. Budgetförutsättningarna i detta dokument utgår ifrån en investeringsnivå exklusive exploatering, på 537 miljoner kronor för åren 2026–2028 (varav 208 mnkr år 2026), se mer i avsnittet nedan Investeringsbudget. Med denna investeringsnivå och given resultatnivå, ser inte befintlig låneram i nuläget ut att behöva utökas för 2026. För 2027 och 2028 visar budgetförutsättningarna dock att det behöver lånas mer till investeringarna. Detta förutsätter dock att den givna investeringsnivån och resultatnivån hålls.

Kommunens långgivare är Kommuninvest. Genomsnittlig ränta hittills för år 2025 uppgår till 2,65 procent. År 2022 var den genomsnittliga räntan 0,8 procent. Om räntan ökar med 1 procentenhet motsvarar det 18 miljoner kronor för befintliga lån. I budgetförutsättningarna

³ Sveriges Kommuner och Regioner, SKR:s cirkulär nr 47, 2025-10-03.

för år 2026 och planperioden är den genomsnittliga räntan beräknad till i genomsnitt 2,90 procent⁴. Utifrån budgetförutsättningarna i detta dokument, uppgår räntekostnaderna år 2026 till drygt 49 miljoner kronor. Det är en minskning med drygt 1 miljon kronor jämfört med budget 2025.

Älmhults kommun har en hög låneskuld per invånare jämfört med övriga kommuner. I jämförelse är det inte själva investeringsvolymen i sig som är orimligt hög i Älmhults kommun. Utmaningen är att Älmhults kommun i så hög omfattning finansierat investeringarna genom upplåning.

Pensionskostnader

Inflationsutvecklingen har stor betydelse för kostnaderna för kommunernas avtalspensioner beroende bland annat på den värdesäkring som måste göras. Som en följd av lägre inflation visar prognosen för år 2026 lägre pensionskostnader jämfört med 2025. För år 2026 beräknar SKR med ett preliminärt genomsnittligt PO-pålägg på 40,7 procent i kommunerna. Det innebär en mindre ökning med 0,5 procentenheter jämfört med genomsnittligt PO-pålägg för 2025.

Löneökningar

Nämndernas driftramar i budget 2026 omfattar löneläge 2025 med helårseffekt. Lönerrevisionen år 2026 och planperioden utgår ifrån SKR:s prognos i oktober⁵. Medel för lönerrevision inklusive särskilda lönesatsningar år 2026 finns centralt och uppgår för 9 månader till 28 miljoner kronor. Kompensation till nämnderna för löneökningar 2026 görs efter avslutad lönerrevision

⁴ Räntenivån utgår ifrån prognos på räntekostnader som bygger på simulering av marknadsräntor för de olika åren (via Söderberg & Partners). Lån som förfaller antas bindas om till fasta lån med prognos för aktuellt år. SKR:s rekommendation gällande internräntan för år 2026, cirkulär 25:14, 2025-02-10, beräknas till 2,75 procent och den nivån har använts i budgetförutsättningarna internt. Det är en ökning, med 0,25 procentenheter från 2025. Den föreslagna internräntan från SKR bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader.

⁵ SKR:s cirkulär 2025:47, 2025-10-03. Lönerrevision för år 2026 uppgår till 3,5% och år 2027 till 3,5%.

Driftsammandrag och resultat

Nedan framgår kommunens driftsammandrag utifrån budgetförslaget, där det totala resultatet framgår⁶.

Driftbudget totalt, tkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag	1 405 030	1 423 261	1 476 870	1 528 110
Kommunövergripande nettokostnader				
Lönerevision och pensionskostnader	-34 824	-46 400	-80 963	-125 108
Ökade driftkostnader (inkl ökade avskrivningar) investeringar	-18 164	-17 042	-23 310	-28 169
Lokalbank	-9 062	-8 378	-8 378	-8 378
KS strategiska	-875	-2 300	-1 300	-1 300
Nämndernas friskvårdsbidrag	-1 242	-1 742	-1 742	-1 742
Platsutveckling föreningar	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Ev arbetskor till patientnära verksamheter	-500	-500	-500	-500
Administrativa finansiella tjänster	-450	-450	-450	-450
Internränta	47 472	47 205	47 786	50 456
Ofördelat/oförutsätt		0	-8 800	-3 900
Nämndernas nettokostnader	-1 312 111	-1 319 415	-1 309 860	-1 306 860
Verksamhetens resultat	74 174	73 139	88 253	101 059
Finansnetto	-45 472	-42 130	-48 396	-49 429
RESULTAT	28 702	31 009	39 857	51 630

Nämndernas driftramar

Nedan framgår nämndernas ramar för budget år 2026 och planperioden utifrån givna förutsättningar i budgetförslaget.

Tabell: Förutsättningar nämndernas ramar år 2026–2028

Nämndernas driftram (nettokostnad), tkr	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunfullmäktige	-2 133	-2 133	-2 133
Revisionen	-919	-919	-919
Valnämnden	-600	-45	-45
Kommunstyrelsen	-76 809	-75 809	-75 809
Teknisk nämnd	-108 848	-108 348	-108 348
Gemensam överförmyndarnämnd	-2 500	-2 500	-2 500
Miljö- och byggnämnd	-11 866	-11 866	-11 866
Kultur- och fritidsnämnd	-54 856	-54 856	-54 856
Utbildningsnämnd	-627 087	-621 087	-618 087
Socialnämnd	-432 323	-430 823	-430 823
Gemensam nämnd familjerätt	-1 474	-1 474	-1 474
Summa nämnder	-1 319 415	-1 309 860	-1 306 860

⁶ Budget 2025 avser aktuell budget per oktober 2025.

Taxor och avgifter

Nämnderna behandlar årligen förslag på taxor och avgifter som tillställs kommunfullmäktige för beslut, se bilaga 3. Älmhults kommun har rätt att ta ut avgifter för de tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller enligt kommunallagen. Kommuner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller. Inom socialtjänsten och barnomsorg tillämpas maxtaxor för att begränsa avgiftsuttag till gagn för den enskilda. Det innebär att kommunen har rätt att generellt debitera självkostnad inom maxtaxa för de insatser det avser.

Investeringsbudget

Nämndernas investeringsbudgetar ska fastställas årligen av kommunfullmäktige i samband med budgetbeslutet. I samband med detta ska också kommunfullmäktige besluta hur investeringarna ska finansieras och självfinansieringsgrad, se tidigare avsnitt om Låneskuld respektive God ekonomisk hushållning. Kommunens största investeringsvolymerna i kronor de kommande åren avser VA-investeringar och verksamhetslokaler. Investeringsplanen är 12-årig, se mer i bilaga 1 Samhällsbyggnadsplanen och påverkar kontinuerligt kommunens 3-åriga driftbudget.

Investeringarna delas in i strategiska (fleråriga anslag) och ram (ettårigt). Med strategiska investeringar menas investeringar som är riktade mot tillväxt, utökade funktioner eller på annat sätt är viktiga för Älmhults kommuns utveckling. En strategisk investering är oftast flerårig och beslutas separat av kommunfullmäktige som nämnden inte får prioritera inom. Nämndens årliga investeringsram beslutas av kommunfullmäktige men är en generell investeringsbudget som nämnden själv får prioritera inom och medel överförs inte mellan åren.

Jämfört med tidigare års budget, har en mer stringent tolkning av vad som kan anses vara en strategisk investering gjorts. Rent konkret innebär förändringen att budgetposter som tidigare varit definierade som strategiska investeringar nu ligger inom raminvesteringar inom områdena trafikåtgärder, park och grönytor samt fastighet. Underlag för strategiska investeringsprojekt utgår ifrån den koncernövergripande Samhällsbyggnadsplanen med underliggande planer, se bilaga 1. I investeringsbudgeten ingår även den del av exploateringsprojekt som är investeringar (allmän platsmark och VA-anläggningar).

I tabellen på nästa sida framgår investeringsplanen för åren 2026–2028 sammanställd utifrån Samhällsbyggnadsplanen och nämndernas budgetförslag. I Samhällsbyggnadsplanen framgår investeringsplan fram till år 2037. Investeringarna för år 2026 uppgår, exklusive VA-kollektivet, till 149 miljoner kronor. VA:s investeringar uppgår till 68 miljoner kronor. Investering i allmän platsmark redovisas närmare i avsnittet om exploateringsbudgeten.

De större strategiska investeringarna de kommande år är verksamhetslokaler, där idrottsanläggningar och fastigheter för räddningstjänsten, svarar för de största beloppen. Ombyggnad av avloppsreningsverk är den enskilt största investeringen de kommande åren.

Efter tabellen på nästa sida med den totala investeringsbudgeten, finns en tabell där de enskilda investeringsprojekten framgår. I tabellen framgår bland annat totalbudget för de enskilda projekten och där det finns behov av nytt kommunfullmäktigebeslut, framgår förslag till ny totalbudget och vad det innebär i förändring.

Tabell: Investeringsbudget år 2026–2028 fördelat per investeringskategori och nämnd⁷

Investeringar SKATTEKOLLEKTIVET	Nämnd	BUDGET	Plan	Plan
Belopp tkr		2026	2027	2028
Strategiska investeringar (fleråriga)				
*Strategiska investeringar lokaler	TN	27 747	24 500	17 000
*Strategiska investeringar inventarier skolor	UN	2 700		
*Strategiska investeringar infrastruktur	TN	500	0	0
*Strategiska investeringar infrastruktur	KS	2 050	2 000	0
*Strategiska investeringar övriga	TN	10 055	6 200	1 800
*Strategisk mark/fastighetsförvärv	KS	4 083		
*Strategiska investeringar digitalisering	KS	8 500	3 700	3 700
Summa strategiska investeringar		55 635	36 400	22 500
Investeringar exploatering allmän platsmark	KS	9 600	0	41 300
(anläggningar, gata/park)				
Investeringar ram (årlig) Teknisk nämnd				
Ram gata/park	TN	20 650	16 300	14 000
Ram fastigheter	TN	23 700	25 900	26 600
Ram fordon	TN	3 850	6 050	4 000
Ram infrastruktur (industrispår)	TN	300	300	300
Ram inventarier och övrigt	TN	2 800	2 800	2 800
Ram Diö ishall	TN	10 000		
Teknisk nämnd investeringsram (exkl VA)		61 300	51 350	47 700
Investeringsram (årlig) övriga nämnder				
Kommunstyrelse	KS	7 750	2 050	2 050
Utbildningsnämnd	UN	5 625	2 700	2 700
Socialnämnd	SN	2 000	2 000	2 000
Miljö- och byggnadsnämnd	MBN	400	400	400
Kultur- och fritidsnämnd	KFN	7 100	1 000	1 500
Investeringsram övriga nämnder		22 875	8 150	8 650
Summa investeringar EXKL VA		149 410	95 900	120 150
Investeringar VA-TAXEKOLLEKTIVET				
Belopp tkr		2026	2027	2028
*Strategiska investeringar VA	TN	39 490	57 000	25 000
Investeringar exploatering VA (VA-anläggningar)	KS	3 500	1 000	21 000
Ram investeringar VA	TN	25 000	25 000	25 000
Summa investeringar VA-taxekollektivet		67 990	83 000	71 000
Summa investeringar TOTALT INKL VA		217 400	178 900	191 150

⁷ TN=Tekniska nämnd, KS=Kommunstyrelse, SN=Socialnämnd, UN=Utbildningsnämnd, MBN=Miljö- och byggnämnd, KFN=Kultur- och fritidsnämnd.

Tabell: Strategiska investeringar (exkl. markförvärv) med total projektbudget för de enskilda projekten och förändring jämfört med tidigare beslut.

Strategiska investeringar tkr	Nämnd	TOTAL projektbudget alla år			Specificerad budget/plan över tid					
		KF-beslut totalbudget (2025-03-24)*	Förslag nytt KF beslut totalbudget	Förändring	Prognos ack utfall tom 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029-2037	Summa totalt
Renovering Bäckgatan, arbetsmiljöåtgärder	TN	11 000	11 000	0	7 153	3 847				11 000
Renovering Diö ishall	TN	250	17 250	17 000	250	0	8 500	8 500		17 250
Renovering gymnastiksal Linnéskolan	TN	0	15 000	15 000	0	5 000	10 000			15 000
Älmekulla idrottsplats	TN	0	25 500	25 500	0			8 500	17 000	25 500
Räddningsvärn i Häradsbäck och Pjätteryd	TN	0	12 000	12 000	0	6 000	6 000			12 000
Almgården (*särskilt beslut KF 250623)	TN	18 900	18 900		6 000	12 900				18 900
Inventarier skolor (Linnéskolan och Vuxenutb)	UN	25 000	25 000		22 300	2 700				25 000
Summa strategiska lokaler med tillhörande		55 150	124 650	69 500	35 703	30 447	24 500	17 000	17 000	124 650
Skolgatan - projektering	TN	1 500	500	-1 000	0	500				500
Civil beredskap (trygghetpunkter etc)	KS	5 050	5 050		1 000	2 050	2 000			5 050
Stationsläge Sydostlänken medfinansiering (uppskattat belopp)	KS	0	0					50 000		
Summa strategiska infrastruktur		6 550	5 550	-1 000	1 000	2 550	2 000	0	50 000	5 550
Haganäsområdet utemiljö	TN	0	3 000	3 000	0	3 000	0			3 000
Räddningstjänstutrustning och radiosystem	TN	0	6 755	6 755	0	2 055	1 200	1 800	1 700	6 755
2 släckbilar räddningstjänsten	TN	0	10 000	10 000	0	5 000	5 000			10 000
Summa strategiska övrigt		0	19 755	19 755	0	10 055	6 200	1 800	1 700	19 755
Mark-fastighetsförvärv		7 500	7 500	0	3 417	4 083	0	0	0	7 500
Digitaliseringsplan kommunövergripande	KS	28 825	32 825	4 000	16 925	8 500	3 700	3 700		32 825
Summa strategisk digitalisering		28 825	32 825	4 000	16 925	8 500	3 700	3 700	0	32 825
Ombyggnad Avloppsreningsverk Älmhult	TN	178 000	178 000	0	29 110	38 890	57 000	25 000	28 000	178 000
Skolgatan (sanering) -projektering	TN	0	600	600	0	600				600
Summa strategiska VA-taxekollektivet		178 000	178 600	600	29 110	39 490	57 000	25 000	28 000	178 600
S:A TOTALT STRATEGISKA		276 025	368 880	92 855	86 155	95 125	93 400	47 500	96 700	368 880

Investeringarnas effekt på driftkostnader

En investering genererar en kapitalkostnad och eventuell övrig kostnad i form av exempelvis skötsel vilket ger upphov till en årlig driftkostnad inom kommunens verksamhet. Från och med budget 2024 hanteras budgeten för kapitalkostnaden kommunövergripande. Budgetmedel kommer möta de faktiska kostnaderna för kapitalkostnaden allt eftersom de uppstår, det vill säga ingen budgetavvikelse för denna post kommer uppstå i nämnderna. Nämndernas fokus blir i stället att förhålla sig till driftbudget exklusive kapitalkostnad och den investeringsbudget som fastställs.

För strategiska investeringar och investeringar inom exploateringsverksamheten finns även medel avsatta centralt på finanserna för att finansiera tillhörande nya driftkostnader. När investeringen sedan är färdigställd och angivna driftkostnader faller ut, kompenseras berörda nämnder för dessa kostnader. Investeringar inom VA-verksamhet är taxefinansierade och kapitalkostnader för dessa investeringar kompenseras inte via skattemedel.

Angivna strategiska investeringar innebär drygt 8 miljon kronor i kapital-/driftkostnader för år 2026. De strategiska investeringarna innebär ytterligare ökade kapital-/driftkostnader år 2027 med 4 miljoner kronor och ytterligare 3 miljoner kronor år 2028. I Samhällsbyggnadsplanen finns tabell med de enskilda investeringsprojektens driftkostnad.

I Samhällsbyggnadsplanen finns även en tabell som visar tillkommande kapital-/driftkostnader för investeringar för pågående exploateringsprojekt inom allmän platsmark. Angivna exploateringsprojekt innebär drygt 2 miljoner kronor i kapital-/driftkostnader för år 2026. Exploateringsprojekten innebär ytterligare ökade driftkostnader år 2027 med 1,5 miljoner kronor och ytterligare 1 miljon kronor år 2028.

Exploateringsbudget

Med markexploatering avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier. I markexploateringsverksamheten ingår därmed också att bygga kompletterande gemensamma anordningar som gator, grönområden, VA- och elanläggningar med mera. I Samhällsbyggnadsplanen, framgår mer ingående om aktuella exploateringsprojekt för planeringsperioden 2026–2037.

Exploateringsbudgeten ger en samlad bild av projektens inkomster och utgifter över tid. Tabellen nedan visar de förväntade utgifterna och inkomsterna för mark- och exploateringsverksamheten för planeringsperioden. Utgifterna avser investeringar i allmän platsmark som uppgår till 216 miljoner kronor och ytterligare 155 miljoner kronor som avser VA-anläggningar. I tabellen total investeringsbudget i avsnittet ovan, framgår dessa poster som egna rader för åren 2026–2028.

Tabell: Totala inkomster och utgifter mark-och exploatering 2026–2037⁸

Exploateringsplan mnkr <i>utgift är minus- och inkomst plus</i>	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034	Plan 2035	Plan 2036	Plan 2037	Totalt 2026- 2037
Investering allmän platsmark	-10	0	-41	-50	-29	-28	0	-30	-8	-20	0	0	-216
Utgifter kvartersmark	-13	-3	-33	-30	-22	-33	0	-23	-8	-15	0	0	-179
Inkomster kvartersmark	83	41	45	59	75	72	41	48	58	51	30	15	618
Netto skattekollektivet	61	38	-29	-21	24	11	41	-5	42	16	30	15	223
Investeringar VA-anläggningar	-4	-1	-21	-38	-22	-16	-5	-16	-9	-22	-1	-1	-155
Inkomster VA	19	14	18	28	21	16	14	13	13	18	6	6	186
Netto VA-kollektivet	16	13	-4	-9	-1	0	9	-3	4	-4	5	5	31
Summa totalt Exploatering	77	52	-33	-30	23	11	50	-8	45	12	35	20	255

Nettot av exploaterings utgifter och inkomster för planeringsperioden, förväntas ge ett överskott om 255 miljoner kronor. Tabellen ovan visar helheten för alla investeringsprojekt. Kommunfullmäktige ska besluta om en preliminär projektbudget för ett enskilt exploateringsprojekt efter antagen detaljplan. Efter genomförd upphandling av entreprenör etc. och avtal är tecknat tas en uppdaterad projektkalkyl fram. Utifrån denna beslutar kommunfullmäktige om projektbudget och denna blir den slutliga exploateringsbudgeten för det enskilda projektet. I tabellen på nästa sida specificeras vilka exploateringsprojekt som har investeringar i allmän platsmark för de närmaste tre åren. Nästa tabell visare total nettoutgift/inkomst för pågående och planerade exploateringsprojekt från år 2026 och framåt.

⁸ Den mark som ska försäljas inom ett exploateringsområde, kvartersmarken, är en omsättningstillgång. Den mark som ska finnas kvar i kommunens ägo, allmän platsmark, är en anläggningstillgång och ska föras in i anläggningsregistret. Hit hör exempelvis kommunala vägar, cykelvägar, torgmiljöer, parker och liknande platser. VA-anläggningar är också en anläggningstillgång som finns kvar i kommunens ägo. Inkomster VA avser abonnenters anslutningsavgifter för nya anläggningar.

Tabell: Exploateringsprojekt allmän platsmark (investeringsutgift) år 2026–2028

Exploateringsprojekt investeringar, tkr	2026	2027	2028	Summa
Furulund etapp 1, bostadsmark	0	0	18 000	18 000
Hvita korsét 7 mfl	3 400	0	0	3 400
Köpmannen 2, väg och rondell	5 000	0	5 000	10 000
Boastad	0	0	13 100	13 100
Plåtslagaren	1 200	0	0	1 200
Delary bostäder	0	0	5 200	5 200
Summa	9 600	0	41 300	50 900

Tabell: Exploateringsprojekt med total nettoutgift/inkomst för åren 2026–2037.

Projektnamn/Tkr <i>Plus är inkomst och minus är utgift</i>	S:A Netto år 2026-2037 inkl VA
Boastad	1 250
Bökhult/Hökhult etapp 2	39 200
Delary	-1 300
Nya Dihult	-800
Falken 1	1 300
Furulund E1	27 500
Furulund E2	9 500
Furulund E3	5 500
Hvita Korset 7 mfl	-200
Kattesjön (Diö+etapp 2)	6 800
Köpmannen	14 800
Liatorp	2 940
N Froafälle Släggan 4	9 600
Plåtslagaren Expl.avtal	1 800
S Froafälle Froafälle 12:1	17 600
Solvikskajen Expl.avtal	-10 000
Stenbrohult 2:18	-1 200
Stinsen 2	10 850
Vena E1	30 600
Vena E2	7 200
Vena E3	21 000
Vena E4	21 000
Vena E5	6 000
Virestad	200
Övrigt Mex Dihult	29 150
Övrigt Mex Lärlingsvägen	2 300
SUMMA TOTALT	254 590

Resultatbudget

RESULTATBUDGET, tkr	Prognos 2025	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	358 558	320 000	320 000	320 000	320 000
Verksamhetens kostnader	-1 599 832	-1 552 782	-1 573 581	-1 606 132	-1 639 707
Avskrivningar	-97 701	-98 074	-96 541	-102 485	-107 344
Verksamhetens nettokostnader	-1 338 975	-1 330 856	-1 350 122	-1 388 617	-1 427 051
Skatteintäkter	1 095 325	1 102 768	1 105 400	1 130 344	1 165 931
Generella statsbidrag och utjämnning	291 931	302 262	317 861	346 526	362 179
Verksamhetens resultat	48 281	74 174	73 139	88 253	101 059
Finansiella intäkter	6 009	5 075	7 034	7 276	7 891
Finansiella kostnader	-47 487	-50 547	-49 164	-55 672	-57 320
Resultat efter finansiella poster	6 803	28 702	31 009	39 857	51 630
Årets resultat	6 803	28 702	31 009	39 857	51 630

Kassaflödesbudget

KASSAFLÖDESBUDGET, tkr	Prognos 2025	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Löpande verksamheten					
Årets resultat	6 803	28 702	31 009	39 857	51 630
Justering och övriga ej likviditetspåverkande poster	99 174	98 678	96 819	103 084	108 083
Realisationsresultat försäljning, se nedan	0	0	0	0	0
Poster bokfört direkt mot eget kapital	0	-23 000	0	0	0
Medel från verksamheten före förändring rörelsekapital	105 977	104 380	127 828	142 941	159 713
Förändring av rörelsekapitalet	-17 000	-17 000	70 000	38 000	12 000
Kassaflöde från den löpande verksamheten	88 977	87 380	197 828	180 941	171 713
Investeringsverksamheten					
Investering materiella anläggningstillgångar	-181 000	-220 067	-217 400	-178 900	-191 150
Försäljning materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0
Aktier och andelar	0	0	0	0	0
Ökning övriga långfristiga fordringar	0	0	0	0	0
Minskning långfristiga fordringar	0	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-181 000	-220 067	-217 400	-178 900	-191 150
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna långfristiga lån	70 000	100 000	0	50 000	50 000
Amortering långfristiga skulder	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	70 000	100 000	0	50 000	50 000
Årets kassaflöde	-22 023	-32 687	-19 572	52 041	30 563
Likvida medel vid årets början	64 908	64 908	32 221	12 649	64 690
Likvida medel vid årets slut	42 885	32 221	12 649	64 690	95 253

Balansbudget

BALANSBUDGET, tkr	Prognos 2025	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Fastigheter och inventarier	2 448 121	2 486 815	2 607 674	2 684 089	2 767 895
Materiella anläggningstillgångar	2 448 121	2 486 815	2 607 674	2 684 089	2 767 895
Aktier och andelar	74 606	74 606	74 606	74 606	74 606
Långfristiga fordringar	46 288	46 288	46 288	46 288	46 288
Bidrag till infrastruktur	43 267	43 267	43 267	43 267	43 267
Finansiella anläggningstillgångar	164 161	164 161	164 161	164 161	164 161
Summa anläggningstillgångar	2 612 282	2 650 976	2 771 835	2 848 250	2 932 056
Förråd	358	358	358	358	358
Exploateringsmark	87 253	87 253	17 253	-20 747	-32 747
Fordringar	175 461	175 461	175 461	153 562	153 562
Kassa och bank	42 885	32 221	12 649	64 690	95 253
Summa omsättningstillgångar	305 957	295 293	205 721	197 863	216 426
SUMMA TILLGÅNGAR	2 918 239	2 946 269	2 977 556	3 046 113	3 148 482
Ingående eget kapital	653 668	630 668	659 370	668 480	708 337
Årets resultat	6 803	28 702	31 009	39 857	51 630
Summa eget kapital	660 471	659 370	690 379	708 337	759 967
Avsättningar pensioner	18 896	18 027	18 305	18 904	19 643
Avsättning sluttäckning deponi	43 604	43 604	43 604	43 604	43 604
Summa avsättningar	62 500	61 631	61 909	62 508	63 247
Långfristiga skulder	1 882 231	1 912 231	1 912 231	1 962 231	2 012 231
Kortfristiga skulder	313 037	313 037	313 037	313 037	313 037
Summa skulder	2 195 268	2 225 268	2 225 268	2 275 268	2 325 268
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	2 918 239	2 946 269	2 977 556	3 046 113	3 148 482
Panter och ansvarsförbindelser		0			
Pensionsförpliktelser	233 560	228 514	217 097	207 601	199 333
Borgensförbindelser	631 433	631 842	646 150	646 150	646 150

Bilaga till budget 2026

Samhällsbyggnadsplan 2026 - 2037

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Styrande faktorer för samhällsbyggnadsplanen	3
2. Förutsättningar	4
2.1 Exploatering och tillväxt.....	4
2.2 Befolkningsprognos.....	4
3. Riktlinjer för planeringen.....	5
3.1 Allmänt	5
3.2 Bostadsförsörjning	5
3.3 Verksamhetsmark	5
3.4 Lokaler för kommunens verksamheter	6
3.5 Infrastruktur	6
4. Bostäder och verksamhetsmark (mark och exploatering)	7
4.1 Bostäder	8
4.1.1 Bostadsprojekt i centralorten.....	9
4.1.2 Bostadsprojekt utanför centralorten	12
4.2 Verksamhetsmark	13
4.2.1 Verksamhetsmark där kommunen är markägare	14
4.2.2 Verksamhetsmark med extern huvudman.....	15
4.3 Tillkommande driftkostnader för exploatering av allmän platsmark	17
5. Investeringar.....	18
5.1. Strategiska investeringar.....	19
5.1.1 Lokaler enligt lokalresursplan.....	20
5.1.2 Övriga fastigheter och anläggningar	23
5.1.3 Infrastruktur	23
5.1.4 VA-verksamheten (taxekollektivet).....	25
5.1.5 Digitalisering.....	26
5.1.6 Övriga strategiska investeringar.....	26
5.1.7 Tillkommande driftkostnader strategiska investeringar	27

Bilagor:

Lokalresursplan 2026-2036

Digitaliseringsplan 2025-2028

1. Inledning

1.1 Bakgrund

I Samhällsbyggnadsplanen hanteras kommunkoncernens strategiska planering och samordning av;

- bostadsförsörjning,
- verksamhetsmark,
- lokalförsörjning,
- infrastruktur,
- övriga strategiska investeringar.

Samhällsbyggnadsplanen har en tidshorisont på 10 – 12 år och hanteras i budgetprocessen som ett viktigt planeringsdokument för både finansiering, drift, investering och exploatering. Samhällsbyggnadsplanen godkänns av kommunfullmäktige i samband med budgetbeslut i november. Här beslutas då även investerings- mark- och exploatering samt driftsbudget vilka samtliga är förutsättningar för genomförande för innehållet i den strategiska samhällsbyggnadsplanen. Det innebär att genom budgetbeslutet kan projekt tas bort eller läggas till efter budgetberedningens förslag till budget och kommunfullmäktiges beslut. De projekt som inte kan finansieras utgår från samhällsbyggnadsplanen alternativt senareläggs.

1.2 Styrande faktorer för samhällsbyggnadsplanen

Styrande faktorer för innehållet i samhällsbyggnadsstrategin är främst kommunens viljeinriktning och mål, översiktsplan, befolkningsprognos, prioriteringar och ekonomiska förutsättningar.

Samhällsbyggnadsplanen är ett verktyg som ger en överblick över kommande projekt som har påverkan på framförallt investerings- och exploateringsbudget. I planen behandlas projekt som har koppling till samhällsbyggnadsprocessen. Utöver detta finns en rad andra investeringsbehov som underhåll på gator och vägar, diverse inventarier etc. Denna typ av investeringar redovisas inte på djupet i samhällsbyggnadsplanen.

2. Förutsättningar

2.1 Exploatering och tillväxt

Kompetensförsörjning till det expansiva näringslivet i Älmhults kommun är av central betydelse. Detta innebär att en fortsatt befolkningstillväxt kombinerat med goda kommunikationsmöjligheter är viktiga förutsättningar för att klara kompetensförsörjningen.

Föreslagna projekt i samhällsbyggnadsplanen speglar detta förhållande genom projekt inom områdena bostäder, verksamhetsmark, infrastruktuursatsningar och attraktivitetshöjande åtgärder. Satsningar inom samtliga dessa områden bedöms som nödvändiga om Älmhults kommun ska ha fortsatt stark tillväxt. Samtidigt gynnar många av dessa satsningar de invånare som redan bor i kommunen bland annat genom att bidra till större och bredare serviceutbud, bättre gestaltad livsmiljö och ökad trygghet. Det är viktigt att se sambandet mellan de satsningar som görs kopplat till kommunens framtida attraktivitet och tillväxt. Framtidens resultat är en direkt effekt av dagens beslut och investeringar.

2.2 Befolkningsprognos

Befolkningsutvecklingen kan till stor del påverkas av vad Älmhults kommun väljer att prioritera, det vill säga vilka åtgärder som genomförs för en fortsatt tillväxt och utveckling. Tabellen nedan visar förväntad befolkningsmängd för olika åldersgrupper samt totalt i Älmhults kommun fram till år 2035.

Ålder / År	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0-5	1 287	1 232	1 184	1 145	1 129	1 144	1 158	1 175	1 205	1 239	1 269	1 297	1 328
6-9	1 046	959	941	952	944	932	917	903	899	914	921	928	947
10-12	744	769	788	762	728	706	717	731	740	721	706	708	719
13-15	742	727	685	695	725	748	731	707	693	704	717	725	710
16-18	627	626	669	677	669	641	654	684	704	691	673	662	672
19-24	922	898	890	902	928	962	993	1 010	1 021	1 045	1 065	1 069	1 074
25-44	4 591	4 404	4 306	4 305	4 292	4 337	4 390	4 457	4 535	4 605	4 668	4 732	4 789
45-64	4 357	4 364	4 383	4 410	4 435	4 447	4 467	4 510	4 529	4 598	4 650	4 714	4 789
65-79	2 547	2 566	2 556	2 537	2 543	2 562	2 583	2 588	2 621	2 644	2 680	2 703	2 736
80-100	1 069	1 105	1 148	1 190	1 221	1 258	1 301	1 342	1 378	1 395	1 402	1 418	1 436
Totalt	17 932	17 650	17 550	17 576	17 616	17 736	17 910	18 108	18 326	18 556	18 751	18 957	19 201

Tabell 1. Prognos befolkning Älmhults kommun efter åldersklass

Födelsehalten har under senaste åren sjunkit drastiskt och är fortsatt nere på historiskt låga nivåer. Detta påverkar befolkningsutvecklingen genom ett lägre barnantal som initialt påverkar förskolans verksamhet men i förlängningen även grundskolan. En ökad inflyttning till kommunen kommer inte att motverka detta förhållande i någon större utsträckning då det är ett nationellt och i många stycken ett internationellt fenomen.

Under de senaste två till tre åren har befolkningen i Älmhults kommun minskat men enligt den senaste framtagna befolkningsprognosen kommer Älmhults kommuns befolkning att återigen börja öka från år 2026 och framåt. Den befolkningsökning som prognosticeras är inte lika hög som tidigare års prognoser men det är trots allt en ökning. Det är emellertid viktigt att poängtera att en befolkningsökning inte kommer per automatik utan är beroende av att Älmhults kommun är tillräckligt attraktiv som boendekommun för att människor ska välja att flytta hit.

3. Riktlinjer för planeringen

3.1 Allmänt

Samhällsbyggnadsplanen tar sin utgångspunkt i kommunens övergripande planering, främst översiktsplanen, som i sin tur speglar de politiska målen och ambitionerna för kommunen. I översiktsplanen pekas såväl nya områden som omvandlingsområden ut. Detta gäller för såväl infrastruktur som bostads- och verksamhetsmark.

Hållbarhet ska genomsyra samhällsutvecklingen och hänsyn ska alltid tas till hållbarhetsfrågorna. Älmhults kommuns riktlinjer för hållbart byggande är i detta sammanhang ett viktigt styrande dokument. Även barnperspektivet och trygghetsfrågor är centrala förutsättningar för kommunen.

I planeringen söks så långt som möjligt att den geografiska utbredningen av tätorterna minimeras. Detta utifrån att underlätta för samhällsfunktioner som räddningstjänst men även för att lättare kunna stimulera till önskade beteendeförändringar som att öka cyklandet och minska biltrafiken.

3.2 Bostadsförsörjning

I översiktsplanen anges att kommunen ska arbeta för att nå ett varierat bostadsutbud.

Gällande bostadsproduktionen eftersträvas att nå så god balans som möjligt mellan efterfrågan och utbud. Detta medför en stor utmaning då processen från detaljplan till färdiga områden är så pass lång. Obalanser mellan tillgång och efterfrågan kan leda till antingen tomma bostäder vilket är en kapitalförstöring men å andra hållet kan det leda till bostadsbrist och att potentiell befolkningstillväxt inte kan realiseras.

För att minska dessa risker arbetas efter principen att hålla en planförberedelse. Mer konkret innebär det att framtagande av detaljplaner i god tid visserligen är förknippat med en viss kostnad men samtidigt utgör detaljplanen två till tre år av processen fram till färdiga bostadsområden. Genom att ha en planberedskap kan därmed ledtiderna förkortas avsevärt. Själva exploateringen av områden avvaktas däremot normalt med tills en tillräcklig faktisk efterfrågan finns, detta då färdigställande av marken utgör den absolut största delen av kostnaderna.

Områdenas attraktivitet är av stor vikt. Först och främst är den geografiska placeringen av stor betydelse. Här sker det initiala arbetet redan i översiktsplanen där nya områden pekas ut. Här måste då flera intressen vägas in där inte enbart den rena attraktionen i ett läge måste vägas in, här kommer även andra aspekter in som strandskydd, andra riksintressen, markförhållanden, befintlig infrastruktur, kulturmiljöer och så vidare. Rekreationsområden, mötesplatser, fungerande infrastruktur för bil och cykel samt en rad andra parametrar såsom materialval och gestaltning spelar alla stor roll för hur ett område upplevs.

3.3 Verksamhetsmark

Älmhults kommun bör tillhandahålla verksamhetsmark i sådan omfattning att brist på mark inte hindrar näringslivet att utvecklas. Detta gäller för såväl icke störande verksamhet som verksamhet med högre grad av omgivningspåverkan som exempelvis industri.

För att undvika målkonflikter lokaliseras områden för störande verksamheter inte i närhet till områden för mer känslig användning som exempelvis bostäder. Av detta skäl är områden för framtida etableringar av exempelvis industrier samlade i den södra delen av centralorten. Icke störande verksamhet som exempelvis handel kan med fördel placeras inom större

bostadsområden för att ge en önskvärd blandning av funktioner inom ett område. Denna typ av verksamhetsmark integreras följaktligen i så stor omfattning som möjligt med bostadsområden.

Lämplig mark för utökning av verksamhetsområden i de mer centrala delarna för kontor och liknande börjar bli en trång sektor i ett tidsperspektiv på 5–10 år och framåt. Detta beror av att förtätningar av flera av de befintliga områdena i centrala delar har redan skett eller är pågående. Hur mer lämpliga ytor kan tillskapas för expansionsmöjligheter för verksamheter som är lokaliserade i de mer centrala delarna behöver utredas närmare.

Efterfrågan på verksamhetsmark av skilda slag har under senare år varit väldigt hög jämfört med tidigare år.

3.4 Lokaler för kommunens verksamheter

Service, samhällsfastigheter och planeringen av dessa är även detta en viktig fråga. Placering av förskolor, skolor, möjlighet till LSS boende samt olika former av privat service bör följa översiktsplanens intentioner. Utifrån de kommunala verksamheternas behov är även den volymmässiga samt tidsmässiga planeringen för kommunala verksamhetslokaler av stor vikt.

Då lokaler för de kommunala verksamheterna är förknippade med stora investeringskostnader är ett koncernperspektiv nödvändigt för att på helheten få ett så effektivt resursutnyttjande som möjligt.

3.5 Infrastruktur

I kommunens översiktsplan anges tydligt att möjligheten att resa kollektivt ska öka och det ska vara lätt att pendla till och från kommunen. Detta i sin tur kräver att infrastrukturen som persontransporterna ska ske på är väl utvecklad. I den övergripande planeringen gällande järnväg är främst befintlig stambana, ny stambana samt Sydostlänken utpekade som prioriterade områden.

Gällande vägnätet prioriteras de viktigaste transportlederna innebärande väg 23, väg 120 mot E4:an, väg 120 mot Tingsryd samt förbättrad väg mellan Ljungby – Älmhult.

4. Bostäder och verksamhetsmark (mark och exploatering)

Områden och projekt för nya områden för såväl bostäder som verksamheter följer utpekade riktlinjer i kommunens övergripande planering. I kommunens nu gällande översiktsplan anges vilka områden som ska utvecklas medan samhällsbyggnadsplanen anger när i tid detta ska ske.

För exploateringsprojekt där kommunen är markägare genomför kommunen exploatering och byggnation av allmän platsmark.

För exploateringsprojekt som har extern markägare regleras vem av parterna som bygger ut vad genom ett exploateringsavtal. Kostnaden för utbyggnad av marken samt VA och allmän platsmark står normalt den externa parten för. Exploateringsavtal ska antas av kommunfullmäktige innan detaljplan för området antas.

Inom mark- och exploateringsverksamheten skiljs mellan omsättningstillgångar och anläggningstillgångar. Den mark som ska försälas inom ett exploateringsområde, kvartersmarken, är en omsättningstillgång. Den mark som ska finnas kvar i kommunens ägo, allmän platsmark, är en anläggningstillgång och ska föras in i anläggningsregistret. Hit hör då kommunala vägar, cykelvägar, torgmiljöer, parker och liknande ytor. Allmän platsmark är i egentlig mening en investering för kommunen. De utgiftsposter som avser den allmänna platsmarken är därför upptagna som investeringspost.

Utgifter och inkomster följer uppdelningen mellan allmän platsmark, kvartersmark och VA investeringar kopplat till exploatering.

Utgifterna för genomförande av allmän platsmark (investering) för exploatering uppgår under perioden 2026 – 2037 till 216 miljoner kronor. Utgifter för anläggande av allmän platsmark uppgår till 179 miljoner kronor och intäkter för kvartersmarken uppgår till 618 miljoner kronor. Nettot för exploateringarna (inkomster minus utgifter) uppgår under perioden till ett överskott om 223 miljoner kronor exklusive VA.

VA verksamheten förväntas ge ett överskott om 31 miljoner kronor under perioden. Detta beror på att investeringar som gjorts under 2024 och 2025 genererar intäkter först år 2026 och 2027. Överskottet inom VA exploatering under perioden 2026-2037 uppväger därmed underskott under framförallt år 2025.

Tabellen nedan visar de förväntade utgifterna och inkomsterna för mark- och exploateringsverksamheten under hela planeringsperioden.

Exploateringsplan mnkr <i>utgift är minus- och inkomst plus</i>	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034	Plan 2035	Plan 2036	Plan 2037	Totalt 2026- 2037
Investering allmän platsmark	-10	0	-41	-50	-29	-28	0	-30	-8	-20	0	0	-216
Utgifter kvartersmark	-13	-3	-33	-30	-22	-33	0	-23	-8	-15	0	0	-179
Inkomster kvartersmark	83	41	45	59	75	72	41	48	58	51	30	15	618
Netto skattekollektivet	61	38	-29	-21	24	11	41	-5	42	16	30	15	223
Investeringar VA-anläggningar	-4	-1	-21	-38	-22	-16	-5	-16	-9	-22	-1	-1	-155
Inkomster VA	19	14	18	28	21	16	14	13	13	18	6	6	186
Netto VA-kollektivet	16	13	-4	-9	-1	0	9	-3	4	-4	5	5	31
Summa totalt Exploatering	77	52	-33	-30	23	11	50	-8	45	12	35	20	255

Tabell 2. Totala inkomster och utgifter mark- och exploatering.

Totalt förväntas ett överskott av kommunen exploateringsverksamhet om 255 miljoner kronor för perioden 2026–2037.

Under rådande förhållanden med den osäkra framtiden hålls en tät kontakt med samtliga byggherrar som är involverade i exploateringsprojekten för att tidigt kunna fånga upp om någon eller några vill skjuta ytterligare på bostadsbyggnationen. Om så blir fallet skjuts även kommunens markarbeten upp för att undvika onödiga kostnader för exploateringen.

4.1 Bostäder

För att skapa levande områden och motverka segregation eftersträvas alltid blandade bostadsbestånd med olika typer av bostäder samt även andra funktioner som exempelvis kontor, handel, serviceverksamheter och mötesplatser.

I alla nya bostadsområden är trygghetsfrågorna, hållbarhetsaspekter, attraktivitet och blandning av funktioner vägledande. Kommunikationer och möjligheterna till effektiva och trygga gång- och cykelleder är alltid inplanerade. Närhet till grönytor och möjligheter till olika servicefunktioner är andra områden i fokus. Sist men inte minst måste områdena vara effektivt planerade för att få ut så mycket försäljningsbar kvartersmark som möjligt utan att göra avkall på de andra värdena.

Älmhults kommun är en kommun där en relativt stor andel av såväl nu boende som nyinflyttade söker eget hem eller villa som bostadstyp. Det gör att stora delar av de nya bostäderna inte kan tillskapas genom enbart förtätning av stadsmiljön eller genom uppförande av yteffektiva flerbostadshus. Villatomter är och kommer fortsatt att vara en viktig del av utbudet. Detta gör att relativt mycket markytta åtgår för bostadsområden.

Gällande mark för uppförande av egna hem är det av särskild vikt att hålla en viss planberedskap utifrån scenariot om en snabbare ökad efterfrågan än förväntat. I dagsläget finns få lediga villatomter och den reserv som finns kan snabbt försvinna vid ökad efterfrågan.

4.1.1 Bostadsprojekt i centralorten

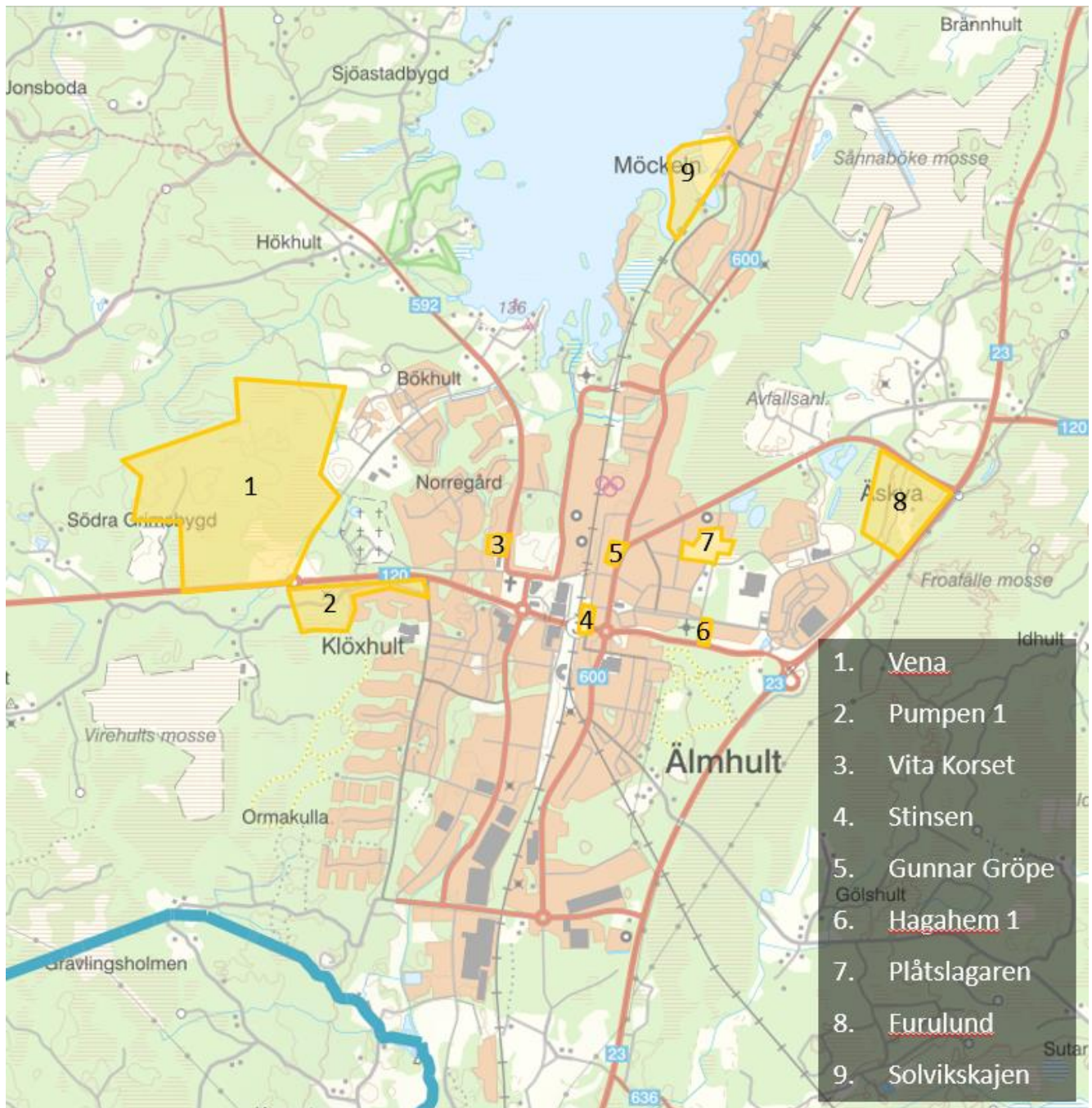

Bild 1. Karta över exploateringsområden bostäder Älmhults centralort

Bostadsprojekt i centralorten där kommunen är markägare

Vena

Stadsdelen Vena kommer att vara kommunens största expansionsområde med cirka 1 500 nya bostäder. Området är utpekad i översiktsplanen. Bostäderna inom området är planerat att bestå av flera olika karaktärer. Minst hälften av bostäderna planeras för att vara villor. Ett viktigt led i utvecklingen av området är att integrera den nya stadsdelen med befintliga gång- och cykelvägar, kollektivtrafikstråk och mötesplatser av olika slag. För att få en fungerande

infrastruktur har Norra Ringvägen byggts ut för att fungera som ett kommunikationsnav för området. Vägen är ansluten till väg 120 med en rondell. Alla funktioner som behövs för en levande stadsdel såsom, handel, rekreationsområde etc. planeras inom området. Vena mosse bevaras och utvecklas till ett större sammanhängande rekreationsområde.

Exploateringen av hela området planeras ske i flera etapper. Vena etapp 1 är färdigställd och innefattar Norra Ringvägen med koppling mot väg 120 samt mark för icke störande verksamheter längs med väg 120. Verksamhetsmarken inom etapp 1 står klar och är redan tecknad av extern part för försäljning. Etapperna 2 – 5 är förskjutna i tid jämfört med den ursprungliga planeringen utifrån rådande omvärldsläge. Hela området planeras vara färdigbyggt tidigast 2038.

Furulund

Furulund är ett nytt område där bostäder i form av flerbostadshus samt grupp- och villabebyggelse i varierande utformning ska tillskapas. Det kommer även att finnas möjlighet att bygga lokaler för icke störande verksamhet, handel och kontor längs med väg 23. Det ger ett stort tillskott av ny verksamhetsmark i vad som får betraktas som bästa möjliga skyltläge längs med väg 23. Totalt tillskapas cirka 36 000 kvm ny verksamhetsmark samt möjlighet att uppföra drygt 300 nya bostäder i området varav hälften planeras bli marklägenheter, radhus eller villor. Genom området går den befintliga Handelsvägen. Detta innebär att ny genomfartsgata inte behöver anläggas utan nuvarande Handelsväg omformas till att bli en gata lämpad för det nya området. Gröna miljöer, park, lekplats, torg och motionsstigar planeras inne i bostadsområdet. En trygghetsanalys har gjorts för området och denna har varit viktig för utformningen och strukturen av området.

Markanvisningsavtal har skrivits med fyra byggherrar men tidsfristen för dessa har förlängts utifrån rådande läge på bostadsmarknaden så det som byggs ut nu i första skedet är verksamhetsmarken, övriga etapper är förskjutna i tid. Detta innebär att mark för verksamheter beräknas stå klar sommaren 2026 medan mark för de första bostäderna planeras att påbörjas under 2028 och produktion av bostäder kan då påbörjas under 2029. Vidare ingår det så kallade "IKEA:s optionsområde" i området. All verksamhetsmark som ingår i den första etappen är tecknad av extern part för försäljning samtidigt som fler aktörer skulle vilja förvärva mark i området.

Vita Korset

Planerna för området Vita Korset har justerats något i och med uppstarten av projektet "Next generation homes". Detta är ett projekt som drivs tillsammans med IKEA Älmhult AB och som syftar till att skapa ett helt nytt boendekoncept riktat mot yngre personer. Projektet ska även bidra till att skapa ett ökat intresse för Älmhults kommun som boendekommun rent generellt. Under 2025 och en bit in på 2026 ska konceptet tas fram. Härefter följer byggherredialog och markanvisning enligt normal ordning. Målsättningen är att det nya boendekonceptet ska vara inflyttningsklart under första kvartalet 2028.

Markarbeten som genomförts är enbart kopplade till sanering. Detta är viktigt ur perspektivet att området ligger inom vattenskyddsområdet för Älmhults vattenverk. Övriga markarbeten sker i samband med markanvisning vilket beräknas ske under andra halvan av år 2026.

Stinsen 2

Platsen som idag utgör busstorget har ett centralt och strategiskt läge nära stationen, stortorget, kollektivtrafik och service. Förtätningen av kvarteret bidrar till att skapa en ökad attraktivitet genom att förstärka stadsrummet och bidra till att ge ett annat intryck av det stationsnära området jämfört med idag. Bebyggelsen bör anpassas till befintlig miljö och bebyggelsestruktur och kombineras med såväl verksamhetslokaler som möjlighet för kontor. Projektet kan skapa ca 50 nya bostäder i centralt läge, centrumanknutna verksamheter och kontorslokaler. I projektet ingår att hantera busstrafiken på ett mer modernt och ändamålsenligt sätt. Planprogram är framtaget och nästa steg är detaljplan. Platsen planeras att kunna bebyggas år 2033.

Gunnar Gröpe

Bebyggelsen på kvarteret Gunnar Gröpe är ett led i förtätningen av centrum och förstärkandet av stadsrummet. På tomten kan upp till 75 bostäder i centrumläge uppföras men där ges även möjlighet till lokaler för verksamheter. Infrastruktur i form av gator och VA finns redan utbyggt i området. Extern aktör har visat intresse för kvarteret men inga tecknade avtal finns ännu.

Pumpen 1

Området ligger precis norr om nuvarande Klövhultsområdet söder om väg 120. Möjlighet finns att tillskapa ca 50 bostäder i området fördelat mellan villor, radhus och inslag av flerbostadshus. Då antalet lediga villatomter i centralorten är få kan detta utgöra ett viktigt tillskott av tomter som kan iordningsställas relativt snabbt. Utifrån detta perspektiv arbetas ny detaljplanen för området fram i syfte att ha en beredskap för en högre efterfrågan på villatomter.

Hagahem 1

Detta projekt kan aktualiseras vid en större befolkningstillväxt än den förväntade. Syftet med området är att skapa möjligheter för bostäder i form av flerfamiljshus men även vård- och centrumändamål. På fastigheten kan upp till 100 bostäder byggas. Infrastruktur i form av gator och VA finns redan utbyggt i området. Läget är relativt centralt och gör att sträckan längs Östra Esplanaden blir mer "sammanbyggd". Karaktären med bebyggelse i 4–6 våningar passar väl in i området. Gällande detaljplan finns.

Bostadsprojekt i centralorten med extern huvudman

Här beskrivs bostadsprojekt med extern huvudman. Kommunen tar för dessa fram detaljplan på beställning från extern markägare. Eventuella exploateringsförhållandena regleras genom ett exploateringsavtal. Projekten gäller såväl bostäder som verksamhetsmark. En viktig skillnad för dessa projekt jämfört med de övriga är att kommunen inte styr projektens tidsplan. Däremot ansvarar kommunen för all fysisk planering och kan därigenom säkerställa en god samhällsbyggnad.

Solvikskajen

Solviken Fastighets AB, dotterbolag till Trenäs Förvaltning AB, äger fastigheten och vill omvandla den gamla sågverkstomten till ett attraktivt och hållbart bostadsområde med drygt 300 nya bostäder i flerfamiljshus samt ett antal så kallade flytande hem. I princip samtliga bostäder kommer att ha utsikt över sjön Möckeln. Området har ett kort avstånd till centrum. Funktioner i form av allmänna platser och viss kommersiell service som riktar sig till allmänheten gör området mer tillgängligt och ett besöksmål för alla invånare. Sjön kan nyttjas till pirar, bryggor, strandpromenad och en liten småbåtshamn. Området ger inte bara ge ett tillskott av nya bostäder rent volymmässigt utan även av en typ som helt saknas i Älmhults

kommun. Utvecklandet av Solvikskajen har stor betydelse för bilden av Älmhult som attraktiv boendekommun. Tidsplanen för genomförandet är under diskussion med markägaren.

Plåtslagaren

Älmhults Näringsfastigheter AB äger fastigheten Plåtslagaren 6 m.fl. och avser omvandla området från verksamheter/industri till ett kvarter med blandad bebyggelse. Kvarteret planeras rymma knappt 300 bostäder av olika typer men även centrumändamål och icke störande verksamheter. Omvandlingen kommer att ske etappvis så att en del av de befintliga verksamheterna kan fortsätta att bedrivas. Ett centralt läge, närhet till kollektivtrafik, naturområdet Vattenriket samt offentlig och kommersiell service skapar förutsättningar till en attraktiv boendemiljö. Det är ett resurseffektivt sätt att omvandla eller förtäta områdena eftersom det finns utbyggd infrastruktur samt att befintlig naturmark inte behöver tas i anspråk. Omvandlingen av området bidrar även till ökad attraktivitet och trygghet för närliggande områden i östra Älmhult. Detaljplanearbetet är slutfört.

4.1.2 Bostadsprojekt utanför centralorten

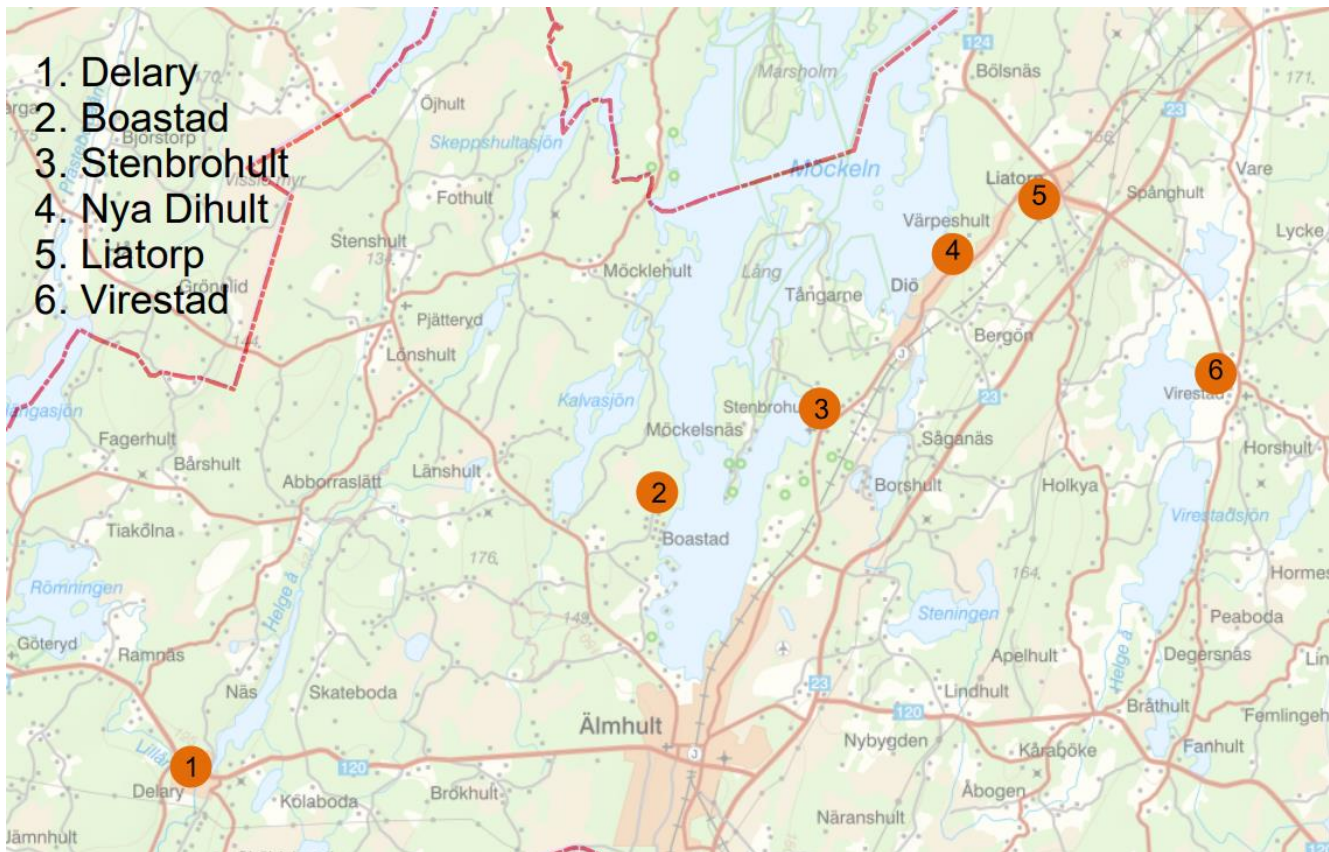

Bild 2. Karta över bostadsprojekt i Älmhults kommun, utanför centralorten

Delary

Veka området i Delary. Området är detaljplanelagt och ligger i ett attraktivt läge med utsikt över Helge å. Området ger möjlighet till cirka 30 nya bostäder.

Boastad

När det handlar om att tillskapa boendemiljöer i attraktiva områden är de delar som ligger runt sjön Möckeln de mest utmärkande. I översiktsplanen är en rad mindre områden utpekade. Det är de på grundval av att ligga i relativ närhet till sjön, att markförhållandena i de

utpekade områdena är acceptabla, att områden inte kolliderar med alltför många intressen av typen natur och kultur samt att där kan ses som motiverat med avsteg från det generella strandskyddet om 200 meter runt Möckeln.

Området Boastad är en del av de utpekade bebyggelseområdena längs västra Möckeln. Kommunen är markägare. Området ligger i relativ närhet till centrala delarna av Älmhult i ett sjönära läge och ger möjlighet till ett mycket attraktivt boende med relativ närhet till service, såväl privat som offentlig. Sammantaget möjliggör området ett femtiotal nya bostäder. Läget samt omgivningarna lämpar sig väl för egna hem och kan ge ett tillskott av enfamiljshus. Detaljplanering är påbörjad under 2025 och beräknas vara klar år 2027.

Stenbrohult 2:18

Området är detaljplanlagt och ger möjlighet till cirka 20 nya bostäder. Området ligger naturskönt och avståndet till centralorten är gynnsamt. Inom närområdet finns dessutom intressanta målpunkter som Linnés Råshult, Möckelnäs samt sjön Möckeln. Området lämpar sig bäst för enfamiljshus och ska marknadsföras mer riktat och intensifierat.

Nya Dihult

Området ligger i de norra delarna av Diö i ett mycket attraktivt sjönära läge. Infrastrukturen är redan relativt långt utbyggd. Ny tillfartsväg är färdigställd vilket möjliggjort att flera villatomter nu kan säljas. Ytterligare ca 20–30 villatomter kan tillskapas i området genom ny detaljplan som uppstartats under 2025 och beräknas vara klar under 2027.

Liatorp

I västra delen av Liatorp finns ett detaljplanlagt område som medger cirka 15 bostäder i form av radhus. VA är redan utbyggt i området och mindre investeringar krävs för färdigställande av marken. Byggnation av gata planeras ske under 2025 och tillträde till marken kan ske vid ingången av 2026. Mark för 8 marklägenheter är markanvisad.

Virestad

Virestad ligger i en levande kulturbygd med service i form av skola samt viss privat service. Område för exploatering är detaljplanlagt. Här kan cirka 25 nya bostäder tillskapas.

4.2 Verksamhetsmark

Under det senaste året har ett stadigt ökat intresse av att förvärva verksamhetsmark i Älmhults kommun kunnat ses. Det handlar främst om mark för så kallad icke störande verksamhet, det vill säga handel, logistik och andra liknande verksamheter. Av detta skäl ingår även verksamhetsmark för icke störande verksamhet i flera projekt som nu genomförs och planeras. Detta ger inte bara tillgång till mer mark för detta ändamål utan gör även områdena mer attraktiva då det skapas liv och rörelse under fler av dygnets timmar vilket även bidrar till ökad trygghet.

Även verksamhetsmark för industri kan komma att behövas med kort varsel. Ett antal förfrågningar om köp av mark av denna typ har kommit under senaste år varför det bedöms som lämpligt att färdigställa även denna typ av verksamhetsmark.

I samband med framtagande av detaljplanen för Froafälle 12:1, som omfattar 40 hektar, planerades för att färdigställa en mindre del, cirka 10 hektar av detta område för direkt försäljning. Detta minskar den ekonomiska risken för Älmhults kommun jämfört med att bygga ut hela området på en gång samtidigt som det då finns en relativt stor yta i ett bra geografiskt läge där en etablering kan ske med väldigt kort varsel. Resterande 30 hektar kan sedan byggas

ut i etapper beroende på efterfrågan på marken. Nya planerade områden avser såväl industrimark som verksamhetsmark då efterfrågan på framförallt verksamhetsmark är hög.

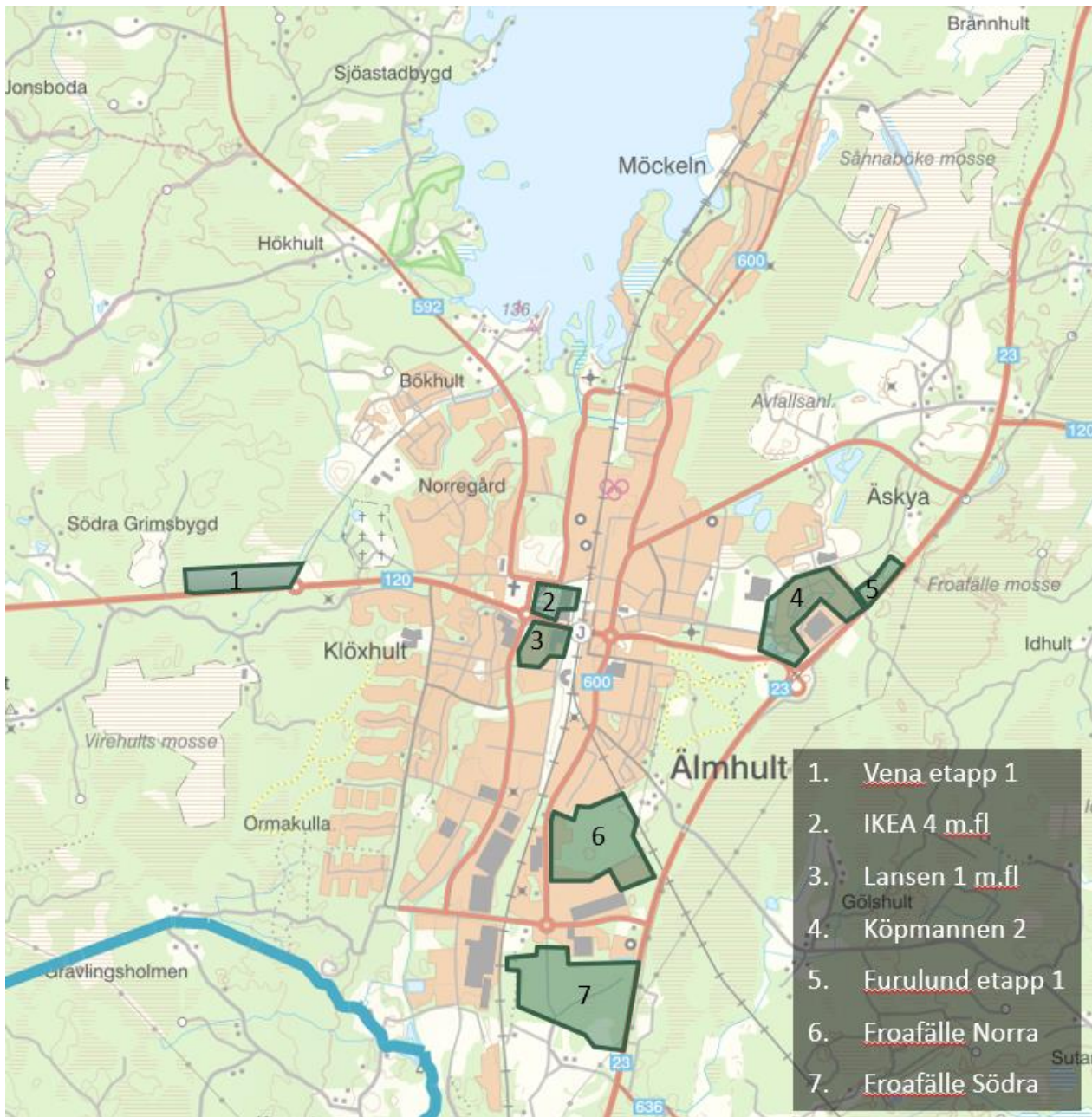

Bild 3. Karta över verksamhetsmark Älmhults centralort

4.2.1 Verksamhetsmark där kommunen är markägare

Vena etapp 1

Färdigställande av verksamhetsmark på Vena etapp 1 har gett ett stort tillskott av ny verksamhetsmark för icke störande verksamheter såsom mataffär, annan handel, kontor, hotell och service. Ytan för verksamheter uppgår totalt till cirka 50 000 m² och ligger i ett bra läge i korsningspunkten mellan väg 120 och Norra Ringvägen. Dialoger har förts med flera externa aktörer kring etablering på området och markanvisning är skriven för största delen av marken.

Del av Furulund

Området Furulund innehåller verksamhetsmark i den sydöstra delen av området. Området är planerat för icke störande verksamheter och ligger i ett strategiskt bra läge, i princip det bästa tänkbara skyltläget längs med väg 23. Ytan för verksamhetsområdet uppgår till cirka 33 000 m². Exploatering av området sker under år 2025 och färdig mark för etablering står färdig sommaren 2026. All verksamhetsmark i området är markanvisad.

Norra Froafälle, Släggan 4

Området är planlagt men utökas med framtagande av ny detaljplan. Samtidigt kommer då området bli mer ändamålsenligt planerat genom högre exploateringsgrad samt förbättrad dagvattenhantering. I samband med att ny detaljplan tas fram för flera privata aktörer i området görs ny detaljplan för den mark som kommunen äger. Detta gör att flera aktörer kan dela på kostnaden för detaljplanen och därmed få en lägre kostnad per aktör. Markanvisning är skriven för drygt två hektar av området.

Södra Froafälle 12:1

Området Södra Froafälle som är beläget söder om befintligt industriområde är främst tänkt som etableringsområde för industri eller liknande verksamhet men även för mer skrymmande handel som exempelvis bilhandel. Området ligger strategiskt vid Älmhults södra infart och kan kopplas på befintlig infrastruktur. Området omfattar totalt cirka 40 hektar. I planeringen av området eftersträvas en hög exploateringsgrad och närhet till väg 23. Planprocessen är klar och detaljprojektering pågår. Markarbetena för de första tio hektaren beräknas kunna påbörjas under andra halvan av år 2025 och tillträde till marken planeras till hösten 2026. Intresseförfrågningar för markköp finns.

4.2.2 Verksamhetsmark med extern huvudman

Här beskrivs projekt inom verksamhetsmark med extern huvudman. Kommunen tar för dessa fram detaljplan på beställning från extern markägare. Eventuella exploateringsförhållandena regleras genom ett exploateringsavtal. Projekten gäller såväl bostäder som verksamhetsmark. En viktig skillnad för dessa projekt jämfört med de övriga är att kommunen inte styr projektens tidsplan. Däremot ansvarar kommunen för all fysisk planering och kan därigenom säkerställa en god samhällsbyggnad.

Lansen 1

IKEA Property AB ska utveckla området genom att öka exploateringsgraden och göra användningen av området mer flexibel. Området ligger centralt i Älmhult söder om Hallandsvägen och omfattar fastigheterna Lansen 1, Skölden 21 och Älmhult Klöxhult 3:3. Totalt utgör området 6,5 hektar. Arbete pågår med detaljplanen vilket beräknas vara klart under våren 2027. Förändringen av detaljplanen ger IKEA förutsättningar att möta sina framtida utvecklingsbehov.

Köpmannen 2

Ingka Centres vill omvandla området från en mer traditionell handelsplats till ett aktivitets- och innovationscenter. För att kunna skapa fler mötesplatser i området kommer inte bara handel och kontor att kunna inrymmas utan även centrumverksamhet, kulturella besöksanläggningar och idrottshall. Genom placeringen av flera funktioner i området kan det bidra till att fler människor rör sig i området såväl dag- som kvällstid vilket i sig kan öka trygghetskänslan. I samband med omvandlingen av området kommer även trafikstrukturen förbättras då den idag är otydlig. Vidare förbättras kopplingen mot befintligt skolområde och Furulund. Arbetet med detaljplan är slutfört. Genomförande regleras genom exploateringsavtal där IKEA står för trafikåtgärder och ombyggnad av rondellstrukturen i

området medan Älmhults kommun står för åtgärder runt Friskis och Sveltis samt torgbildning och anpassning av gatan mellan Haganässkolan och handelsområdet. Kommunens åtaganden enligt exploateringsavtalet genomförs i tre etapper där den första etappen genomförs år 2026.

IKEA 4

IKEA är i behov av att utveckla området kring IKEA museum och hotell. Arbeta med ny detaljplan är klart och planen är antagen. Planen tillåter centrumverksamhet, kontor, hotell samt bostäder. Vidare har exploateringsgrad och byggnadshöjd ökat väsentligt. Detta möjliggör en mer flexibel användning av verksamhetsområdet samt ger möjlighet för fler arbetstillfällen. I arbetet har eftersträvat att skapa en mer hållbar, attraktiv och trygg stadsdel inom de centrala delarna av Älmhult.

Gantschema mark- och exploatering

Exploateringsprojekt	Bostäder/vht	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Vena etapp 1 a)	Verksamhetsmark	■	■										
Vena etapp 1 b)	Bostäder 100		■	■									
Vena etapp 2	200 flerbostad			■	■	■	■	■	■				
Vena etapp 3	200 villor				■	■	■	■	■	■			
Vena etapp 4	200 minst 50% villor					■	■	■	■	■	■	■	■
Vena etapp 5	200 minst 50% villor								■	■	■	■	■
Pumpen 1	50 villor	■	■	■	■	■	■	■					
Furulund etapp 1 b	80 lgh 35 villor/radhus			■	■	■	■	■					
Furulund etapp 2	48 lgh 42 villor/radhus				■	■	■	■					
Furulund etapp 3									■	■	■	■	■
Hvita Korset 7	Dialog om koncept pågår	■	■	■									
Stinsen 2	50 + kontor				■	■	■	■	■	■	■	■	■
Nya Dihult	30	■	■	■	■	■	■	■					
Delary	30 Marknadsförs			■	■	■	■	■					
Liatorp	15	■	■										
Virestad	25				■	■	■	■					
Boastad	50	■	■	■	■	■	■	■	■				
Stenbrohult 2:18	20 Marknadsförs				■	■	■	■					
Gunnar Gröpe	Marknadsförs		■	■	■	■	■	■					
Projekt vid ökad tillväxt takt													
Hagahem 1	100												
Verksamhetsmark													
Norra Froafälle släggan 4	Industri	■	■	■	■	■							
Furulund etapp 1a		■	■	■	■	■							
S. Froafälle 12:1 etapp 1	Industri, 10 hektar	■	■	■	■	■							
S. Froafälle 12:1 etapp 2	Industri, 15 hektar				■	■	■	■					
S. Froafälle 12:1 etapp 3	Industri						■	■	■	■	■	■	■
Projekt med extern huvudman													
IKEA 4	kontor + centrum	■	■	■	■	■							
Solvikskajen	300			■	■								
Kv Plåtslagaren 6	300 + verksamhetsmark	■	■	■	■								
Köpmannen 2	Verksamhetsmark	■	■	■	■								
Släggan 4 flera aktörer		■	■	■	■								
Lansen 1	Kontor + centrum	■	■	■	■								

■	Detaljplan
■	Markarbeten
■	Byggnation

Bild 4 : Gantschema exploateringsprojekt under planeringsperioden 2025 – 2036.

4.3 Tillkommande driftkostnader för exploatering av allmän platsmark

Den mark som ska finnas kvar i kommunens ägo, allmän platsmark, är en anläggningstillgång och ska föras in i anläggningsregistret. Hit hör då kommunala vägar, cykelvägar, torgmiljöer, parker och liknande. Anläggningstillgång genererar en driftkostnad utifrån kapitalkostnad (avskrivning och internränta) samt skötsel som kommer att ge upphov till en drift inom kommunens verksamhet.

Tabellen nedan visar de tillkommande driftkostnaderna för exploatering av allmän platsmark fram till år 2028.

Tillkommande drift investering i allmän platsmark exploatering		Drift Tkr		
		2026	2027	2028
Furulund etapp 1 Verksamhetsmark	Driftkostnad	134	228	228
	Kapitalkostnad	488	830	821
	Summa	622	1 058	1 049
Froafälle 12:1 verksamhetsmark	Driftkostnad	192	192	192
	Kapitalkostnad	411	699	692
	Summa	603	891	884
N Froafälle Släggan 4 verksamhetsmark	Driftkostnad	40	40	40
	Kapitalkostnad	270	499	494
	Summa	310	539	534
Köpmanen 2 verksamhetsmark Åtgärder allmän platsmark enl. exploateringsavtal	Driftkostnad	0	26	26
	Kapitalkostnad	0	219	217
	Summa	0	245	243
Plåtslagaren	Driftkostnad		7	7
	Kapitalkostnad		72	71
	Summa	0	79	78
Hvita Korset Projekt Next generation homes	Driftkostnad		246	243
	Kapitalkostnad		11	11
	Summa	0	257	254
Total summa		2 382	3 832	4 970

Tabell 3: Tillkommande driftkostnader för exploatering

5. Investeringar

Tabellen nedan visar samtliga investeringar under planeringsperioden 2026-2037.

Investeringar SKATTEKOLLEKTIVET	BUDGET	Plan	Plan	Plan	Summa
Belopp tkr	2026	2027	2028	2029-2037	2026-2037
Strategiska investeringar (fleråriga)					
*Strategiska investeringar lokaler	27 747	24 500	17 000	17 000	86 247
*Strategiska investeringar inventarier skolor	2 700				2 700
*Strategiska investeringar infrastruktur	500	0	0	0	500
*Strategiska investeringar infrastruktur	2 050	2 000	0	50 000	54 050
*Strategiska investeringar övriga	10 055	6 200	1 800	1 700	19 755
*Strategisk mark/fastighetsförvärv	4 083				4 083
*Strategiska investeringar digitalisering	8 500	3 700	3 700	0	
Summa strategiska investeringar	55 635	36 400	22 500	68 700	167 335
Investeringar exploatering allmän platsmark	9 600	0	41 300	164 850	215 750
(anläggningar, gata/park)					
Investeringar ram (årlig) Teknisk nämnd					
Ram gata/park	20 650	16 300	14 000		50 950
Ram fastigheter	23 700	25 900	26 600		76 200
Ram fordon	3 850	6 050	4 000		13 900
Ram infrastruktur (industrispår)	300	300	300		900
Ram inventarier och övrigt	2 800	2 800	2 800		8 400
Ram Diö ishall	10 000				10 000
Teknisk nämnd investeringsram (exkl VA)	61 300	51 350	47 700	450 000	610 350
Investeringram (årlig) övriga nämnder					
Kommunstyrelse	7 750	2 050	2 050		
Utbildningsnämnd	5 625	2 700	2 700		
Socialnämnd	2 000	2 000	2 000		
Miljö- och byggnadsnämnd	400	400	400		
Kultur- och fritidsnämnd	7 100	1 000	1 500		
Investeringsram övriga nämnder	22 875	8 150	8 650	90 000	129 675
Summa investeringar EXKL VA	149 410	95 900	120 150	773 550	1 139 010
Investeringar VA-TAXEKOLLEKTIVET	BUDGET	Plan	Plan	Plan	Summa
Belopp tkr	2026	2027	2028	2029-2037	2026-2037
*Strategiska investeringar VA	39 490	57 000	25 000	28 000	149 490
Investeringar exploatering VA (VA-anläggningar)	3 500	1 000	21 000	129 150	154 650
Ram investeringar VA	25 000	25 000	25 000	250 000	325 000
Summa investeringar VA-taxekollektivet	67 990	83 000	71 000	407 150	629 140
Summa investeringar TOTALT INKL VA	217 400	178 900	191 150	1 180 700	1 768 150

Tabell 4. Total investeringsvolym 2026–2037.

Den totala investeringsvolymen för den 10-åriga planeringsperioden uppgår till drygt 1,7 miljarder kronor. Investeringsvolymen för strategiska investeringar för hela planeringsperioden utgör 167 miljoner kronor, investeringar i allmän platsmark 216 miljoner kronor, nämndernas raminvesteringar 740 miljoner kronor och VA- taxekollektivets investeringar uppgår till 629 miljoner kronor.

5.1. Strategiska investeringar

Med strategiska investeringar menas investeringar som är riktade mot tillväxt, utökade funktioner eller på annat sätt är viktiga för Älmhults kommuns utveckling. En strategisk investering beslutas som enskilt projekt av kommunfullmäktige.

Jämfört med tidigare års budget, har en mer stringent tolkning av vad som kan anses vara en strategisk investering gjorts. Tidigare har exempelvis en rad mindre åtgärder som laddstolpar, korsningspunkter etc. klassats som strategisk investering, men denna typ av investeringar är nu hänförd till nämndernas investeringsramar. Skälen till detta är främst en mer effektiv arbetsordning då samverkan kan ske mer planerat och omprioriteringar i tid mellan mindre projekt kan ske inom ramen för den enskilda förvaltningens eller nämndens beslutsfattande. Vidare ger det möjligheten att påbörja exempelvis projekteringar och utredningar med bättre framförhållning samt bättre förutsättningar att säkra bidrag och samarbeten med andra aktörer. Sammantaget ökar möjligheten till såväl bättre kvalitativt resultat som ekonomiskt utfall. Att val av åtgärder följer den politiska viljeinriktningen, säkras genom styrdokument inom den övergripande planeringen såsom översiktsplan, cykelplan, grönplan etc. Ett viktigt tillkommande styrdokument i sammanhanget är stadsmiljöprogram som är under framtagande.

Rent konkret innebär förändringen att ett antal budgetposter som tidigare varit definierade som strategiska investeringar nu ligger inom raminvesteringar inom områdena trafikåtgärder, park och grönytor samt fastighet. Då dessa investeringar genererar en ökad driftskostnad oaktat om de klassificeras som strategiska eller inom ram redovisas tillkommande driftskostnader för denna typ av investeringar som en egen post i tabellen "Tillkommande driftskostnader för investeringar".

Gällande de projekt som fortsatt ligger inom kategorin strategiska investeringar finns ett antal projekt som föreslås utredas vidare innan de tas upp i investeringsbudgeten. Dessa framgår i nedanstående Gantschema genom att enbart ha aktiviteten planering (gul markering). En post avser 50 miljoner kronor stationsläge i Älmhult för persontrafik på Sydostlänken. Denna post är inte att betrakta som investering i egentlig mening då det handlar om en medfinansiering av statlig infrastruktur som Trafikverket kommer att äga efter byggnationen. Vidare är fler projekt uppförda som har statlig finansiering. Detta beror på att även om dessa projekt inte har direkt ekonomisk påverkan på Älmhults kommun, är det ändå projekt som kommer att kräva kommunens engagemang och resurser på andra sätt.

Gantschema över strategiska investeringar 2026 - 2037

Strategiska investeringar 2026 - 2037

Strategiska investeringar lokaler		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Projekt	Not												
Gymnastiksal Linnéskolan	Renovering	■	■										
Almgården		■											
Räddningstjänst	Värn Häradsbäck och Pjätteryd	■	■										
Konvux lokaler	Extern aktör, kommunen hyr	■											
LSS boende	Extern aktör, kommunen hyr	■	■										
Renovering Bäckgatan, arbetsmiljöåtgärder		■	■										
Renovering ishall Diö	Behovs utredning genomförd		■	■	■								
Renovering Älmekulla	Behovs utredning genomförd			■	■	■							
Strategiska investeringar infrastruktur													
Nya spår stambanan	Utredningsarbete			■	■								
Sydostlänken	Medfinansiering stationsläge		■	■	■	■	■						
Mötesspår Slätthult samt ev Älmhults bangård						■	■						
Förbättrad väg Ljungby-Älmhult	Utredning/planering		■	■									
Västra Ringleden	Ev medfinansiering			■	■								
Ekvägen	Behovet ska utredas, trafikanalys		■	■									
Östra Ringleden	Behovet ska utredas, trafikanalys		■	■									
Skolgatan	Projektering gata och VA	■	■										
GC väg Furulund-Älmhult centrum	Utredas	■	■										
GC väg Vena-Centrum	Utredas	■	■										
Civil beredskap, trygghetspunkter e.t.c		■	■	■	■	■							
Säker cykelöverfart v 23	Inom ramen för Furulund etapp 1	■	■	■	■	■							
Övriga Strategiska investeringar skattekollektivet													
Utrustning räddningstjänst		■	■	■									
Släckbilar 2 st till räddningstjänst		■	■	■									
Haganäsområdet utemiljö		■	■	■									
Strategiska investeringar digitalisering		■	■	■	■								
Strategiska investeringar taxekollektivet													
Ombyggnad reningsverk		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
	Detaljplan												
	Planering												
	Projektering												
	Upphandling												
	Byggnation												

Bild 5: Gantschema översikt strategiska investeringar 2026-2037.

I det följande avsnittet beskrivs de olika strategiska investeringarna utifrån ovan angiven kategoriindelning.

5.1.1 Lokaler enligt lokalresursplan

Med lokalresursplanering menas att kommunen har en strukturerad process för att samordna planeringen av lokalförsörjningen utifrån kommunens samlade behov. Planeringen utförs på medellång sikt (10–12 år). I lokalresursplanen sammanfattas planeringsunderlag, analyser, prognoser, prioriteringar samt beslutade och planerade åtgärder och projekt. Lokalresursplanen upprättas för kommunen som helhet med delredovisningar per verksamhetsområde. I samhällsbyggnadsplanen ges endast en sammanfattning av lokalfrågorna. För en mer fullständig redovisning av lokalfrågorna hänvisas till Lokalresursplanen.

Lokalbestånd

Kommunens verksamhetslokaler består av eget ägda och externt förhyrda lokaler. Verksamhetens totala hyreskostnader för kommunens eget ägda verksamhetslokaler uppgår till 141,3 miljoner kronor för år 2025. Verksamheternas hyreskostnader för de externt förhyrda lokalerna uppgår till 9,2 miljoner kronor för år 2025.

Lokalbank

Älmhults kommun är ägare till ett flertal bebyggda fastigheter som i dagsläget inte är funktionella eller aktuella för att användas i kärnverksamhet. Dessa fastigheter kan efter beslut hyras ut, avyttras eller rivas. Se mer om Lokalbanken i Lokalresursplanen, bilaga till Samhällsbyggnadsplanen.

Förskola

Den totala volymökningen av barn i förskoleåldern har minskat drastiskt jämfört med tidigare prognoser. Detta beror av de låga födelsetalen i landet. Enligt den senaste befolkningsprognosen finns inget behov av tillskott av förskoleplatser under lång tid. Först när Venaområdet etapp 3 har byggts ut kan ett behov ses utifrån ett rent volymmässigt perspektiv så som förutsättningarna nu ser ut gällande befolkningssammansättningen.

Grundskola

För grundskolan börjar de kraftigt minskade barnkullarna snart att komma in i verksamheten. Det innebär att överskottet av grundskoleplatser för klasserna f-6 börjar bli påtagligt. Grundskolechefen håller på med en genomlysning och kommer att lämna ett förslag till ny organisation under v2025 till utbildningsnämnden. För att anpassa grundskolan till de nya förutsättningarna behöver strukturella förändringar göras för att kunna effektivisera verksamheten. För Linnéskolans del märks ingen förändring och elevantalet är fortsatt högt. Det totala antalet platser inom grundskolan bedöms väl täcka behovet fram till 2034.

Anpassad grundskola

Från och med höstterminen 2024 är anpassad grundskola lokaliserad på Paradisskolan (1–6) och Linnéskolan (7–9). Flytten innebär inte behovet av nya lokaler är tillgodosett.

Gymnasium/Komvux

Antalet ungdomar i gymnasieålder kommer att öka under planperioden i förhållande till dagens nivå. Även för gymnasiet del har en framskrivning gjorts som visar på ett större antal ungdomar i gymnasieålder än vad befolkningsprognosen gör gällande. Vuxenutbildningens planerade flytt till andra lokaler gör att lokalbehovet tillgodoses inom befintliga byggnader.

Särskilda boenden

På de särskilda boendena i Älmhults kommun bor det 122 personer i april 2025. Av dem är 104 personer över 80 år, vilket motsvarar cirka 9 procent av befolkningen i den åldersgruppen. I Älmhult likväl som i riket finns en trend som visar på en sjunkande andel av personer över 80 år som bor i särskilt boende. Genom att erbjuda andra anpassade former av boende, använda den digitala tekniken på smarta sätt och utveckla våra arbetssätt, så kan den trenden bibehållas. Det innebär att vi kan möta det ökade antalet personer över 80 år med andra insatser än idag och på det sättet ökar inte behovet av antal platser i särskilt boende linjärt med ökningen av personer över 80 år.

Funktionsstöd

Antalet brukare som deltar i olika verksamheter inom Funktionsstöd har ökat under de senaste åren. Samtidigt har antalet brukare i vissa verksamheter, såsom barnverksamheten (Lingonet), minskat. En del av dessa brukare har dessutom behov av specifika anpassningar i de miljöer där de vistas. De verksamheter där lokalerna inte är ändamålsenliga är:

- Daglig verksamhet Fokus
- Gruppboenden Druvan
- Socialpsykiatrins boende på Baldersgatan

Dessa verksamheter behöver åtgärder för att kunna tillgodose brukarnas behov och skapa en mer funktionell och trivsamt miljö.

Gruppboenden Druvan består av fyra brukarlägenheter belägna i en bostadsrättsförening, där samtliga lägenheter för närvarande är uthyrda. Från 1 mars 2025 föreligger krav om att det ska finnas sprinklersystem inom gruppboenden. Druvan har fått en temporär dispens (2 år) gällande brandskyddet genom att boendet försetts med portabla sprinklers. Vidare har Fastighetsenheten fört dialog med föreningen som meddelat att hyreskontraktet för Druvan inte kommer att förlängas ytterligare efter sommaren 2027. Beslut är taget i kommunstyrelsen om att ett nytt gruppboende om 6 lägenheter samt 1 satellitlägenhet ska byggas och förvaltas av extern aktör och förhyras av Älmhults kommun. En förhyrning får ekonomisk effekt först vid tillträde sommaren 2027 varför detta behöver beaktas inför budget 2027.

Kultur och fritid

Älmekulla idrottsplats

Idrottsplatsen har en viktig roll både för det lokala föreningslivet och som besöksmål för externa gäster. Anläggningen har ett eftersatt underhåll med stora renoveringsbehov. Anläggningen behöver också ses över ur ett trygghets- och säkerhetsperspektiv. I samband med budget 2025–2027 gavs ett uppdrag om att genomföra utredningar om utvecklingsplaner för Älmekulla och Diö ishall. Utredningarna har genomförts under våren 2025 av extern part och finns som bilaga till Lokalresursplanen, där det också framgår mer om anläggningen.

Under 2024–2025 har flera åtgärder genomförts eller påbörjats, bland annat har B-planen byggts om till flera mindre planer enligt överenskommelse mellan kommunen och föreningen. Föreningen har även rustat upp den mindre läktaren med hjälp av kommunalt materialbidrag. Automatisk bevattning har installerats för B-plan och förberedelser görs för A-plan. Ytterligare belysning planeras till 2025–2026. Tillfälliga omklädningsrum kommer att placeras under samma period.

Investeringarna för Älmekulla föreslås hanteras uppdelat över flera år från år 2026 till och med år 2029. Investeringsåtgärder för år 2026 föreslås allokeras till kultur- och fritidsnämndens investeringsram medan investeringarna för åren 2028 till och med 2029 föreslås allokeras till tekniska nämnden som strategisk investering då dessa investeringar avser lokaler i form av omklädningsrum, läktare etc.

Ishallen Diö

Diö ishall, byggd 1979, är en äldre anläggning i stort behov av omfattande renovering. I den nyligen genomförda utredningen (bifogas som bilaga till Lokalresursplanen) visar att både tak och kylanläggning behöver bytas ut, och att det är fuktskador samt slitna ytskikt är vanliga. Vissa utrymmen uppfyller inte dagens krav på sanitet och säkerhet. Det ökade antalet flickor i föreningen skapar också behov av förbättrade omklädningsrum. Dessutom krävs anpassningar för att uppfylla dagens säkerhetsstandarder vad gäller sarg och övriga funktioner. Angöring till anläggningen bör ses över för att förbättra belysning och parkeringsmöjligheter. Åtgärderna föreslås genomföras successivt. När ombyggnation och uppdatering av anläggningen gjorts bör man se över framtida drift och skötsel så att det hanteras på ett säkert och ändamålsenligt sätt.

Investeringarna för Diö ishall föreslås att hanteras över flera år från 2026 till och med 2028. I förslaget ligger investeringarna för år 2026 inom tekniska nämndens rambudget medan

investeringarna för åren 2027 och 2028 ligger inom strategiska investeringar. Detta beror av att de åtgärder som föreslås genomföras under 2026 är att betrakta som akut reinvestering.

5.1.2 Övriga fastigheter och anläggningar

Kommunala kök

Arbetet fortsätter nu med optimera användningen av köken för produktion av måltider vilket medför att mindre justeringar kan behöva göras framöver. Inga nyinvesteringar planeras i köken förutom i Ryfors skolas kök som har behov av renovering 2026–2027.

Bäckgatan

Fastigheten omfattar ca 7 000 kvm lokaler och 27 326 kvm inhägnad gårdsyta. Bäckgatan inrymmer såväl kommunens verksamhet som andra aktörer exempelvis Polisen, ambulansverksamhet samt uthyrda delar till privata företag. Lokaler och verksamhetsanläggningen på Bäckgatan är i behov av en renovering för att uppfylla krav på arbetsmiljö samt att säkerställa funktionella, säkra och ändamålsenliga lokaler. I samband med dessa renoveringar kommer även drift- och energibesparandeåtgärder.

Kommunhuset

En inventering har genomförts för att kartlägga behoven av arbetsplatser i kommunhuset i närtid och om tre år. Inventeringen visar att behovet i närtid kan hanteras med mindre justeringar i befintlig byggnad. Behoven om tre år kan eventuellt medföra omlokaliseringar eller ökad flexibel användning av arbetsplatser.

Räddningstjänst

Räddningstjänstens lokaler behöver ses över för att långsiktigt ha bra verksamhetslokaler. Brandvärnen i Häradsbäck och Pjätteryd är i dåligt skick. Värnen saknar personalutrymmen och parkeringsplatser. För närvarande pågår ett arbete för att räddningstjänsten i Älmhult ska ingå i Värends räddningstjänstförbund (Växjö, Alvesta). I detta arbete behöver även en operativ analys ske i syfte att blåljusverksamhetens framtida geografiska placering är i linje med kravet på uppdraget och insatsen.

Gymnastikal Linneskolan

Lokalen är i stort behov av renovering. Bland annat är omklädningsrum fuktskadade och taket måste bytas. Vidare behöver energieffektiviseringsåtgärder vidtas.

5.1.3 Infrastruktur

Infrastruktur och kommunikationer är av högsta strategiska betydelse för kommunen. Området är komplext med olika huvudmän inblandade. Kommunala gator, vägar och cykelvägar ägs exempelvis av kommunen medan nationella vägar och järnväg ägs av staten. Även regionen är sakägare i flera delar, främst inom området allmänna kommunikationer. Övriga aktörer är främst andra regioner, kommuner samt järnvägsoperatörer.

Nya spår Stambanan

Nya spår i Stambanans sträckning är en fråga som varit aktuell under en lång tid och Älmhults kommun har varit starkt engagerade i frågan. Kapacitetsproblemen på nuvarande södra stambana är stora och kommer att förvärras under de kommande åren. Till vissa delar kan problemet åtgärdas genom tillskapande av exempelvis nya mötesspår men för att kunna säkerställa en god funktion krävs nyanläggning av helt nya spår. I första hand mellan Malmö – Hässleholm och i nästa steg mellan Hässleholm – Alvesta. Regeringen har fattat beslut om att

nya spår ska anläggas på sträckan Malmö (Lund) – Hässleholm. Utifrån bland annat allt tydligare systembrister med påtagliga effekter för såväl person- som godstransporter har frågan om vidare utbyggnad blivit mer aktuell. Trafikverket har inom ramen för uppdraget om järnvägssystemet i södra Sverige börjat analysera olika alternativ kring hur dragning av nya spår kan se ut på sträckningen Hässleholm – Älmhult – Alvesta/Växjö.

Av intresse i sammanhanget är att Öresundsbron nu genererar ett stort årligt överskott. Region Skåne har tagit fram en prioriteringsordning för hur dessa medel bör användas och högst upp på den listan står nya spårsträckningen Hässleholm – Alvesta. Det finns nu en rörelse framåt i frågan och Älmhults kommun bör söka en samverkan med Region Skåne samt näringslivet för att gemensamt driva frågan om utbyggnad av nya spår norr om Hässleholm.

Vidare behöver tempot för utbyggnad av redan beslutade åtgärder höjas väsentligt då transportsystemet ligger på gränsen för att kunna fungera som det ser ut idag och kraven på transporter på järnväg ökar samtidigt. Enligt nuvarande planering inom Trafikverket ska nya spår på sträckan Malmö – Hässleholm kunna tas i bruk ca 2043 vilket innebär närmare tjugio år innan en märkbar förbättring för Södra stambanan kan komma till stånd vilket inte är en hållbar tidshorisont. Gällande kostnader för kommunen kan inte en sådan bedömning göras ännu men generellt kan sägas att detta är ett projekt som ligger inom statens ansvar. Sannolikheten för att ett eventuellt stationsläge för nya stambanor placeras i centrala Älmhult utifrån både fattade beslut och utredningsinriktningar är så pass hög att i den övergripande planeringen har bara detta alternativ beaktats.

Sydostlänken

Arbetet med järnvägsplaner pågår för närvarande. För sträckan upp till Olofström är de klara och just nu arbetas med sträckan Olofström – Älmhult. I det senaste regeringsbeslutet gällande Sydostlänken har anslutningen i södergående riktning, det så kallade triangelspåret, tagits bort för att minska kostnaderna. För närvarande undersöks möjligheterna tillsammans med de andra kommunerna längs Sydostlänken att genomföra byggnationen av triangelspåret i privat regi. De kommuner som berörs av stationslägen kommer även få bära kostnader för detta. För Älmhults kommuns del innebär detta en medfinansiering om preliminärt 50 miljoner kronor.

Älmhults bangård inklusive nya mötesspår Södra stambanan

Som framgår ovanstående är ett av de största problemen i transportsystemet den höga belastnings-graden på Södra stambanan. Nya mötesspår i höjd med Slätthult är viktiga för att åtminstone på kort sikt ge en någorlunda fungerande trafiksituation. Dessa beräknas stå klar år 2029. I sammanhanget skulle även åtgärder på Älmhults bangård vara befogade för att tillskapa så bra lösning som möjligt i det medellånga tidsperspektivet.

Trafikverkets egen åtgärdsvalsstudie pekar mot behovet av att genomföra åtgärder (utbyggnad) av Älmhults bangård. Objektet kom emellertid inte med i den förra nationella planen för infrastruktur. Trafikverket belyser återigen behovet och ämnar lyfta utbyggnad av bangården som ett av få nya objekt i höstens förslag till ny nationell infrastrukturplan.

Förbättrad vägförbindelse mellan Ljungby – Älmhult

Sträckan är upptagen i nu gällande översiktsplan för Älmhults kommun. Diskussioner har förts med såväl Ljungby kommun som regionen och Trafikverket. Dagen infrastruktur mellan kommunerna ger en förhållandevis lång restid sett till den faktiska sträckan mellan huvudorterna. Trafikverket har genomfört en enkel stråkstudie med två huvudsakliga förslag till åtgärder för att förbättra förbindelsen. I det ena förslaget går vägen över Hamneda medan

det andra förslaget innebär att dra vägen över Södra Ljunga. Dialog förs med Ljungby kommun och kommer att fortsätta med Trafikverket och Region Kronoberg under hösten.

Västra Ringledden

Vägen är utpekad i den översiktliga planeringen och var ursprungligen tänkt att tillkomma efter planeringsperioden. Givet den höga tillväxttakten och den framtida kraftiga expansionen av bostadsområden och verksamheter i den västra delen av centralorten tidigareläggs behovet. Vägen ansluter Ljungbyvägen, passerar väster om Venaområdet och fortsätter väster om Klövhultsområdet. Slutligen viker den av mot industriområdena i södra delen av tätorten. Vägens syfte är att avleda trafik genom tätbebyggt område samt säkra kommunikationsmöjligheter för verksamheterna i de södra industriområdena inklusive terminalområdet. Trafikverket äger frågan om genomförande samt bär kostnaderna. Fortlöpande dialog kommer att föras med Trafikverket i frågan.

Ekvägen

Förbindelse mellan Ljungbyvägen och Gotthards gata. Detta skapar en förbindelselänk för att minska trafikbelastningen centralt i Älmhult. Projektet kräver närmare utredning för att kunna bedöma samhällsnyttan.

Östra ringledden

Östra Ringledden förbinder Växjövägen med Danska Vägen i höjd med Torngatan. Vägen kan ge en avlastning av biltrafik inom de mer känsliga områdena ner mot Skolgatan. Projektet kräver närmare utredning för att kunna bedöma samhällsnyttan.

Samhällsnytta Västra ringledden, Ekvägen, Östra ringledden

Som anges ovan behöver en mer genomgripande nyttoanalys göras för dessa tre objekt som underlag inför beslut. Ett antal trafikanalyser är emellertid redan gjorda och dessa ger en indikation på hur objekten bör prioriteras. Gällande Västra ringledden ses en relativt liten trafiköverflyttning från centrala gator och kopplat till relativt hög investeringskostnad är genomförandet av denna utifrån nuvarande information tveksam. Gällande Ekvägen och Östra ringledden ses en hög trafiköverflyttning från belastade gator i centrala delarna. Båda objekten skulle medföra en stor förbättring av trafikmiljön i Älmhult utifrån resultatet av de genomförda trafikanalyserna.

Gång- och cykelvägar

Dessa objekt sorterade tidigare under strategiska investeringar men är från och med i år flyttade till raminvesteringar. Endast större åtgärder kopplat till gång- och cykelvägar kommer fortsättningsvis hanteras som strategiska investeringar. Två sådana är cykelvägar mellan Vena och centrum samt mellan Furulund och centrum. Dessa föreslås utredas under 2026 för att kunna återkomma med ett budgetförslag till budget 2027.

5.1.4 VA-verksamheten (taxekollektivet)

Ombyggnad avloppsreningsverk

Projektet syftar till att säkerställa kapacitet och kvalitet på avloppsvattenreningen. Ombyggnaden är nödvändig för att säkerställa avloppshanteringen för befintliga och nya abonnenter samt för att undvika sanktioner från tillsynsmyndigheten. Detaljprojektering av reningsverket avslutades i oktober 2024. Arbetet med planering och förberedande upphandling av entreprenörer och material pågår under 2025. Målet är att påbörja renoveringen år 2026. Genomförandet kommer att ske i enlighet med föreslagen tidsplan fram till och med år 2028.

5.1.5 Digitalisering

I Älmhults kommuns digitaliseringsplan beskrivs behoven samt de investeringar dessa ger upphov till. Dessa redovisas därför inte i samhällsbyggnadsplanen.

5.1.6 Övriga strategiska investeringar

Civil beredskap

Detta avser primärt investeringar i reservkraft samt säkrande av kommunikationer för att öka samhällsviktiga funktioners förmåga att upprätthålla verksamheten vid störningar. Vidare kommer säkerställande av värmeberedskap vara av hög vikt. Statliga ersättningar för dessa investeringar står inte i paritet med investeringsbehoven varför Älmhults kommun måste finansiera delar av åtgärderna.

Östra Älmhult – Haganäsområdet

Östra Älmhult är den del av kommunen med störst utsatthet utifrån socioekonomiskt perspektiv. Stadsdelen har vuxit fram genom fyra i princip osammanhängande öar vilket skapat en stadsdel som upplevs som identitetslös och mindre attraktiv att bo och leva i. Området runt Haganässkolan är den mest bristfälliga inom stadsdelen och ger ett intryck av att inte vara en omhändertagen plats. Området upplevs otryggt och mörkt. Detta i sin tur gör att människor undviker att vistas där vilket förstärker otryggheten.

Åtgärder runt Haganässkolan bedöms som de mest prioriterade att genomföra i östra delen av Älmhult, dels utifrån ett brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv men även ur ett gestaltningsperspektiv. Den senare faktorn är av betydelse för de som bor och vistas i området men även för bilden av Älmhult då området gränsar till IKEA:s handelsplats som årligen har över 1 miljon besökare. Därtill är området målpunkt för ett stort antal invånare i kommunen.

Genom åren har en rad förslag tagits fram för att lyfta området men de har inte genomförts. Under 2025 har kommunledningsförvaltningen i samverkan med tekniska förvaltningen gått igenom olika förslag, i delar utvecklat dessa och skapat en prioriteringslista över vilka åtgärder som behöver genomföras i ett första skede för att skapa en mer inbjudande och trygg plats. I förslaget till investeringsbudget för 2026 föreslås att tekniska nämnden erhåller 3 miljoner kronor för åtgärder av strategisk karaktär medan kommunledningsförvaltningen erhåller 0,8 miljoner kronor som raminvestering för trygghetsskapande åtgärder. Förvaltningarna arbetar även för att erhålla externa finansieringsmedel.

Nya lekplatser

I förslaget till samhällsbyggnadsplan återfinns inga enskilda objekt. I stället föreslås att en lekplatsplan tas fram och att förslag till åtgärder efter denna tas upp i nästa års budget.

Räddningstjänst utrustning

Avser ersättning och uppdatering av utrustning för rökdykning, Rakel radiosystem, olyckshantering med mera.

Räddningstjänst släckbilar

Ersättning av två släckbilar till Liatorp samt Pjätteryd.

5.1.7 Tillkommande driftkostnader strategiska investeringar

Kommunens investeringar är en anläggningstillgång, det vill säga har ett flerårigt värde. Anläggningstillgångarna genererar en årlig driftkostnad utifrån kapitalkostnad (avskrivning och internränta) och kan även generera andra årliga kostnader, ex skötsel av gata, cykelväg, lokalvård etc.

Tabellen nedan visar tillkommande driftkostnader för de strategiska investeringarna under perioden 2026 – 2028 som ska finansieras av skattekollektivet. I tabellen ingår också de raminvesteringar som har tillkommande driftkostnader utöver kapitalkostnad.

Tillkommande kostnader för strategiska investeringar (skattekollektivet) tkr			2026	2027	2028
Renovering gymnastiksal Linnéskolan	Lokaler	Kapitalkostnad	0	0	1 152
		Summa	0	0	1 152
Räddningsvärn Häradsbäck och Pjätteryd	Lokaler	Kapitalkostnad	0	365	719
		Summa	0	365	719
Renovering Bäckgatan, arbetsmiljö	Lokaler	Kapitalkostnad	976	1 196	1 170
		Summa	976	1 196	1 170
Almgården	Lokaler	Kapitalkostnad	608	1 441	1 415
		Summa	608	1 441	1 415
Inventarier skolor (Linnéskolan och Vuxenutbildning)	Lokaler	Kapitalkostnad	3 060	3 188	3 188
		Summa	3 060	3 188	3 188
Civil beredskap (trygghetspunkter etc)	Infrastruktur	Kapitalkostnad	54	108	293
		Summa	54	108	293
Haganässkolan utemiljö	Övrigt	Kapitalkostnad	0	351	348
		Summa	0	351	348
Räddningstjänstutrustning och radiosystem	Övrigt	Kapitalkostnad		185	470
		Summa	0	185	470
2 släckbilar Räddningstjänsten	Övrigt	Kapitalkostnad		384	761
		Summa	0	384	761
Digitalisering	Digitalisering	Kapitalkostnad	3 757	5 551	6 233
		Summa	3 757	5 551	6 233
Infrastrukturprojekt ram	Raminvest	Kapitalkostnad	0	482	689
		Driftkostnad		45	90
		Summa	0	527	779
SUMMA TOTALT		Totalt per år	8 455	12 769	15 749

Tabell 4. Tillkommande driftkostnader för strategiska investeringar 2026–2028.

Bilaga till budget 2026

Lokalresursplan 2026–2036

Innehåll

1. Om lokalresursplanen	3
1.1 Fokus på kommunnyttan	3
1.2 Modell lokalresursplanering	3
1.3 Ansvarsfördelning	3
1.4 Utgångspunkter för lokalresursplan	4
2. Lokalbestånd och kostnader	4
2.1 Lokalbestånd	4
2.2 Lokalkostnader	5
2.3 Lokalbank	7
3. Lokalresursplan 2025 – 2035	11
3.1 Förskola	11
3.2 Grundskola	11
3.3 Anpassad grundskola	13
3.4 Gymnasium/Komvux	13
3.5 Vård- och omsorg	14
3.6 Funktionsstöd	16
3.7 Individ och familjeomsorgen	18
3.6 Kultur och Fritid	19
3.7 Övriga fastigheter och anläggningar	21
4. Översikt strategiska lokalinvesteringar	22
5. Driftkostnader strategiska lokalinvesteringar	22

1. Om lokalresursplanen

Lokalresursplanen utgör ett viktigt planeringsunderlag för Älmhults kommun strategiska utveckling. Målet är att den ska utvecklas vidare i det fortsatta arbetet med lokalförsörjningsprocessen.

1.1 Fokus på kommunnyttan

Kommunens övergripande målsättning med lokalförsörjningen är att den planeras och verkställs med fokus på den gemensamma kommunnyttan. Beslut kring fastigheter och lokaler ska utgå från ett kommunövergripande perspektiv där nyttan ska optimeras för kommunen som helhet.

För att uppnå detta krävs en effektiv lokalförsörjningsprocess där planeringen av lokalanvändningen och lokalförsörjningen sker i nära samverkan mellan berörda parter och med kommunnyttan i fokus. Därigenom skapas förutsättningar för kommunens utveckling genom att undvika felprioriteringar och fokusera på att hitta optimala fastighets- och lokallösningar som främjar effektiva kommunala verksamheter och god resurshållning.

Det övergripande målet med lokalförsörjningsprocessen är att tillgodose de kommunala verksamheternas behov av funktionella och kostnadseffektiva lokaler vid rätt tid och på rätt plats, med hänsyn taget till användningen av befintliga lokaler i kommunen.

1.2 Modell lokalresursplanering

Med lokalresursplanering menas att kommunen har en strukturerad process för att samordna planeringen av lokalförsörjningen utifrån kommunens samlade behov. Planeringen utförs på medellång sikt (10–12 år).

I lokalresursplanen sammanfattas planeringsunderlag, analyser, prognoser, prioriteringar samt beslutade och planerade åtgärder och projekt. Lokalresursplanen upprättas för kommunen som helhet med delredovisningar per verksamhetsområde.

Till lokalresursplanen finns en detaljerad specifikation med alla kommande och pågående lokalförändringar.

Kommunens lokalresursplan uppdateras årligen. En viktig utgångspunkt för planeringen är den befolkningsprognos som tas fram varje år. Denna är normalt klar under januari månad. Utifrån befolkningsprognosen uppdaterar respektive förvaltning/huvudprocess, i samråd med fastighetsavdelningen sin del av lokalresursplanen. Denna uppdatering ska vara klar senast under april månad och utgör underlag för budgetarbetet.

Lokalresursplanen ska årligen fastställas av kommunfullmäktige i samband med att budgeten för kommande år behandlas.

1.3 Ansvarsfördelning

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att styra, samordna och följa upp lokalförsörjningen och lokalanvändningen.

I Tekniska nämndens uppdrag ingår att driva och utveckla lokaler för Älmhults kommuns verksamheter. Vidare ingår att på ett resurseffektivt arbetssätt bidra i kommunens lokalresursplanering och samverka med nyttjande verksamheter i frågor som rör upplåtelse och användning av lokaler.

Tekniska nämnden ska också på uppdrag uppföra, anskaffa och avyttra lokaler för kommunal verksamhet i den takt kommunens behov och krav förändras. Nämnden ska på uppdrag även anskaffa och avveckla externt hyrda lokaler. Fastighetsavdelningen inom tekniska förvaltningen är den enhet som genomför åtgärder inom tekniska nämndens ansvar för lokalfrågorna.

Fastighetsavdelningens operativa lokalgrupp samordnar samtliga kommunala verksamheters lokalbehov och är beställare gentemot fastighetsägare och hyresvärdar. Respektive förvaltning/huvudprocess ansvarar för och redovisar sina lokalbehov. Omfattningen av lokalanvändningen regleras i interna och externa hyresavtal.

Kommunchefsgruppen (i gruppen ingår förvaltningschefer och avdelningschefer från samtliga delar av kommunens verksamhet) arbetar fram ett förslag till lokalförsörjningsplan som är ett av beslutsunderlagen i budgetprocessen.

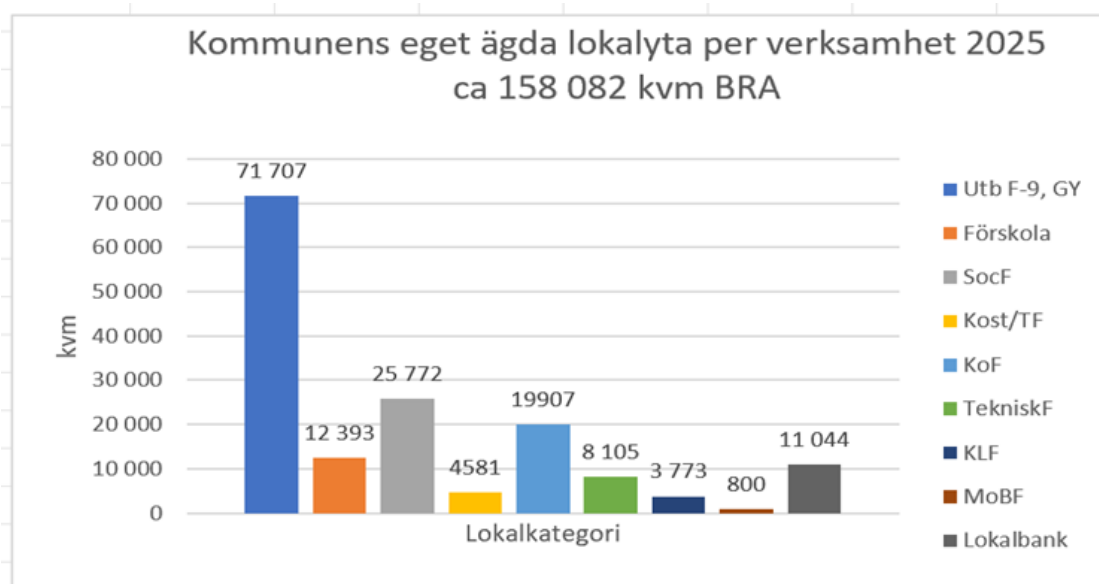
1.4 Utgångspunkter för lokalresursplan

Lokalresursplanen bygger på behov som lämnats från nämnderna samt fastighetsavdelningen. Befolkningsprognosen är ett av de viktigaste underliggande materialen för lokalförsörjningen då verksamheternas volymbehov till stor del beror av befolkningsvolymen samt sammansättningen av befolkningen. Omvärldsfaktorer har påverkat befolkningsutvecklingen i Älmhults kommun. Gällande befolkningsprognos pekar mot en betydligt lägre befolkningstillväxt under perioden 2026 – 2027 än tidigare prognoser. Vidare pekas mot ett betydligt lägre barnantal utifrån starkt sjunkande nativitetstal i Sverige. Båda faktorerna har varit en viktig utgångspunkt för lokalplaneringen. Geografisk placering av lokaler såväl befintliga som nybyggda följer fastlagda riktlinjer i översiktsplanen.

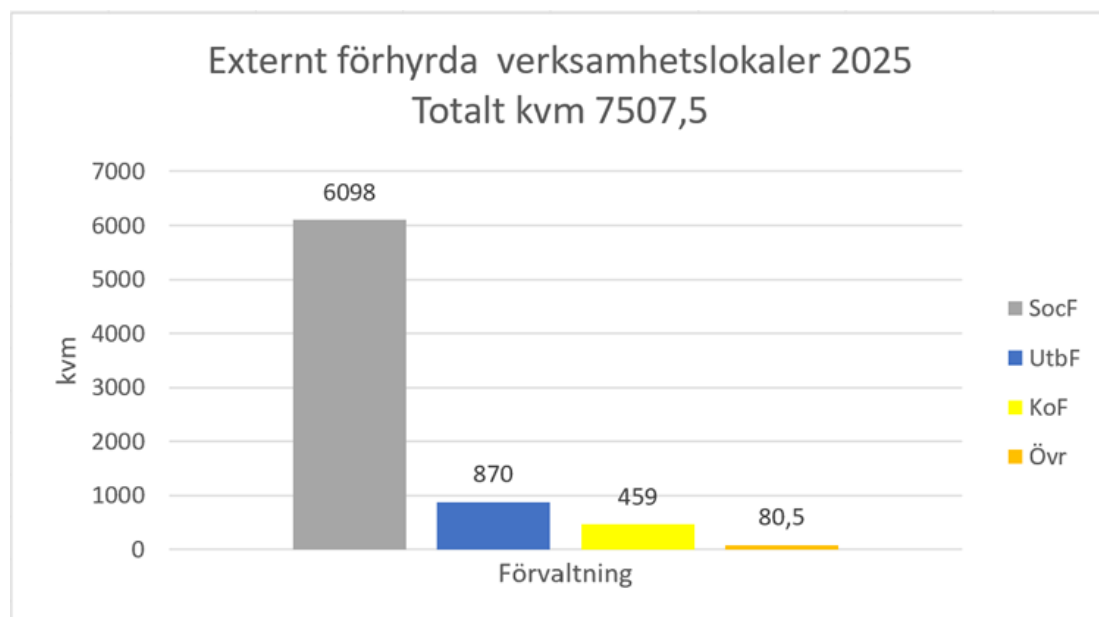
2. Lokalbestånd och kostnader

2.1 Lokalbestånd

Kommunens verksamhetslokaler består av eget ägda och externt förhyrda lokaler. I nedanstående sammanställning, se figur 1, redovisas kommunens totalt eget ägda lokaler. Kommunens bestånd av eget ägda lokaler uppgår 2025 till cirka 158 082 kvm bruksarea (BRA). I den totala bruksarean ingår lokaler som finns i Lokalbanken, se avsnitt 2.3. Totalt rör det sig om 11 044 kvm. Vidare redovisas i figur 2, kommunens externt förhyrda verksamhetslokaler som 2025 uppgår till cirka 7 507,5 kvm bruksarea (BRA).

Figur 1. Fördelning av kommunens eget ägda verksamhetslokaler i kvm, bruksarea (BRA)

Figur 2. Fördelning av externt förhyrda verksamhetslokaler i kvm, bruksarea (BRA)

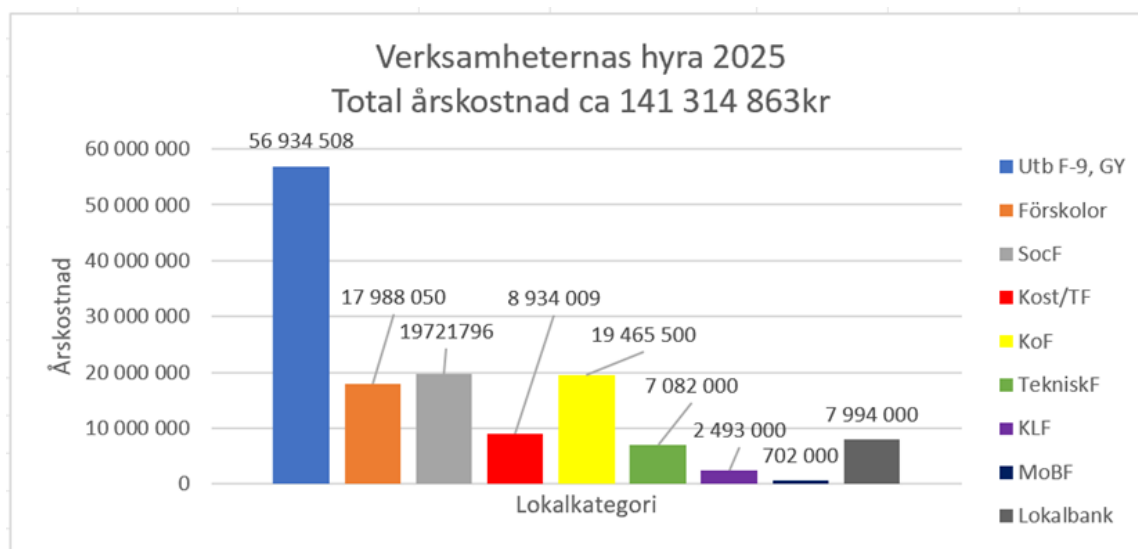
2.2 Lokalkostnader

Verksamheternas totala hyreskostnad för kommunens eget ägda verksamhetslokaler uppgick till ca 141,3 miljoner kronor för 2025 inklusive lokalbank. Det är 11,5 miljoner kronor mer än 2024 kopplat till indexreglering enligt internhyresmodellen.

Verksamheternas hyreskostnad för de externt förhyrda lokalerna uppgår till 9,2 miljoner kronor för 2025. Vilket är ca 100 tkr mer än 2024.

Lokalkostnad per förvaltning - kommunägda lokaler

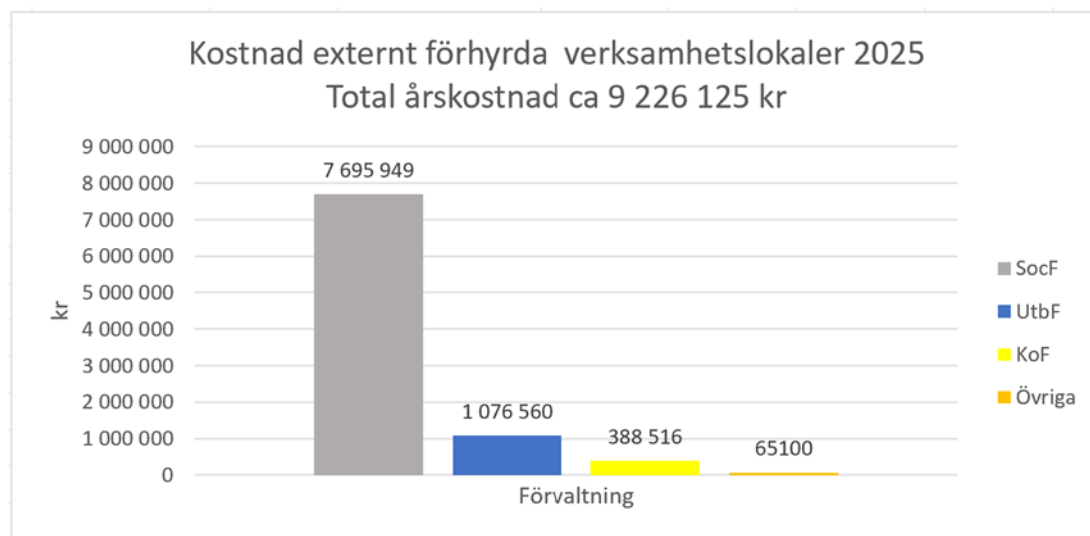
I figur 3. redovisas verksamheternas hyreskostnad för eget ägda lokaler 2025 fördelat på förvaltning och verksamhet. Det är de två största förvaltningarna, utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen som också har de högsta kostnaderna. Kultur och fritid har också en relativt stor andel av lokalerna.

Figur 3. Fördelning av hyreskostnader för eget ägda lokaler per verksamhet.

Lokalkostnad per förvaltning - externt förhyrda lokaler

I figur 5 redovisas verksamheternas hyreskostnad för externt förhyrda lokaler 2025 fördelat per förvaltning och verksamhet. Hyrorna för externt förhyrda lokaler ökade med ca 100 tkr jämfört med 2024.

Figur 4. Fördelning av kostnader för externt förhyrda lokaler per verksamhet.

2.3 Lokalbank

Tekniska nämndens förvaltning handhar kommunens lokalbank¹. Lediga/friställda lokaler kan hyras ut till annan intern hyresgäst, bli föremål för extern uthyrning, försäljning eller rivning. Beslut om åtgärder sker inom ramen för reglementen och delegation. För vissa åtgärder, av principiell beskaffenhet, krävs beslut i kommunfullmäktige.

Förutom hela fastighetsobjekt kan även avgränsade lokaler sägas upp och överlämnas till lokalbanken. Sådana lokaler ska kunna avskiljas från den verksamhet som i övrigt drivs i lokalen, samt utifrån myndighetskrav kunna hyras ut till annan verksamhet, internt eller externt. Vidare måste en sådan avgränsning kunna ske kostnadseffektivt. Tekniska nämndens förvaltning avgör om dessa förutsättningar är uppfyllda.

Uppsägning av fastighetsobjekt/lokal ska som huvudregel ske så att den kan hanteras inom ramen för budgetprocessen inför kommande år, d.v.s. som ett led i övrig lokalresursplanering och enligt de anvisningar som gäller för budgetprocessen. Uppsägning ska ske senast den 31 mars året före aktuellt budgetår.

Lokalbanken finansieras genom att budgetmedel motsvarande beräknad internhyra för tomställd lokal överförs från berörd nämnd till den kommunövergripande finansen. Tekniska nämnden erhåller från finansen internhyran för de tomställda lokalerna.

Genom en sådan central finansiering synliggörs kostnaden för lokalbanken. För eventuella överskott som uppstår ska ett kommungemensamt synsätt gälla och utgöra tillräckliga incitament, där en ökad lokaleffektivt stärker de gemensamma finansiella förutsättningarna.

Externt hyrda lokaler kan enbart föras över till lokalbanken i dess helhet, där finansieringen övergår i sin helhet enligt ovanstående ordning.

Kommunen är ägare till ett flertal bebyggda fastigheter som i dagsläget inte är funktionella eller aktuella för att använda i kärnverksamheten. Dessa fastigheter kan efter beslut hyras ut, avyttras eller rivas.

¹ Hantering av lokalbanken framgår i styrdokumentet "Internhyresmodell", fastställt av kommunfullmäktige 2023-12-18 § 137.

Ej verksamhetslokaler

Nedanstående objekt är lokaler som ej används i nämndernas verksamheter som föreslås att till största delen avyttras. Objekten belastar finanserna med 2,9 miljoner kronor i budget 2026. Kostnaden per år och objekt innefattar såväl drift som kapitalkostnad.

Objektsnr	Fastighet	Åtgärd	Anteckning	Kostnad/kr
10390	Linäs stuga, Liatorp (Virkenhultsvägen 10)	Avyttras	Försäljning av fastigheten.	50 000
15710	Eneborg, Eneyrda	Avyttras	Undersök försäljning med fortsatt möjlighet till uthyrning av fastigheten. (Bygdegård)	489 000
10030	Vallgatan 10 (f.d. Fontänhuset)	Avyttras 2025	Försäljning av fastigheten genomförs när detaljplaneändring av Lansens 1 vunnit laga kraft.	118 000
10010	Stinsahuset	Används till Home of the home lab, hub för entreprenörskap.		566 000
10810	SFK Flugan, Bökhultsbadplats	Avyttras	Försäljningsprocess inleds.	34 000
15740	Åskya civilförsvarsanläggning	Ingen åtgärd tills vidare.	Bergsrum.	273 000
10280	Stortorget S: a byggnaden	Ingen åtgärd tills vidare.	Torgscenen, driftkostnader för el mm.	70 000
15110	Stationshuset Älmhult	Ingen åtgärd tills vidare.	Del av, en mindre yta hyrs ut till extern hyresgäst.	1 347 000
	Summa			2 947 000

Uppsagda verksamhetslokaler

Nedanstående objekt är verksamhetslokaler som sagts upp av nämnder då det inte längre finns behov av lokalerna i kärnverksamheten. Objekten belastar finanserna med 5,8* miljoner kronor i budget 2026. Kostnaden per år och objekt innefattar såväl drift som kapitalkostnad.

Objektsnr	Fastighet	Åtgärd	Anteckning	Kostnad/kr
12050	Häradsbäck skola, inkl del som används som sporthall	Riva befintliga byggnader alternativt planändring och avyttring för bostadsändamål.	Avser skollokaler och sporthall som till största delen har nyttjats av utbildningsnämnden. Sporthallen används av kultur- och fritidsnämnden för uthyrning till föreningar. Äldre skolbyggnad avstyckas för att möjliggöra försäljning.	1 044 000
12120	Tonhöjden - hus	Rivs	Fristående gammalt hus vid Linnéskolan som rivs när verksamhet flyttat ut.	665 000
13010	Almgården	Efter beslut i KF, är våningsplan 2 och 3 ej planerade och ligger i Lokalbanken. Resterande ytor intern förhyrs av socialnämnden.	Almgården omvandlas till konceptboende, mötesplats för äldre. Utemiljön uppdateras. Åtgärder i fastigheten vidtas då plan 2 och 3 ej nyttjas.	4 067 000*
Summa				5 776 000

*Hyran för Almgården ska räknas om efter de nya förutsättningarna och kommer till hösten enbart omfatta de outnyttjade delarna.

Helt eller delvis outnyttjade lokaler

Nedanstående objekt är lokaler som står helt eller delvis outnyttjade. Den del av skollokalerna som inte används är svåra att avskilja från den verksamhet som övrigt drivs i lokalen. Skollokalerna har befintliga driftkostnader om totalt 1,8 miljoner kronor som betalas som internhyra av nämnder och beslut behöver tas om hur de ska hanteras. Nicklagårdens kök ingår i Lokalbanken och belastar finanserna med 0,6 miljoner kronor i budget 2026. Övriga lokaler föreslås avyttras eller rivas.

Objektsnr	Fastighet	Åtgärd	Anteckning	Kostnad/kr
	Hallaryd förskola	Översyn för att se på annan användning av outnyttjade ytor.	Outnyttjat ca 100 kvm av 906 kvm. Förskolan nyttjar större yta än vad som krävs. Driftkostnader för personal, uppvärmning, städkostnader och måltidskostnader är höga. Nyttjas även av kultur- och fritid.	1 078 000
13040	Nicklagårdens kök		Avser endast köket då matsalen förhyrs av socialnämnden.	605 000
	Pjätteryd förskola	Översyn för att se på annan användning av outnyttjade ytor.	Outnyttjat ca 230 kvm av 1261 kvm. Nyttjas även av kultur- och fritid.	750 000
	HSB lägenheter	Användare av lägenheten erbjuds annan plats och lägenheten föreslås att säljas. (Värde cirka 1 mnkr)	Används idag av föreningar. Säljs när mötesplatsen öppnas på Almgården.	
	Värmen	Avvakta rivning till behov av annan markanvändning uppstår och nyttja rivningskontrakt under tiden.	Kan hyras ut med rivningskontrakt, tills behov uppstår för byggnation. Just nu använder Community lokalerna.	20 000

3. Lokalresursplan 2025 – 2035

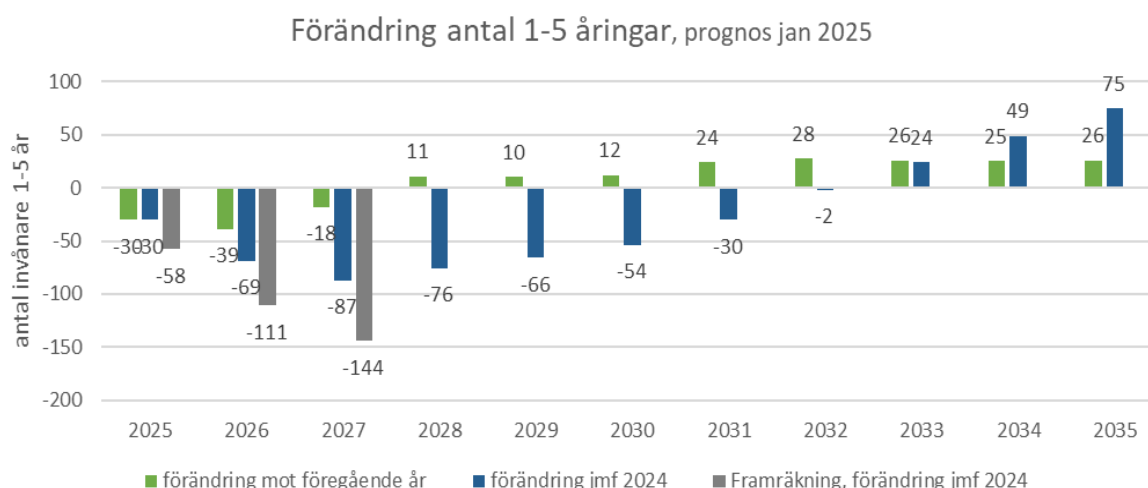
3.1 Förskola

Förutsättningar

Minskningen av antalet födda barn under de senaste åren, påverkar verksamheten påtagligt. Utbildningsnämnden har redan fattat beslut om att stänga 6 avdelningar, 2 på Norregårds förskola, 2 på Haga förskola och avveckling av Violens förskola. Under våren 2025 kommer beslut att fattas om ytterligare neddragningar.

Förändringar i lokalbeståndet

Enligt den senaste befolkningsprognos finns inget ytterligare behov av tillskott av förskoleplatser. Utbildningsförvaltningen har gjort en framräkning av redan födda se nedan. Förvaltningen bedömer att det är viktigt att förhålla sig till denna framskrivning.

På kort sikt kommer troligen ytterligare förskolor eller avdelningar att behöva avvecklas, då Älmhults kommun annars riskerar att stå med en stor överkapacitet på förskoleplatser. Outnyttjade förskoleplatser är dyra och måste hållas på ett minimum. Det är dock av vikt att eventuella neddragningar görs med eftertanke då det längre fram ser ut att behövas tillskott av förskoleplatser.

Längre fram i planeringsperioden kommer ytterligare förskolor att behövas i de västra delarna av centralorten då bostadsområdet Vena byggs ut efterhand. Detta behov är med i planeringsförutsättningarna för Vena planprogram.

3.2 Grundskola

Förutsättningar

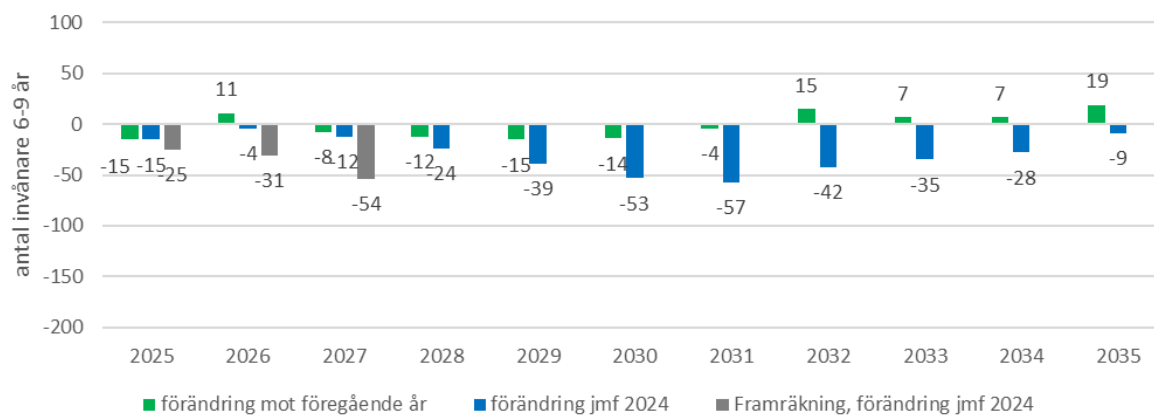
Som komplement till befolkningsprognosen har utbildningsförvaltningen gjort en framskrivning av de barn som bor i kommunen och hur det kommer att påverka elevantalet.

För grundskolan börjar de kraftigt minskade barnkullarna snart att komma in i verksamheten. Det innebär att överskottet av grundskoleplatser för klasserna f-6 börjar bli påtagligt. Grundskolechefen håller på med en genomlysning och kommer att lämna ett förslag till ny organisation under v2025 till utbildningsnämnden. För att anpassa

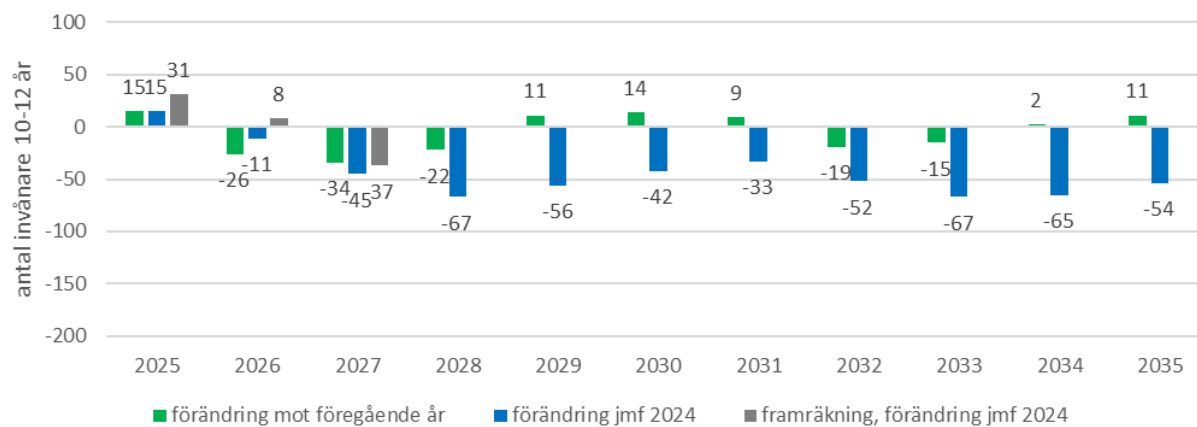
grundskolan till de nya förutsättningarna behöver strukturella förändringar göras för att kunna effektivisera verksamheten.

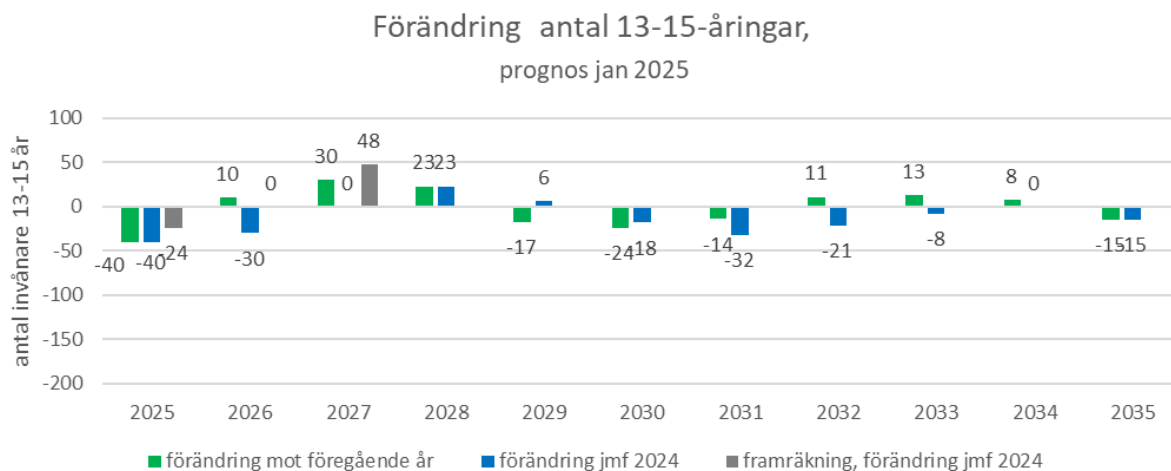
För Linnéskolans del märks ingen förändring och elevantalet är fortsatt högt.

Förändring antal 6-9-åringar, prognos jan 2025

Förändring antal 10-12-åringar, prognos jan 2025

Förändringar i lokalbeståndet

De nybyggda lokalerna bör användas i så hög utsträckning som möjligt och eventuell överkapacitet ska förläggas till våra äldre skolor.

Om inte kostnaderna för våra lokaler och därmed utbildningen ska bli väldigt höga, är det nödvändigt med strukturella förändringar. Antalet enheter och därmed antalet klasser driver upp kostnaderna på ett sätt som inte gynnar kvaliteten.

3.3 Anpassad grundskola

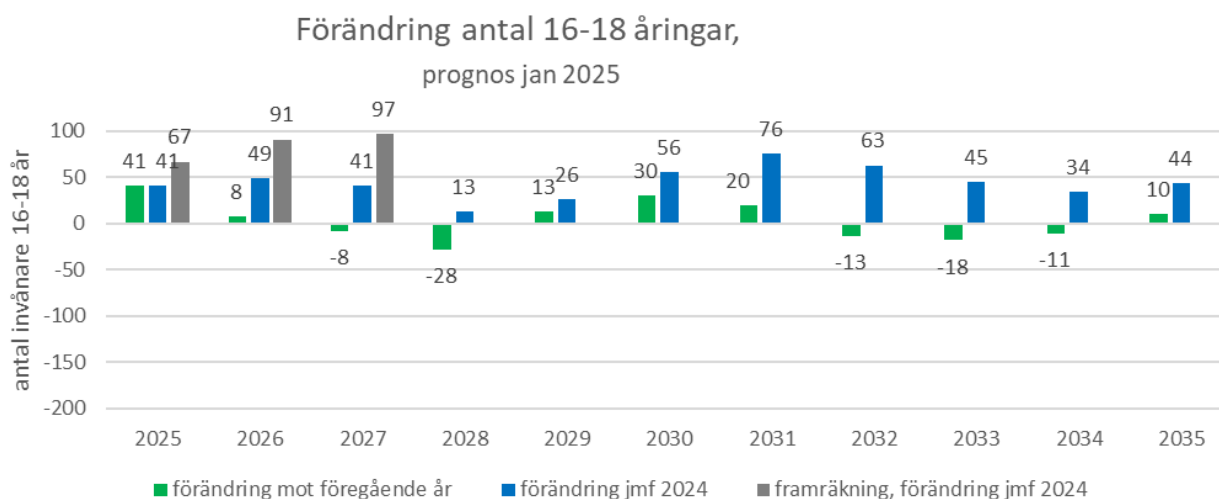
Från och med höstterminen 2024 är anpassad grundskola lokaliserad på Paradisskolan (1–6) och Linnéskolan (7–9). Flytten till Paradisskolan för 1–6 delen innebär att behovet av nya lokaler är tillgodosett. Flytten innebär inte att det uppstår några kapacitetsproblem för Paradisskolan under planperioden. Genom att även fortsättningsvis finnas på enheter där jämnåriga kamrater går i skolan ökas möjligheterna till att integrera vissa delar med den reguljära undervisningen och barnen och ungdomarna kan dela rastaktiviteter med jämnåriga kamrater. Anpassad grundskolas lokaler på Linnéskolan ingår i ombyggnadsplanerna i etapp 2. Arbetet med etapp 2 är pausat tills vidare.

3.4 Gymnasium/Komvux

Förutsättningar

Antalet ungdomar i gymnasieålder kommer att öka under planperioden i förhållande till dagens nivå. Även för gymnasiets del har en framskrivning gjorts som visar på ett större antal ungdomar i gymnasieålder än vad befolkningsprognosen gör gällande.

Vuxenutbildningens planerade flytt till andra lokaler gör att lokalbehovet tillgodoses inom befintliga byggnader.

Andelen av dessa elever som går på Haganässkolan varierar över åren men utifrån kommunalt ersättningsperspektiv är det fördelaktigt att så hög andel som möjligt av kommunens ungdomar väljer att gå på Haganässkolan. Det sker en gradvis ökning av antalet elever i Älmhults kommun som söker Haganässkolan.

Haganässkolan har gjort en aktiv satsning på en idrottsakademi, dels för att öka skolans attraktivitet och dels för att ge ungdomarna i Älmhults kommun förutsättningar för en hälsosam satsning på sin idrott.

Haganässkolans utemiljö är i behov av översyn och upprustning.

Förändringar i lokalbeståndet

Den förväntade elevökningen i gymnasiets verksamhet innebär ett behov av lokaltillskott. Detta är löst i och med att vuxenutbildningen flyttar in i nya lokaler.

3.5 Vård- och omsorg

Förutsättningar

Det finns 140 boendeplatser inom vård- och omsorg. Dessa fördelas på vård och omsorgsboende (60 platser), demensboende (69 platser) och korttidsboende (11 platser). Av de 140 platserna är 7 platser i så kallade parrum och kan bara beläggas i de fall där de som bor där står i relation till varandra till exempel är gifta med varandra eller sambo sen tidigare. Detta innebär att det finns 122 särskilt boende platser i Älmhults kommun. I nuläget finns behov av fler platser och personer i kö erbjuds nu plats i annan kommun.

Boende	Antal platser
Nicklagården	45
Nicklagården (korttidsboende)	11
Elmiersgården inkl plan 5	34
Ekebo	27
Solgården	23
Totalt antal platser	140

Under perioden 2025 – 2035 ökar antalet personer i åldern 65 - 79 år från 2 556 till 2 736, en ökning om 180 personer (7 %). I åldern 80 år och äldre ökar befolkningen från 1 148 till 1 436, en ökning om 288 personer (25%).

På de särskilda boendena i Älmhults kommun bor det 122 personer i april 2025. Av dem är 104 personer över 80 år, vilket motsvarar cirka 9 % av befolkningen i den åldersgruppen.

I Älmhult likväl som i riket finns en trend som visar på en sjunkande andel av personer över 80 år som bor i särskilt boende. Genom att erbjuda andra anpassade former av boende, använda den digitala tekniken på smarta sätt och utveckla våra arbetssätt, så kan den trenden bibehållas. Det innebär att vi kan möta det ökade antalet personer över 80 år med andra insatser än idag och på det sättet ökar inte behovet av antal platser i särskilt boende linjärt med ökningen av personer över 80 år.

Förändringar i lokalbeståndet

Framtidens äldreomsorg” är ett långsiktigt projekt med flera uppdrag som bland annat utgår från enkätundersökningar och dialog med kommunala pensionärsrådet. Ett av uppdragen handlar om hur vi skapar fler bostadslösningar ex trygghetsboende, seniorboende etcetera. Det andra handlar om att tillskapa sociala mötesplatser för 65+.

Ett förslag på hur fastigheten Almgården ska användas har utarbetats och presenterats för Styrgruppen Framtidens äldreomsorg den 2024-09-24. Förslaget innehåller flera olika delar men den övergripande och bärande inriktningen är att skapa ett Seniorernas hus.

Utifrån förslaget så beslöts i kommunfullmäktige 2025-05-26, §79 att gå vidare med att bland annat renovera Almgårdens delar för ett konceptboende och mötesplats samt en förbättrad utemiljö.

En ekonomisk kalkyl för samtliga åtgärder har tagits fram av fastighetsavdelningen som uppgår till 21,9 miljoner kronor. Efter genomgång av tekniska nämndens investeringsbudget för 2025, för att se om det är möjligt att omdisponera medel under innevarande år, bedöms att 3 miljoner kronor kan omdisponeras vilket i stort sett inrymmer rivning av den äldre delen av fastigheten. Resterande investeringsbehov om drygt 18,9 miljoner kronor behöver därmed hanteras som en tilläggsbudget för 2025 och 2026.

I kommunfullmäktiges beslut framgår att Socialnämnden får i uppdrag att i samverkan med tekniska nämnden ta fram nytt förslag till lokallösningar för hemtjänst, samt övriga verksamheter som nämns i underlaget ”Framtidens äldreomsorg – Seniorhus, konceptboende och lokalisering av verksamheter” att i första hand genomföras inom concernens fastigheter. Vilket innebär att ett nytt förslag ska tas fram under 2025 vilket påverkar förändringar i lokalbeståndet framöver.

Nicklagården med Elmiersgården samt Södra Esplanaden 16 har behov av mer ändamålsenliga omklädningsrum och möjlighet till tvätt av personalkläder. Idag används små rum, som i stället skulle kunna användas till exempelvis kontor eller tillfälligt akutboende. På Nicklagården finns idag flera så kallade dubbelrum som kan ställas om till två särskilda boendeplatser för att få till fler boendeplatser. Fastigheten har ett utvärdigt behov av målning av fönster, dörrar och plåtarbeten.

Solgården har ett omfattande renoveringsbehov sett ur både fastighets- och verksamhetsbehov. En preliminär kostnadsuppskattning har tagits fram vilket anger ett investeringsbehov om ca 30 mkr för att uppnå en ytterligare livslängd av fastigheten i 20 år.

Ekebo har inget behov av större fastighetsreinvesteringar. Dock finns behov av periodiskt underhåll med målning av ytskikten i flera lokaler.

Idag utgår en av hemtjänstgrupperna från i Östra från två olika lokaler i Diö (Ekebo) respektive Virestad (Pehr Hörbergshuset). De är inte avsedda för hemtjänstens uppgifter och behov. Lokalen i Virestad är stor och dåligt planerad i förhållande till antal medarbetare. Lokalen i Diö är å andra sidan för liten och det finns inte möjlighet för gruppen att arbeta effektivt, ha gemensamma arbetsplatsträffar och ha plats för rast och återhämtning. I Häradsbäck finns ett mindre pausrum för hemtjänstpersonal som arbetar i närliggande område. I Göteryd finns en hemtjänstlokal med ett mindre kontor och matplats, totalt 7 personer har detta som sin arbetsplats. Lokalen ligger mitt i annan verksamhet och ger ingen möjlighet till vettig arbetsmiljö eller möten. Samtliga lokaler i område Östra är i behov av modernisering och uppfräschning

De tre andra hemtjänstgrupperna utgår från Eon huset på Storgatan 16. Verksamheten är trångbodd och lokalerna är ej ändamålsenliga då verksamheten har växt kraftigt dom sista åren. Lokalerna är hårt använda och slitaget är stort där det krävs ytskiktrensning i stort sett i hela lokalen. I samband med att man ser över förvaltningens lokalanvändning behöver hemtjänsten bli en prioriterad grupp.

3.6 Funktionsstöd

Förutsättningar

Antalet brukare som deltar i olika verksamheter inom Funktionsstöd har ökat under de senaste åren. Samtidigt har antalet brukare i vissa verksamheter, såsom barnverksamheten (Lingonet), minskat. En del av dessa brukare har dessutom behov av specifika anpassningar i de miljöer där de vistas.

De verksamheter där lokalerna inte är ändamålsenliga är:

- Daglig verksamhet Fokus
- Gruppboenden Druvan
- Socialpsykiatrins boende på Baldersgatan

Dessa verksamheter behöver åtgärder för att kunna tillgodose brukarnas behov och skapa en mer funktionell och trivsamt miljö.

Barnverksamhet

Lingonet, beläget på Torngatan 7, är en verksamhet som erbjuder korttidsvistelse och korttidstillsyn för barn enligt LSS. För närvarande är 8 barn och ungdomar placerade med insatsen korttidstillsyn och 17 med korttidsvistelse.

Lokalerna är begränsade i storlek och svåra att avgränsa på ett sätt som möjliggör flera samtidiga placeringar. I kombination med en hög personalbemanning innebär detta att verksamheten i dagsläget endast har möjlighet att ta emot ett barn per vistelsedygn. Konsekvensen av detta är att verksamheten kan få svårt att verkställa beslut framöver.

Lokaler inom Funktionsstöd

Inom verksamhetsområdet finns tre gruppboenden med totalt 15 lägenheter samt tre serviceboenden med sammanlagt 31 lägenheter.

Inom Socialpsykiatri finns totalt 16 lägenheter samt två korttidsplatser. Den dagliga verksamheten bedrivs i fyra lokaler samt en mindre lägenhet. Totalt finns plats för cirka 67 brukare, med ytterligare brukare på väg in i verksamheten.

Gruppboenden

Gruppbestaden Druvan består av fyra brukarlägenheter belägna i en bostadsrättsförening, där samtliga lägenheter för närvarande är uthyrda. Från 1 mars 2025 föreligger krav om att det ska finnas sprinklersystem inom gruppbestäder. Druvan har fått en temporär dispens (2 år) gällande brandskyddet genom att boendet försetts med portabla sprinklers. Vidare har Fastighetsenheten fört dialog med föreningen som meddelat att hyreskontraktet för Druvan inte kommer att förlängas ytterligare efter sommaren 2027. Beslut är taget i kommunstyrelsen om att ett nytt gruppboende om 6 lägenheter samt 1 satellitlägenhet ska byggas och förvaltas av extern aktör och förhyras av Älmhults kommun. En förhyrning får ekonomisk effekt först vid tillträde sommaren 2027 varför detta behöver beaktas inför budget 2027.

Servicebostäder inom LSS

För att möta det framtida behovet av servicebostadsplatser bedöms en utökning av antalet lägenheter i befintliga servicebostäder på Kronan och Hagabo vara en hållbar lösning som kan täcka behovet under de kommande åren.

Servicebostäder inom socialpsykiatri

Verksamheten bedrivs på Baldersgatan 21, 36 och 19. Fastigheterna är i dåligt skick, vilket påverkar trivselen och arbetsmiljön negativt för både boende och personal. Fördelningen av lägenheter är:

- Baldersgatan 21: 8 brukarlägenheter
- Baldersgatan 36: 4 brukarlägenheter
- Baldersgatan 19: 2 brukarlägenheter

Alla lägenheter är uthyrda.

Enhetschefer

Enhetschefer och enhetsassistenter inom Funktionsstöd (FS) har under våren 2025 flyttat från Almgården till två kontor på Bäckgatan och fyra kontor på kommunhuset plan 3. Anledningen till att enhetschefer och enhetsassistenter sitter tillsammans är att det inte finns kontorsmöjligheter ute på enheterna.

Förändringar i lokalbeståndet

En genomlysning över framtida behov inom Funktionsstöds verksamheter har genomförts under 2023. Denna visar på ett ökat behov av sysselsättning för olika målgrupper inom både LSS (lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade) och SoL (Socialtjänstlag (2001:453)). Fler personer har behov av insatsen daglig verksamhet, vilket kräver en utveckling av både meningsfull sysselsättning och ändamålsenliga lokaler. Daglig verksamhet är redan idag trångbodd. År 2025 är 67 personer beviljade insatsen.

Till hösten 2025 förväntas ytterligare 3 - 4 deltagare ha behov av insatsen. De har behov av större stödinsatser och eget utrymme. Vilket innebär att verksamheten är i större behov än tidigare av ändamålsenliga lokaler och även nya lokaler som kan skapa flexibilitet.

För att främja bostadskarriär och möta behoven inom nuvarande bestånd genomfördes en analys i samband med upprättandet av Boendepplanen Funktionsstöd för 2024. Denna analys visade på ett kommande behov av ytterligare boendepplatser inom gruppbestäder. Under 2025 finns ett konkret behov av två extra gruppbestadsplatser/lägenheter, i linje med vad som påvisades i 2024 års analys. Under hösten 2025 kommer en ny Boendepplan att tas fram, vilket kommer att beskriva behov och planering för de kommande åren. Verksamheten kommer fortsatt att arbeta med att möjliggöra bostadskarriär för brukare, och detta arbete kommer att följas upp i samband med den nya Boendepplanen.

Socialpsykiatri

Inom socialpsykiatrien förutspås en ökning av behovet med 2–4 boendeplatser under de kommande åren. Personer som är i behov av boende inom socialpsykiatrien identifieras oftast av Region Kronoberg, vilket gör det utmanande för socialförvaltningen att i förväg kartlägga behoven. Ett aktivt arbete pågår därför för att möta dessa behov och säkerställa att alla brukare erbjuds en lämplig boendemiljö och den särskild service enligt Socialtjänstlagen (SoL 2001:453) som de har rätt till.

Parallellt med detta finns ett växande behov av att hitta ersättningslokaler till befintliga boenden inom socialpsykiatrien. De nuvarande lägenheterna är i dåligt skick invändigt, med slitna ytskikt, bristande underhåll och en allmän standard som inte längre motsvarar vare sig brukarnas behov av trygghet och trivsel eller personalens krav på en god arbetsmiljö. Den fysiska miljön har stor påverkan på både återhämtning och livskvalitet för målgruppen, samtidigt som den påverkar arbetsmiljön för medarbetarna i form av ökad belastning och minskad arbetsglädje.

Att ersätta dessa lokaler med mer ändamålsenliga och trivsamma bostäder är därför en prioriterad fråga för verksamheten. Det är en förutsättning för att kunna erbjuda en värdig boendemiljö, förebygga psykisk ohälsa, och säkerställa att personalen har rätt förutsättningar att ge det stöd och den omsorg som krävs i det dagliga arbetet.

Boendestöd

När stödenheten flyttar från Norra Esplanaden 18 kommer boendestöd ha behov nya lokaler.

Enhetschefer

Ett ytterligare identifierat behov inom verksamheten är att tillhandahålla ändamålsenliga och långsiktiga kontorsplatser för enhetschefer och enhetsassistenter. Trots olika tillfälliga lösningar har arbetsmiljön för denna personalgrupp fortsatt att vara otillräcklig, med spridda arbetsplatser, trånga utrymmen och avsaknad av både avskildhet och funktionella ytor. Det är därför angeläget att behovet nu prioriteras och får en långsiktig lösning.

3.7 Individ och familjeomsorgen

Förutsättningar

En ny socialtjänstlag träder i kraft den 1 juli 2025, vilket kommer innebära en omställning för hela socialtjänsten. Lagändringen ställer krav på lätt tillgänglighet och första linjen och andra linjens socialtjänst. Vad detta innebär i praktiken och hur detta kommer påverka behoven framöver är svårt att förutse i dagsläget.

Idag arbetar 20 personer på Norra Esplanaden i lokaler som är undermåliga och det är trångbott. Under hösten 2025 startar en flyttkedja från denna adress till Gotthardsgatan, till nya lokaler med lägre hyra. Lokalerna i Gotthardsgatan är i bättre skick och ger större ytor och är lätt att besöka med god tillgång till ex parkering. Lokalerna gör också att man kan samla IFO på ett arbetsställe. När flytten är klar kommer följande verksamheter inom IFO finnas på Gotthardsgatan: Arbete och försörjning, Enheten barn och familj, Vuxen och biståndsenheten och Stödenheten.

Övriga verksamheter som inte kommer lokaliseras till Gotthardsgatan är Familjerätten. Verksamheten är kvar på Norra Esplanaden fram till dess att ny flyttkedja har tagits fram. Lokalerna på Norra Esplanaden är externt förhyrda och i dåligt skick.

Vidare ansvarar förvaltningen för Återbruket, där inga behov föreligger.

Behov i lokalbeståndet

När flytten är klar till Gotthardsgatan för verksamheten, så återstår behov för att omlokalisera Familjerätten och ta fram en ny flyttkedja inom kommunkoncernens lokaler.

3.6 Kultur och Fritid**Förutsättningar och behov för anläggningar och idrottsmiljöer**

Kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för ett brett utbud av lokaler för olika typer av verksamheter. Beståndet omfattar bland annat idrottshallar, ishall, bibliotek, idrottsanläggningar, fritidsgårdar, kulturskola och simhall. En stor del av användningen sker genom föreningslivet, som hyr eller bokar lokaler för sina aktiviteter.

Tillgången till ändamålsenliga anläggningar och idrottsmiljöer är en viktig förutsättning för att människor i kommunen ska kunna vara fysiskt aktiva. Det är därför av stor betydelse att säkerställa tillgången till sådana miljöer och mötesplatser, både på kort och lång sikt, i hela kommunen. Flera av de anläggningar som ligger utanför centralorten är samlokaliserade med utbildningsförvaltningen. Många av dessa är i behov av investeringar i form av tillgänglighetsanpassningar och/eller renovering för att fortsatt kunna användas. Vissa används i mycket liten omfattning, vilket kräver en översyn av deras framtid – om de ska behållas, samlokaliseras eller ersättas med andra alternativ, exempelvis utanför det kommunala fastighetsbeståndet. För att främja kultur- och fritidsverksamheten bör dessa frågor integreras tidigt i samhällsplaneringen.

Älmekulla idrottsplats

Älmekulla är en central mötesplats för fotbollen i Älmhult och hemmaarena för Älmhults IF. Här tränar och spelar över 900 barn och ungdomar regelbundet. Platsen är även hem för klubbens seniorlag, där damlaget spelar i de högre divisionerna. Idrottsplatsen har därför en viktig roll både för det lokala föreningslivet och som besöksmål för externa gäster. Anläggningen har ett eftersatt underhåll med stora renoveringsbehov. Anläggningen behöver också ses över ur ett trygghets- och säkerhetsperspektiv. I samband med budget 2025–2027 gavs ett uppdrag om att genomföra utredningar om utvecklingsplaner för Älmekulla och Diö ishall.

I den genomförda utredningen beskrivs platsen ha goda förutsättningar att utvecklas till en levande mötesplats för idrott och andra evenemang. Området är lättillgängligt och omgärdas av grönområden som förstärker upplevelsen av en traditionell fotbollsanläggning. Älmekulla utgör därmed en viktig faktor för den framtida attraktiviteten för Älmhults kommun. Då området ligger nära en vattentäkt är ytorna begränsade för nybyggnation och omplacering av funktioner. För att uppnå både kostnadseffektivitet och säker vattenförsörjning rekommenderas därför en samlokaliserad lösning för olika funktioner nära väg och parkering.

I utredningen föreslås också en översyn av huvudentrén, inklusive förbättrad belysning, cykelställ och närliggande parkering. Även angöringen till området bör förbättras för ökad tillgänglighet och trygghet. Om anläggningen rustas upp på rätt sätt kommer nyttjandegraden, miljöanpassningen och tryggheten att öka, samtidigt som föreningslivets och allmänhetens behov tillgodoses.

Under 2024–2025 har flera åtgärder genomförts eller påbörjats, bland annat har B-planen byggts om till flera mindre planer enligt överenskommelse mellan kommunen och föreningen. Föreningen har även rustat upp den mindre läktaren med hjälp av kommunalt materialbidrag. Automatisk bevattning har installerats för B-plan och förberedelser görs för A-plan. Ytterligare belysning planeras till 2025–2026. Tillfälliga omklädningsrum kommer att placeras under samma period. Investeringsmedel för fler åtgärder på Älmekulla fördelas från år 2028 till år 2029, se mer om investeringen i Samhällsbyggnadsplanen.

Ishallen Diö

Diö ishall, byggd 1979, är en äldre anläggning i stort behov av omfattande renovering. I den nyligen genomförda utredningen visar att både tak och kylanläggning behöver bytas ut, och att det är fuktskador samt slitna ytskikt är vanliga. Vissa utrymmen uppfyller inte dagens krav på sanitet och säkerhet. Det ökade antalet flickor i föreningen skapar också behov av förbättrade omklädningsrum. Dessutom krävs anpassningar för att uppfylla dagens säkerhetsstandarder vad gäller sarg och övriga funktioner. Angöring till anläggningen bör ses över för att förbättra belysning och parkeringsmöjligheter. Åtgärderna föreslås genomföras successivt. När ombyggnation och uppdatering av anläggningen gjorts bör man se över framtida drift och skötsel så att det hanteras på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Investeringsmedel för genomförandet av renovering av Diö ishall fördelas från år 2027 till år 2028, se mer om investeringen i Samhällsbyggnadsplanen.

Biblioteken i Älmhult

Biblioteksverksamheten är en viktig del av kommunens kulturutbud. Huvudbiblioteket, beläget i Blohméhuset, delar lokaler med Kulturskolan och fritidsgårdsverksamheten. Byggnaden fungerar väl, och flera förbättringar har redan genomförts, inklusive uppfräschning av rum, ny hiss och delar av ventilationssystemet. På sikt planeras ytterligare åtgärder såsom fönsterbyte och resterande ventilationsrenovering. Vid ombyggnationen av Skolgatan finns möjligheten att skapa en mer attraktiv entré. Kommunens sju biblioteksfilialer är geografiskt spridda över de större orterna. Flera av dessa har haft kraftigt minskade besökstal under lång tid. Samtidigt påverkar förändrade lagkrav om allmänhetens tillträde till skolmiljöer filialernas framtid. Det föreslås därför att somliga filialer får nya externa lokaler och att andra läggs ner. Fokus ska ligga på innehåll och funktion, snarare än lokaler. Satsningar kommer att göras på läsfrämjande tjänster, arrangemang och erbjudanden som inte är beroende av fysiska platser.

Spontanidrottsytor

Efterfrågan på ytor för spontanidrott och social samvaro ökar. Trots hög föreningsaktivitet i Älmhult finns ett växande behov av att kunna idrotta utan förbokning. En satsning på fler spontanidrottsytor ger barn och unga möjlighet till fysisk aktivitet på egna villkor, och främjar integration och gemenskap i samhället. Spontanidrottsytor stärker både folkhälsa och kommunens attraktivitet. För området vid Haganässkolan och fotbollsplanerna bör en plan tas fram för hur spontanidrott och en generationsöverskridande mötesplats kan utformas.

Friluftsliv

Satsningar på kommunens kanot-, cykel- och vandringsleder samt motionsspår är viktiga inslag för att göra Älmhult till en attraktiv plats att bo och leva i. Dessa satsningar ingår dock inte i lokalresursplanen.

Övrigt

Flera nya föreningar har etablerats i Älmhult, inom såväl idrott som kultur och fritid. Många etablerade föreningar har även breddat sin verksamhet, exempelvis med sektioner för e-sport. Denna typ av hybridverksamhet skapar nya behov av anpassade lokaler och fler bokningsbara tider. Sammantaget behöver kommunen anpassa sina kultur- och fritidsanläggningar i takt med Älmhults utveckling, för att kunna möta framtida behov. En viktig strategi är att främja samlokalisering av verksamheter vid nybyggnation, för att effektivt använda resurser och stärka helheten.

3.7 Övriga fastigheter och anläggningar

Kommunala kök

Arbetet fortsätter nu med att optimera användningen av köken för produktion av måltider vilket medför att mindre justeringar kan behöva göras framöver. Inga nyinvesteringar planeras i köken förutom i Ryfors skolas kök som har behov av renovering år 2026–2027.

Förändringar som påverkar serviceavdelningen är volymförändringar, organisationsförändringar eller en ytterligare ökad allmän inflation. Serviceavdelningen möter detta genom att kontinuerligt arbeta med anpassning av organisationen genom att se över exempelvis beställningar från förvaltningarna.

Bäckgatan

Fastigheten omfattar ca 7 000 kvm lokaler och 27 326 kvm inhägnad gårdsyta. Bäckgatan inrymmer såväl kommunens verksamhet som andra aktörer exempelvis Polisen, ambulansverksamhet samt uthyrda delar till privata företag.

Lokaler och verksamhetsanläggningen på Bäckgatan är i behov av en renovering för att uppfylla krav på arbetsmiljö samt att säkerställa funktionella, säkra och ändamålsenliga lokaler. I samband med dessa renoveringar kommer även drift- och energibesparandeåtgärder genomföras. En miljöinventering pågår av vissa ytor på anläggningen. Det pågår också en behovsanalys av ytorna för produktionsavdelningen. Analysen syftar till att optimera ytor som finns på ett bra och ändamålsriktigt sätt samt att material och redskap förvaras på ett så bra sätt som möjligt. Verksamheten på Bäckgatan har mycket att vinna på att få verkstadens funktioner samlade. På Bäckgatan pågår en extern genomlysning av verksamheten på produktionsavdelningen vilken vi också måste beakta i helheten. Efter uppdelning av verksamheten mellan produktion och VA kommer fortsatt vissa delar som berör rörnätet ligga kvar på Bäckgatan.

Under våren 2025 har problematik med dagvatten i området uppmärksammats i samband med nya detaljplaner för Svetsaren 3, IKEA Lansen 1. Det påverkar Räddningstjänsten som är samhällsviktig funktion. Det måste hanteras och första steget är att kommunledningsförvaltningen och tekniska förvaltningen behöver utreda omfattningen och ta fram förslag på lösningar.

Räddningstjänst

Räddningstjänstens lokaler behöver ses över för att långsiktigt ha bra verksamhetslokaler. Brandvärnen i Häradsbäck och Pjätteryd är i dåligt skick. Värnen saknar personalutrymmen och parkeringsplatser.

För närvarande pågår ett arbete för att räddningstjänsten i Älmhult ska ingå i Värends räddningstjänstförbund (Växjö, Alvesta). I detta arbete behöver även en operativ analys ske i syfte att blåljusverksamhetens framtida geografiska placering är i linje med kravet på uppdraget och insatsen.

Kommunhuset

En inventering kommer att genomföras för att kartlägga behoven av arbetsplatser i kommunhuset i närtid och om tre år. Inventeringen visar att behovet i närtid kan hanteras med mindre justeringar i befintlig byggnad. Behoven om tre år kan eventuellt medföra omlokaliseringar eller ökad flexibel användning av arbetsplatser.

4. Översikt strategiska lokalinvesteringar

Ett förenklat Gantschema är utarbetat för att ge en översiktlig bild över de enskilda projektens olika moment samt när i tid de behöver genomföras. I nedanstående Gantschema redovisas till och med år 2029 då inga strategiska lokalinvesteringar i nuläget är planerade efter 2029.

Strategiska investeringar 2026 - 2029						
Strategiska investeringar lokaler						
Projekt	Not	2026	2027	2028	2029	
Gymnastiksal Linnéskolan	Renovering	■	■			
Räddningsvärn	Värn Häradsbäck och Pjätteryd	■	■			
Renovering Bäckgatan, arbetsmiljöåtgärder		■	■			
Renovering ishall Diö	Behovsutredning genomförd		■	■	■	
Renovering Älmekulla	Behovsutredning genomförd			■	■	■
Komvux lokaler	Privat aktör, förhyrning av kommunen	■				
LSS boende	Privat aktör, förhyrning av kommunen	■	■	■		
Almgården		■	■			

	Projektering
	Byggnation

5. Driftkostnader strategiska lokalinvesteringar

Tabellen nedan visar kalkylerade driftkostnaderna för lokalinvesteringarna för åren 2026–2028.

Tillkommande kostnader för lokalinvesteringar (skattekollektivet) tkr		2026	2027	2028
Renovering gymnastiksal Linnéskolan	Kapitalkostnad	0	0	1 152
	Summa	0	0	1 152
Räddningsvärn Häradsbäck och Pjätteryd	Kapitalkostnad	0	365	719
	Summa	0	365	719
Renovering Bäckgatan, arbetsmiljö	Kapitalkostnad	976	1 196	1 170
	Summa	976	1 196	1 170
Almgården	Kapitalkostnad	608	1 441	415
	Summa	608	1 441	415
SUMMA TOTALT LOKALER	Totalt per år	1 584	3 002	3 456

Kommunstyrelsen

Handlingsplan

Digitaliseringsplan 2025–2028

Ärendenummer KS 2025/94

Dokumentinformation

Fastställt av Kommunfullmäktige, 2025-11-24 § 157

Gäller från och med 2025-01-01

Implementeras av Kommunledningsförvaltningen

Ersätter Digitaliseringsplan 2025–2028, beslutad av KF 2024-11-25 § 139.

Framtaget av Robert Palmqvist, IT- och digitaliseringschef

Innehåll

1. Syfte med planen	3
2. Utmaningar och möjligheter	3
3. Vägledande principer för digitalisering.....	3
4. Digital ledning och styrning	4
5. Prioriterade utvecklingsområden 2025–2028	4
5.1 Funktionell och användarvänlig digital arbetsplats	4
5.1.1 Robusta digitala lösningar	4
5.1.2 Automatisering av processer och effektiv datahantering	4
5.1.3 Artificiell Intelligens	5
5.2 Enklare vardag för invånare, besökare och företagare.....	5
5.2.1 Smarta digitala tjänster.....	5
5.2.2 Hög kvalitet i välfärden	5
5.2.3 Utveckling av skolan med digitala lösningar	5
5.2.4 Tillgänglig och levande kultur och fritid	5
5.2.5 Ett gott företagsklimat	6
5.3 Smartare och öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet	6
5.3.1 Öppna data	6
5.3.2 Sakernas internet	6
5.3.3 Stärkt demokrati och dialog.....	6
5.3.4 Digital delaktighet	6
5.4 Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten.....	7
5.4.1 Funktionell och användarvänlig digital arbetsplats	7
5.4.2 Hållbar organisation.....	7
5.4.3 Automatisering och datahantering.....	7
5.4.4 Digital arkivering (e-arkiv).....	7
5.4.5 Stöd för ledning och beslutsfattande	7
6. Översikt ekonomi	8
7. Relaterade styrdokument	8
8. Begrepp och definitioner	9
<i>Bilaga 1 Investeringsbudget</i>	<i>10</i>

1. Syfte med planen

Plan för digitalisering definierar och beskriver den gemensamma inriktningen för arbetet med digitalisering i Älmhults kommun under åren 2025–2028. Planen ska ge stöd och vägledning till förtroendevalda, nämnder och verksamheter i deras respektive planering och arbete med verksamhetsutveckling genom digitalisering.

Digitaliseringsplanen är del av den kommunövergripande Samhällsbyggnadsplanen och revideras årligen.

2. Utmaningar och möjligheter

Liksom övriga kommuner i Sverige står Älmhults kommun inför nya stora samhällsutmaningar. Kraven ökar på att kommunen ska vara attraktiv, konkurrenskraftig och innovativ. Samtidigt måste klimatpåverkan minska och den tillväxt som sker ska vara hållbar.

Konkurrensen på arbetsmarknaden blir också allt större och att lyckas med kompetensförsörjningen är en nyckelfråga för att kunna leverera både dagens och framtidens välfärd och service.

Digitaliseringen ger nya möjligheter och verktyg att möta dessa utmaningar.

Samhället digitaliseras i rekordfart och Älmhults kommun ska gå i takt med den utvecklingen, där det behövs ska vi vara i framkant.

3. Vägledande principer för digitalisering

Vad vi gör:

- Vi väljer digitalt först där det är möjligt, oavsett vilken av våra verksamheter det gäller.
- Vi underlättar och förbättrar vardagen för invånare, företagare och besökare genom ett relevant digitalt tjänsteutbud.
- Vi erbjuder kommunens medarbetare moderna verktyg som gör det möjligt att arbeta effektivt och kunna fokusera på kvalificerade uppgifter nära dem vi finns till för.

Hur vi gör:

- Varje verksamhet och förvaltning i Älmhults kommun ska fortlöpande ta initiativ till att effektivisera och förbättra.
- Det digitala perspektivet ska belysas i all verksamhetsutveckling.
- Nya digitala tjänster analyseras utifrån kostnad och nytta före beslut om införande.
- Vid införandet av nya digitala tjänster och verktyg ska utgångspunkten vara användarens behov, integritet och möjlighet att dra nytta av dem.

4. Digital ledning och styrning

För att lyckas med den digitala utvecklingen krävs tydligt ledarskap och ägandeskap för verksamhetsutveckling inom alla delar av organisationen. Samtidigt behövs också en övergripande samordning, koordinering och uppföljning av nya initiativ. Det underlättar framtagandet av standardiserade arbetssätt och tjänster som är skalbara, utvecklingsbara och förvaltningsbara. Det betyder att de ska kunna utvecklas vidare och integreras med olika system samt att de ska kunna förvaltas på ett kostnadseffektivt sätt. Digital utveckling förutsätter även att organisationens processer och arbetssätt kartläggs och optimeras.

Finansiering av aktiviteter inom ramen för Plan för digitalisering samlas i en kommunövergripande investeringsbudget som även omfattar investeringar i gemensam IT-infrastruktur. Insatserna samordnas och följs upp inom ramen för den årliga budgetprocessen och verksamhetsplaneringen.

Kommunens digitalisering tar utgångspunkt i de övergripande målen:

- Funktionell och användarvänlig digitalarbetsplats
- Enklare vardag för kommunens invånare, företagare och besökare
- Smartare och öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet
- Högre kvalitet och effektivitet i verksamhet

5. Prioriterade utvecklingsområden 2025–2028

5.1 Funktionell och användarvänlig digital arbetsplats

Övergripande mål: Älmhults kommun ska erbjuda sina medarbetare funktionell, säker och användarvänlig digital arbetsplats med gemensamma verktyg för dagligt arbete som är enkla att använda. Detta innefattar till exempel verktyg för att samarbeta och för att dela och spara information i olika format.

5.1.1 Robusta digitala lösningar

Information och system ska skyddas från cyberattacker och andra intrång. Användare ska också kunna lita på att de digitala lösningarna är rättssäkra, robusta och värnar om säkerhet och personlig integritet.

En ny cybersäkerhetslag baserad på EU:s NIS2-direktiv träder i kraft den 1 januari 2025 och ställer högre krav på bland annat riskanalyser, säkerhetsåtgärder och incidenthantering. Med lagen införs också sanktionsavgifter för att säkerställa efterlevnad.

Omfattande åtgärder har redan vidtagits för att säkra kommunens digitala miljö men det krävs ytterligare investeringar i verktyg och arbetssätt för att möta de nya lagkraven samt förhindra intrång och dataförluster.

5.1.2 Automatisering av processer och effektiv datahantering

Automatisering med införande av digitala medarbetare genom RPA (Robotic Process Automation) används för att digitalt och automatiskt hantera repetitiva arbetsprocesser och frigör tid för medarbetare att utföra mer kvalitativa arbetsuppgifter. Automatisering och effektiv datahantering är även förutsättningar för användning av AI (Artificiell Intelligens). För att uppnå en ändamålsenlig automatisering ska arbetsflödena först utvärderas och förbättras samt att förväntad nytta ska vara

tydliggjord innan automatisering påbörjas. Arbetet med automatisering ska intensifieras i kommunens alla verksamheter.

5.1.3 Artificiell Intelligens

Älmhults kommun ska använda AI (Artificiell intelligens) för att förenkla och effektivisera. Med hjälp av AI kan stora datamängder analyseras för bättre beslutsunderlag, tjänster och resurser kan optimeras samt servicen förbättras. Konkreta användningsområden för AI är till exempel automatiserad dokumentanalys och bearbetning i handläggning av ärenden. Med införande av AI i verksamheterna följer också etiska ställningstaganden och förhållningssätt för att upprätthålla integritet och trovärdighet. Här ska kommunen följa utveckling noga för att löpande utvärdera och uppdatera riktlinjerna för användning av AI.

5.2 Enklare vardag för invånare, besökare och företagare

Övergripande mål: Älmhult upplevs av invånare och besökare som en öppen, tillgänglig, modern och attraktiv kommun. Du får snabb, effektiv och rättssäker service dygnet runt. Det är enkelt och effektivt både för invånare, företagare och besökare att komma i kontakt med kommunen.

5.2.1 Smarta digitala tjänster

Kommunens invånare och företagare skall kunna sköta sina ärenden hos kommunen via digitala tjänster som så långt möjligt inte kräver manuell hantering för handläggningen. All korrespondens kring ärenden skall flöda digitalt på ett säkert sätt och beslut förmedlas digitalt. Kommunens verksamheter behöver därför fortsätta arbetet med att förändra arbetsprocesser och införa digitala lösningar. Policies och planer behöver stödja den digital transformationen.

5.2.2 Hög kvalitet i välfärden

Välfärden ska leva upp till invånarens krav och förväntningar på trygghet, tillgänglighet och valfrihet. Kommunen ska införa arbetssätt och verktyg som till exempel trygghetsskapande teknik samt erbjuda individanpassade åtgärder så att vårdtagare får rätt hjälpmedel och den information de behöver. Nya lösningar ska också frigöra mer tid och resurser för medarbetare att utföra kommunens kärnuppdrag.

5.2.3 Utveckling av skolan med digitala lösningar

Älmhults kommun arbetar systematiskt med verksamhetsutveckling med stöd av digitala lösningar i förskola och skola. Utifrån en behovsinventering som genomförts under 2024 kommer ett antal aktiviteter att genomföras. Bland annat kommer arbetet i skolplattformen för elever, vårdnadshavare och skolans medarbetare att utvecklas. Potentialen med AI kommer också att utforskas vidare, bland annat med införande av verktyg för dokumentation samt för annan effektivisering av lärarnas arbete. AI kan också assistera lärare och elever genom att skapa individuella uppgifter och agera som en digital handledare.

5.2.4 Tillgänglig och levande kultur och fritid

Ökade förväntningar och krav på tillgänglighet och service kräver en högre grad av digitala lösningar inom kultur- och fritidsverksamhet. Utgångspunkten är att kommunen ska möjliggöra digital utveckling och kompetens för olika aktörer, både i kommunens egen verksamhet och inom civilsamhället. Vidare är det viktigt att medarbetarna inom till exempel bibliotek och fritidsgårdar identifierar digitalt utanförskap och strävar efter att överbrygga det.

5.2.5 Ett gott företagsklimat

Ett levande näringsliv bidrar till att skapa tillväxt och en attraktiv kommun. Ett gott företagsklimat Älmhults kommun innebär bland annat en hög servicenivå gällande tillstånd och regelverk samt att kommunen erbjuder digitala lösningar som bidrar till enkelhet och tillgänglighet. Det innebär fler och bättre e-tjänster, informationsguider med mera. Det ska vara enkelt att digitalt följa och kommunicera om pågående ärenden.

5.3 Smartare och öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet

Övergripande mål: Kommunens information finns tillgänglig digitalt, vilket skapar möjligheter till ökad transparens och för privatpersoner, företag och kommunens egna verksamheter att skapa nya innovativa tjänster utifrån denna information.

5.3.1 Öppna data

En viktig del i kommunens verksamhet handlar om att tillgängliggöra information. Det är en förtroendefråga att ge insyn och skapa delaktighet för invånare, företagare och besökare kring kommunens verksamheter och samhällsuppdrag. Tillgång till öppna data gör det också möjligt för andra aktörer att utnyttja informationen för att skapa nya tjänster liksom för utveckling av interna tjänster.

5.3.2 Sakernas internet

Digitala lösningar baserade på IoT-teknik (Internet of Things eller Sakernas Internet) används redan för att avlasta och effektivisera kommunernas tjänster och service. Genom sensorer kan IoT efterlikna våra sinnen och mäta smak, lukt, syn, hörsel och känsel. Det finns en stor potential och IoT kan användas brett till exempel för tillsyn i omsorgen, övervakning av spill- och dagvattensystem, energioptimering och mycket mer. Området är fortfarande nytt i Älmhults kommun och behöver utvecklas vidare för att möjliggöra uppkoppling, sammankoppling och nya innovativa tjänster.

5.3.3 Stärkt demokrati och dialog

I ett alltmer digitaliserat samhälle ökar förväntningarna på att kunna få insikt och delta i dialog med hjälp av ny teknik. Älmhults kommun ska erbjuda digitala arenor och kommunikationssätt som bidrar till dialog och som gör fler delaktiga och aktiva i kommunens utveckling och framtid.

5.3.4 Digital delaktighet

Kommunen ska erbjuda stöd och hjälp till de som av olika anledningar inte har möjlighet att ta del av det digitala utbudet. Detta för att motverka digitalt utanförskap och bidra till ett mer inkluderande samhälle där information och tjänster är tillgängliga för alla.

5.4 Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten

Övergripande mål: Älmhults kommun har moderna, användarvänliga och effektiva digitala lösningar som bidrar till god ekonomistyrning, hög kvalitet och en attraktiv arbetsmiljö.

5.4.1 Funktionell och användarvänlig digital arbetsplats

Målet är att skapa en digital arbetsplats som uppfyller medarbetarnas behov, oavsett var de arbetar. Detta inkluderar tydliga strukturer för informationslagring, säker överföring av känslig information och optimerad licenshantering. System och programvara ska vara anpassade till behoven och automatisering ska underlätta korrekt hantering.

5.4.2 Hållbar organisation

För att hantera personalbrist är det viktigt att behålla och utveckla befintlig kompetens samt öka samarbetet mellan förvaltningar. En motiverande och tillåtande kultur uppmuntrar till användning av ny teknik och förändrade arbetssätt.

5.4.3 Automatisering och datahantering

Information och data ska hanteras för att maximera organisationens värde, stödja produktivitet, effektivitet och beslutsfattande. En sammanhängande teknisk infrastruktur och ett styrande ramverk är nödvändigt för informationshanteringen.

5.4.4 Digital arkivering (e-arkiv)

Digital arkivering är avgörande för att uppnå fördelarna med digitaliserade affärsprocesser. Ett digitalt arkivsystem ska säkerställa långsiktig och säker informationshantering i enlighet med lagstiftningen.

5.4.5 Stöd för ledning och beslutsfattande

Robusta system för dataanalys och informationshantering är nödvändiga för effektiv ledning och beslutsfattande. Analytiska verktyg ska användas för att förbättra respons på förändringar, optimera resurser och stärka strategisk planering och riskhantering.

5.4.6 Realisering av nyttan

Nyttorealisering är viktigt för att säkerställa att digitalisering leder till faktiska förbättringar. En metod för att väga kostnader mot verksamhetsnytta används för att utvärdera och följa upp investeringar.

5.4.7 Digital hållbarhet

Digitala lösningar ska användas för att minska miljöpåverkan och stödja hållbar utveckling. Detta inkluderar användning av IoT och digitala enheter för att optimera energianvändning och andra resurser, samt krav på hållbarhet i digitala produkter och deras återvinning. Digitaliseringen ska bidra till kommunens övergripande mål och Agenda 2030.

6. Översikt ekonomi

Budget 2025 är det första året med en ny period för kommunövergripande digitaliseringsplan. I planen finns underlag för digitaliseringsinitiativ som ger stor verksamhetsnytta.

De beräknade kostnaderna för de ingående projekten och aktiviteterna samlas i budgeten för IT- och digitaliseringsavdelningen, som tillsammans med förvaltningarna ansvarar för planering, genomförande och uppföljning.

Förslag till investeringsbudget för perioden 2025–2028 är 22,6 miljoner kronor, se bilaga 1. Jämfört med Digitaliseringsplanen som beslutade i samband med budget 2025, har tillägg gjorts med 4 000 tkr år 2026 för nytt ekonomi- och e-handelssystem.

7. Relaterade styrdokument

Älmhults kommun driver sitt utvecklingsarbete utifrån de riktlinjer som kontinuerligt tas fram av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), Skolverket, Socialstyrelsen och andra myndigheter.

Kommunen möter också de olika lagar och direktiv som reglerar området.

Relaterade dokument i Älmhults kommun är informationssäkerhetspolicy (KF 2018-04-23 §149, revideras under 2024) och vägledning för AI som är under framtagande.

8. Begrepp och definitioner

AI	Artificiell Intelligens, förmågan hos datorprogram och robotar att efterlikna människors naturliga intelligens, främst kognitiva funktioner såsom förmåga att lära sig saker av tidigare erfarenheter, förstå naturligt språk, lösa problem, planera en sekvens av handlingar och att generalisera.
Automatisering	Införande av tekniksteg i en process som gör den mer eller mindre självgående med syfte att avlasta människans arbete och risker men också att höja effektiviteten och kvaliteten i en process.
Data	Data kan betraktas som ett förstadium till information och kunskap och definieras som symboler som representerar signaler av något slag. Så länge data förekommer utan sammanhang går det inte att avgöra om den är användbar eller ej. För att data ska bli användbar behöver den tolkas i ett sammanhang.
Digitalt först	Ett regeringsmål som uttrycker att digitala tjänster, när det är möjligt och relevant, ska vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med privatpersoner och företag.
Digital transformation	De verksamhetsförbättringar som är möjliga att genomföra med stöd av digital utveckling.
GDPR	Dataskyddsförordningen (DSF), eller allmänna dataskyddsförordningen, mest känd som GDPR (engelska: General Data Protection Regulation), är en europeisk förordning som reglerar behandlingen av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter inom EU.
IoT	Internet of Things, sakernas internet, är ett samlingsnamn för de tekniker som gör att alla möjliga föremål såsom hushållsapparater, hjälpmedel eller fordon, kan styras eller utbyta data över nätet.
RPA	Robotic Process Automation. En robot eller en digital medarbetare som automatiskt kan hantera repetitiva arbetsprocesser och därmed effektivisera arbetsflöden.
Öppna data	Öppna data är data som vem som helst kan använda fritt, i princip till vad som helst utan hinder i form av kostnader eller licenser. Det kan handla om tidtabeller för kollektivtrafik, statistik, geodata, demografi och mycket annat.

Bilaga 1 Investeringsbudget

Nedan följer en summerad bild av beräknade investeringsbehov för digitalisering under åren 2025–2028. Aktiviteter i investeringsbudget kan kopplas till flera målområden i planen och vice versa. Jämfört med Digitaliseringsplanen som beslutade i samband med budget 2025, har tillägg gjorts med 4 000 tkr år 2026 för nytt ekonomi- och e-handelssystem.

Alla belopp anges i tusen kronor (tkr).

Behov	2025	2026	2027	2028	Total
Funktionell och användarvänlig digital arbetsplats					
Digital arkivering	1 500	300	300	300	2 400
Digital post	100	100			200
Dokumenthantering	500				500
Ärendehanteringssystem	500				500
Säker digital IT-miljö	500	500	500	500	2 000
Införande av cybersäkerhetslag enligt NIS2	100				100
Enklare vardag för invånare, besökare och företagare					
Verksamhetsutveckling av befintliga processer	100	100	100	100	400
Automatisering av verksamhetsprocesser	200	200	200	200	800
Integrationslösningar	100	100	100	100	400
Vidareutveckling av Power BI som analysplattform	100	100	100	100	400
Smartare och öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet					
IoT (Internet of Things)	100	100	100	100	400
Vidareutveckling av GIS-lösning med nya moduler (geografisk information)	500	500	500	500	2 000
Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten					
- Välfärd					
Nya moduler kopplade till olika verksamhetssystem	300	300			600
Automatisering av verksamhetsprocesser		400			400
Långsiktig kompetensförsörjning		200	200	200	600
Individanpassad kommunikation	100	100	100	100	400
Digital vård och omsorg	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
- Skolans digitalisering					
Digitala nationella prov	100				100
Nytt verksamhetssystem	100				100
Kvalitetsledningssystem	300				300
- Kommunövergripande ekonomiadministration					
Nytt ekonomi- och e-handelssystem		4 000			
Summa total investering/år	6 700	8 500	3 700	3 700	22 600

Socialnämnden

Taxa/Kronor	KF beslut 2025 (kr)	Förslag TAXA AVGIFT 2026 (kr)
Omsorgsavgift hemtjänst per timme	375	387
Trygghetslarm per månad	265	273
Trygghetslarm installation engångskostnad	375	387
Hemsjukvårdsavgift per månad	375	387
Rehabavgift per månad	375	387
Omsorgsavgift korttidsboende per dygn	265	273
Omsorgsavgift växelvård per månad	Maxtaxa enligt Sol kap 8 § 5	
Omsorgsavgift vård och omsorgsboende per månad	Maxtaxa enligt Sol kap 8 § 6	
Hyra av Hjälpmedel per månad	78	80
Bostadsanpassningsintyg	573	591
Serviceavgift Vård o Omsorgsboenden Konsumentverketsrefvärde för förbrukningsvaror kommer i dec		
Hämtning hjälpmedel	220	227
Bårhus transport	Faktisk kostnad	
Hyror uthyrning i andra hand (LSS boende mfl)	Faktisk kostnad	
Vatttenförbrukning om separat mätning sker	Faktisk kostnad	
El förbrukning (schablon om ej mätare finns)	Faktisk kostnad	
Hyror Vård o Omsorgsboende	Höjs enligt ÄBOs höjning	
Kortidsplats OF SOL och LSS beslut	265	273
Kost FS Frukost över 19 år	22	26
Kost FS Fika över 19 år	11	19
Kost FS Lunch/middag över 19 år	62	45
Kost FS Kvällsmat över 19 år	34	38
Kost FS Heldygn över 19 år	128	128
Kost FS Frukost under 19 år	17	24
Kost FS Mellanmål/fika under 19 år	12	18
Kost FS Lunch/ middag under 19 år	34	42
Kost FS Kvällsmat under 19 år	21	36
Kost FS Heldygn undert 19 år	79	120
Kost som köps av annan leverentör	Faktiskkostnad	
Avgift boendestöd	375	387

Tillägg	
avgifter vid tillfällig vistelse per timme - omvårdnadspersonal	630
avgifter vid tillfällig vistelse per timme - legitimerad personal	850

Kommunstyrelsen

Taxa/Kronor	KF beslut 2025 (kr)	Förslag TAXA AVGIFT 2026 (kr)
Planavgift	1 445	1 445
Tomtkö registreringsavgift	500	500
Tomtkö förnyelseavgift (per år)	100	100
Kopiering, utskrift och skanning		
Kopieavgift *sida 1–10 per sida	5	5
Kopieavgift* 10 + sidor	50 kr + 2 kr/sida	50 kr + 2 kr/sida
Avskrift/utdrag av allmän handling	125 kr per påbörjade 15 min	125 kr per påbörjade 15 min
Porto försändelser > 50 g	Självkostnad	Självkostnad
Postförskottsavgift	Självkostnad	Självkostnad
Digitalt lagringsmedium	Självkostnad	Självkostnad
<i>*Alla format, digitala och papperskopior</i>		

Inga förändringar av taxor och avgifter föreslås.

Tekniska nämnden

Taxa/Kronor	KF beslut 2025 (kr)	Förslag TAXA / AVGIFT 2026 (kr)
Matabonnemang SÄBO (dygn)	179	186
Matadistribution hemtjänsten (lunch inkl efterrätt). Ersätts av kyld mat.	-	-
Anhörig lunch (lunch inkl efterrätt)	103	107
Matadistribution hemtjänsten (kyld mat)	77	80
Fast saluplats, högst 12m2 (kalender år)	2 500	2 500
Fast saluplats, 12-40m2 (kalenderår)	5 000	5 000
Tillfällig saluplats, högst 12m2 (per dag)	150	300
Tillfällig saluplats, högst 12-40m2 (per dag)	300	600
Matvagn helår (kalenderår)	18 000	18 000
Matvagn sommarsäsong 1 apr-30 sep (per månad)	2 000	2 000
Matvagn vintersäsong, 1 okt-31mar (per månad)	1 300	1 300
Matvagn enskild dag	500	750
Saluplatsmarknadsdagar, lösplats 9m2	300	300
Saluplatsmarknadsdagar, avgift/dag el 220v	50	50
Saluplatsmarknadsdagar, avgift/dag el 380v	75	75
Saluplats bär- och julgransförsäljning/säsong	400	1 000
Uteservering 1 apr-30 sep (säsong/m2)	80	100
Uteservering - upplag 1 okt-31 mars, (säsong/m3)	50	75
Plats för tillfällig reklam (vecka/plats)	100	100
Plats för fast reklam (m2 reklamyta/år)	450	450
Upplag, bodar, byggnadsställningar, containers m m	-	20:-/m ² /månad
Förening registrerad i Älmhults kommun, utan avgift	0	0
Plats för cirkus, tivoli, marknad (per dag):		
Älmhult	500	750
Övriga orter	300	500
Festivaltaxa		
Street food samt saluplats upp till 3 m (per dag)	500	750
Street food samt saluplats mellan 3 och 7 m (per dag)	1 000	1 250
Street food extra löpmeter (per dag)	100	200
Tivoli, hoppborg, lekutrustning mm. (per attraktion)	850	500
Markyta utan försäljning, tex informationsplatser, reklam	250	250
Förening registrerad i Älmhults kommun, utan avgift	0	0
Elanslutning Street food	200	500
Elanslutning Saluplats samt Tivoli, hoppborg, lekutrustning mm.	100	150
Handläggning av TA-planer och schakttillstånd.	1 500	-
Taxa/avgift för felparkering (överskriden P-tid)	400	400
Taxa/avgift för felparkering (överträdelse P-förbud)	600	600
Taxa/avgift för felparkering (överträdelse handikapp-P)	800	1 000

Kultur och- och fritidsnämnd

Taxa/Kronor	KF beslut 2025 (kr)	Förslag TAXA AVGIFT 2026 (kr)
Biblioteksverksamheten		
Utskrift A3 färg	8	8
Laminering A4	5	5
Laminering A3	8	8
Fjärrlåneavgift (per beställning)	20	20
Fjärrlånad artikel	Faktisk kostnad	Faktisk kostnad
Föreningsavgift vuxenmedier, korttidslån, fjärrlån (per dag)	5	10
Föreningsavgift övriga vuxenmedier, sagoväskor, språkpåsar (per vecka)	10	10
Ersättningsavgift tv-spel, film (per styck)	450	600
Ersättningsavgift språkkurs (per styck)	350	350
Ersättningsavgift böcker, ljudböcker, vuxen (per styck)	250	300
Ersättningsavgift böcker, ljudböcker, barn (per styck)	150	150
Ersättningsavgift CD-skivor (per styck)	150	150
Ersättningsavgift pocketböcker, tidskrifter (per styck)	50	50
Ersättningsavgift sagoväskor, språkpåsar (per föremål)	50	50
Ersättningsavgift särskilt kostsamma eller svårersättningsbara medier	Högre belopp	Högre belopp
Expeditionsavgift, andra påminnelse	50	50
Kulturskoleverksamheten		
Avgift ämneskurs (per termin)	700	800
Avgift ämneskurs - 2a barnet (per termin)	525	600
Avgift ämneskurs - 3e barnet (per termin)	350	400
Instrumenthyra (per termin)	300	300
Idrottsskolan		
Avgift Idrottsskolan (per säsong/läsår)	270	270
Avgift enligt lotterilagen		
Registreringsavgift	350	350
Övriga aktiviteter inom ramen för kultur- och fritidsverksamheterna		
Avgifter för att delta i tillfälliga aktiviteter som till exempel barnteater, kulturcafé och sommarlovs-aktiviteter		
Idrottshallar, gymnastiksalar, omklädningsrum (vid hyra av idrotts- och gy-sal ingår omkl-rum) , ishall		
Principer för- och beskrivning av prioriterad verksamhet gällande uthyrning av nedanstående lokaler:		
<p>Kategori 1) Förening, godkänd i Älmhults kommun, som bedriver ungdomsverksamhet och är berättigad till aktivitetsstöd genom RF-SISU eller liknande. Denna kategori gäller också kommunens skolor och andra kommunala verksamheter med barn- och ungdomsverksamhet utanför ordinarie skoltid.</p> <p>Kategori 2) Övriga föreningar, godkända i Älmhults kommun.</p> <p>Kategori 3) Uthyrning till privat aktör</p>		
Elmehallen - 40x20 m, läktare ca 270 personer (per timme), kat 1	85	124
Elmehallen - 40x20 m, läktare ca 270 personer (per timme), kat 2	165	225

Fortsättning nästa sida

Kultur och- och fritidsnämnd *fortsättning*

Taxa/Kronor	KF beslut 2025 (kr)	Förslag TAXA AVGIFT 2026 (kr)
Elmehallen - 40x20 m, läktare ca 270 personer (per timme), kat 3	325	495
Paradishallen - 40x20 m, stålåktare ca 150 personer (per timme), kat 1	85	124
Paradishallen - 40x20 m, stålåktare ca 150 personer (per timme), kat 2	165	225
Paradishallen - 40x20 m, stålåktare ca 150 personer (per timme), kat 3	325	495
Haganåshallen - 38x18 m, läktare ca 400 personer (per timme), kat 1	80	96
Haganåshallen - 38x18 m, läktare ca 400 personer (per timme), kat 2	155	175
Haganåshallen - 38x18 m, läktare ca 400 personer (per timme), kat 3	305	385
Klöhuhults idrottshall - 36x18 m, (per timme), kat 1	75	96
Klöhuhults idrottshall - 36x18 m, (per timme), kat 2	145	175
Klöhuhults idrottshall - 36x18 m, (per timme), kat 3	285	385
Linnéhallen A - 34x17 m, läktare ca 400 personer (per timme), kat 1	75	91
Linnéhallen A - 34x17 m, läktare ca 400 personer (per timme), kat 2	145	165
Linnéhallen A - 34x17 m, läktare ca 400 personer (per timme), kat 3	285	363
Linnéhallen B - 34x17 m, (per timme), kat 1	75	91
Linnéhallen B - 34x17 m, (per timme), kat 2	145	165
Linnéhallen B - 34x17 m, (per timme), kat 3	285	363
Diö gymnastiksal - 24x18 m, (per timme), kat 1	70	91
Diö gymnastiksal - 24x18 m, (per timme), kat 2	135	165
Diö gymnastiksal - 24x18 m, (per timme), kat 3	265	363
Ryfors gymnastiksal - 24x18 m, (per timme), kat 1	70	91
Ryfors gymnastiksal - 24x18 m, (per timme), kat 2	135	165
Ryfors gymnastiksal - 24x18 m, (per timme), kat 3	265	363
Enerйда gymnastiksal - 17x8 m, (per timme), kat 1	65	63
Enerйда gymnastiksal - 17x8 m, (per timme), kat 2	125	115
Enerйда gymnastiksal - 17x8 m, (per timme), kat 3	245	253
Gemö gymnastiksal - 16x10 m, (per timme), kat 1	65	63
Gemö gymnastiksal - 16x10 m, (per timme), kat 2	125	115
Gemö gymnastiksal - 16x10 m, (per timme), kat 3	245	253
Pjätteryds gymnastiksal - 16x9 m, (per timme), kat 1	65	65
Pjätteryds gymnastiksal - 16x9 m, (per timme), kat 2	125	125
Pjätteryds gymnastiksal - 16x9 m, (per timme), kat 3	245	245
Häradsbäcks gymnastiksal - 13x8 m, (per timme), kat 1	65	65
Häradsbäcks gymnastiksal - 13x8 m, (per timme), kat 2	125	125
Häradsbäcks gymnastiksal - 13x8 m, (per timme), kat 3	245	245
Linnéhallen C - 20x7 m, (per timme), kat 1	65	65
Linnéhallen C - 20x7 m, (per timme), kat 2	125	125
Linnéhallen C - 20x7 m, (per timme), kat 3	245	245
Linnéhallen D - styrketräningslokal, (per timme), kat 1	45	45
Linnéhallen D - styrketräningslokal, (per timme), kat 2	105	105
Linnéhallen D - styrketräningslokal, (per timme), kat 3	205	205
Hallaryds gymnastiksal - 9x6 m, (per timme), kat 1	55	55
Hallaryds gymnastiksal - 9x6 m, (per timme), kat 2	105	105
Hallaryds gymnastiksal - 9x6 m, (per timme), kat 3	205	205
Hyra endast omklädningsrum - (per dag), kat 1	145	145
Hyra endast omklädningsrum - (per dag), kat 2	165	165
Hyra endast omklädningsrum - (per dag), kat 3	285	285
Diö ishall - (per timme), kat 1 ... Diö Hockey har eget hyravtal	455	455
Diö ishall - (per timme), kat 2	455	455
Diö ishall - (per timme), kat 3	455	455
Ovriga lokaler (uthyres enl samma principer och utifrån samma prioriterad verksamhet som idrottslokalerna)		
Aulan/Haganäs, 308 platser, inkl teknik - (per timme), kat 1	285	285
Aulan/Haganäs, 308 platser, inkl teknik - (per timme), kat 2	385	385
Aulan/Haganäs, 308 platser, inkl teknik - (per timme), kat 3	485	485

Kultur och- och fritidsnämnd *fortsättning*

Taxa/Kronor	KF beslut 2025 (kr)	Förslag TAXA AVGIFT 2026 (kr)
Aulan/Haganäs, 308 platser, utan teknik - (per timme), kat 1	85	85
Aulan/Haganäs, 308 platser, utan teknik - (per timme), kat 2	165	165
Aulan/Haganäs, 308 platser, utan teknik - (per timme), kat 3	325	325
Matsalen/Haganäs, ca 150 pers, - (per timme), kat 1	105	105
Matsalen/Haganäs, ca 150 pers, - (per timme), kat 2	155	155
Matsalen/Haganäs, ca 150 pers, - (per timme), kat 3	255	255
Metodkök/Haganäs - (per timme), kat 1	105	105
Metodkök/Haganäs - (per timme), kat 2	155	155
Metodkök/Haganäs - (per timme), kat 3	255	255
Klassrum/Haganäs - finns 6st å 30-60 platser - (per timme), kat 1	55	55
Klassrum/Haganäs - finns 6st å 30-60 platser - (per timme), kat 2	80	80
Klassrum/Haganäs - finns 6st å 30-60 platser - (per timme), kat 3	105	105
Elmesalen, ca 30 pers - (per timme), kat 1	85	85
Elmesalen, ca 30 pers - (per timme), kat 2	165	165
Elmesalen, ca 30 pers - (per timme), kat 3	325	325
Pentry/Linnéhallen - (per timme), kat 1	25	25
Pentry/Linnéhallen - (per timme), kat 2	45	45
Pentry/Linnéhallen - (per timme), kat 3	85	85
Övernattningskostnad		
Idrottshallar och gymnastiksalor - (per natt & person), kat 1	30	30
Idrottshallar och gymnastiksalor - (per natt & person), kat 2	30	30
Idrottshallar och gymnastiksalor - (per natt & person), kat 3	55	55
Haganässkolan, 5 klassrum med totalt 75 platser - (per natt & person) kat 1	30	30
Haganässkolan, 5 klassrum med totalt 75 platser - (per natt & person) kat 2	30	30
Haganässkolan, 5 klassrum med totalt 75 platser - (per natt & person) kat 3	55	55
Haganäsbadet: Entré-, kort-, aktivitets- och föreningsavgifter,		
Entré -- Barn 0-2 år	Gratis	Gratis
Entré -- Barn 3-17 år	30	30
Entré -- Vuxen	60	60
Årskort vuxen	1700	1700
Sommarsimskola (3 veckor, med undervisning varje dag/barn)	400	400
Babysim (8 tillfällen)	1200	1200
Vattengympa (10 tillfällen)	1200	1200
Vuxenkort/tagg - 1 månads	450	450
Vuxenkort/tagg - 6 månads	1100	1100
Vuxenkort/tagg - 12 månads (Årskort)	1700	1700
Pensionär- och sjukpensionärskort/tagg - 1 månads	250	250
Pensionär- och sjukpensionärskort/tagg - 6 månads	600	600
Pensionär- och sjukpensionärskort/tagg - 12 månads (Årskort)	-	-
Barnkort/tagg 3-17 år - 1 månads	200	200
Barnkort/tagg 3-17 år - 6 månads	600	600
Barnkort/tagg 3-17 år - 12 månads (Årskort)	1200	1200
Familjekort/tagg (2 vuxna + max 3 barn) - enkelbad	200	200
Familjekort/tagg (2 vuxna + max 3 barn) - 1 månads	600	600
Familjekort/tagg (2 vuxna + max 3 barn) - 6 månads	2050	2050
Taggavgift - (tillkommer vid första köpet och vid förlorad tagg)	100	100
Förening med simträning - stora bassängen, 1 bana (per timme)	55	55
Förening med simträning - stora bassängen, hela (per timme)	205	205
Förening med simträning - Multibassängen (per timme)	185	185
Rehabilitering: genom förening/organisation - Multibassängen (per timme)	500	500

Miljö- och byggnämnd

Taxa/Kronor	KF beslut 2025 (kr)	Förslag TAXA AVGIFT 2026 (kr)
Timtaxa för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet: 1)		
`-Planerad kontroll	1 500	Indexuppräknas
`-Uppföljande kontroll	1 424	Indexuppräknas
Timtaxa för prövning och tillsyn inom miljöbalken område 2)	1 138	Indexuppräknas
Timaxa för prövning och tillsyn av receptfria läkemedel, folköl, tobak, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare 3) 4)	1 138	Indexuppräknas
Timtaxa för offentlig kontroll av animaliska biprodukter 3)	1 138	Indexuppräknas
Timtaxa för tillsyn enligt strålskyddslagen 3)	1 138	Indexuppräknas
Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen		Indexuppräknas
Miljö- och byggnämndens timtaxa för verksamhet enligt plan- och bygglagen 5)	1 207	Indexuppräknas
Timtaxa för geodata-, kart- och mättningsverksamhet: 6)		
`-kontorsarbete	1185	Indexuppräknas
`-mättekniskt fältarbete	1406	Indexuppräknas

Kommunstyrelsen

Styrdokument

Resultatmål med indikatorer 2026

Ärendenummer KS 2025/94

Dokumentinformation

Fastställt av Kommunfullmäktige, 2025-11-24 § xx**Gäller från och med** 2026-01-01**Implementeras av** hela kommunen**Ersätter** Resultatmål med indikatorer till nämnderna för år 2025, fastställd i kommunfullmäktige 2024-11-25 § 139**Framtaget av** Sofia Olsson, utredare

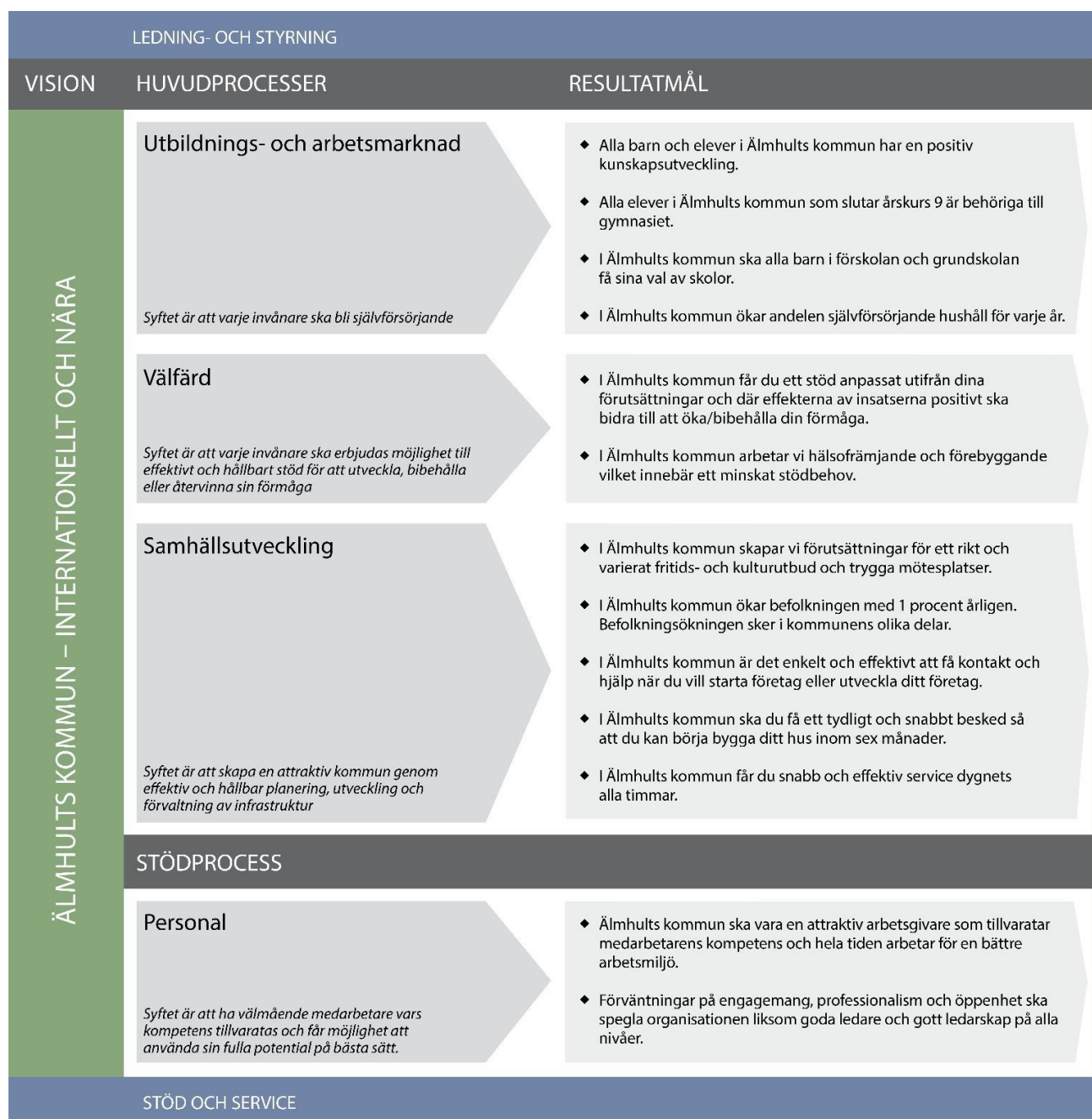
Innehåll

1.	Om verktygslådan	3
1.1	Kommunens lednings- och styrningsprocess	3
1.2	Huvudprocesser	4
1.3	Kommunens vision och värdegrund	4
1.4	Resultatmål	4
1.5	Indikatorer	5
1.6	Hur du kan använda verktygslådan	5
1.7	Begrepp och rubriker	6
1.8	Uppföljning	6
1.9	Bedömning av resultatmålen	7
2.	Resultatmål och indikatorer	8
2.1	Utbildning- och arbetsmarknadsprocessen	8
2.1.1	Alla barn och elever i Älmhults kommun har en positiv kunskapsutveckling	8
2.1.2	Alla elever i Älmhults kommun som slutar årskurs 9 är behöriga till gymnasiet	15
2.1.3	I Älmhults kommun ska alla barn i förskolan och grundskolan få sina val av skolor	17
2.1.4	I Älmhults kommun ökar andelen självförsörjande hushåll för varje år	20
2.2	Välfärdsprocessen	28
2.2.1	I Älmhults kommun får du ett stöd anpassat utifrån dina förutsättningar och där effekterna av insatserna positivt ska bidra till att öka/bibehålla din förmåga .	28
2.2.2	I Älmhults kommun arbetar vi hälsofrämjande och förebyggande vilket innebär ett minskat stödbehov	35
2.3	Samhällsutvecklingsprocessen	42
2.3.1	I Älmhults kommun skapar vi förutsättningar för ett rikt och varierat fritids- och kulturutbud och trygga mötesplatser	42
2.3.2	I Älmhults kommun ökar befolkningen med 1% årligen. Befolkningsökningen sker i kommunens olika delar	49
2.3.3	I Älmhults kommun är det enkelt och effektivt att få kontakt och hjälp när du vill starta företag eller utvecklas ditt företag	51
2.3.4	I Älmhults kommun ska du få ett tydligt och snabbt besked så att du kan börja bygga ditt hus inom 6 månader	55
2.3.5	I Älmhults kommun får du snabb och effektiv service dygnets alla timmar	57
2.4	Stödprocess – personalprocess	60
2.4.1	Älmhults kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som tillvaratar medarbetarens kompetens och hela tiden arbetar för en bättre arbetsmiljö	60

1. Om verktygslådan

Verktygslådan är en översiktlig beskrivning av resultatmål och indikatorer som ingår i Älmhults kommuns lednings- och styrningsprocess. Verktygslådan innehåller bland annat definitioner, syfte och användningsområde för resultatmål och indikatorer. Den är ett stöd för tjänstepersoner och förtroendevalda i arbetet med uppföljning av resultatmålen.

1.1 Kommunens lednings- och styrningsprocess

1.2 Huvudprocesser

Huvudprocesserna är kommunens uppdrag som riktar sig direkt till invånaren.

Huvudprocesserna i Älmhults kommun styrs genom resultatmål som ska vara av god ekonomisk hushållning. Huvudprocesserna utgår från Älmhults kommuns vision. Det finns tre huvudprocesser; Utbildning- och arbetsmarknad, Välfärd samt Samhällsutveckling.

Utbildning- och arbetsmarknad

Syftet är att varje invånare ska vara självförsörjande.

Välfärd

Syftet är att varje invånare ska erbjudas möjlighet till effektivt och hållbart stöd för att utveckla, bibehålla eller återvinna sin förmåga.

Samhällsutveckling

Syftet är att skapa en attraktiv kommun genom effektiv och hållbar planering, utveckling och förvaltning av infrastruktur.

1.3 Kommunens vision och värdegrund

Visionen och målen är utgångspunkten i allt arbete som genomförs i Älmhults kommun och är beslutad av kommunfullmäktige. Visionen bottnar i en stark framtidstro och vill förstärka den drivkraft, framåtanda och stolthet som finns. Visionen omfattar hela Älmhults kommun både tätort och landsbygd. Och alla i kommunen, såväl invånare som medarbetare eller företagare har en viktig roll i att visionen nås.

Kommunens vision:

Älmhults kommun – internationellt och nära

I Älmhults kommun ska det vara enkelt att leva och växa. Hos oss ska du känna trygghet, trivsel och stolthet oavsett vem du är och var du kommer ifrån. Här känner sig alla hemma!

I vår kommun utvecklas vi tillsammans och löser framtida utmaningar med mod och småländsk klurighet. Här mår vi bra och finner livskvalitet, idag och i morgon.

1.4 Resultatmål

Varje år i juni lämnar nämnderna ifrån sig budgetförslag som kan innehålla förslag till ändring eller komplettering av resultatmål och indikatorer. För varje huvudprocess fastställs resultatmål av kommunfullmäktige och dessa är riktade uppdrag till respektive styrelse eller nämnd. Aktiviteter för att uppnå resultatmålen fastställs av nämnder och styrelse och ska framgå av verksamhetsplanerna. Aktiviteterna som utförs är ett sätt för nämnden att styra huvudprocesserna mot resultatmålen. Det ska finnas en tydlig koppling mellan resultatmål och

kommunens vision. Resultatmålen ska följas upp i samband med årsbokslut och delårsrapport augusti.

1.5 Indikatorer

Indikatorerna till de olika resultatmålen har olika karaktär och syften. Gemensamt för alla är att de på ett kortfattat och enkelt sätt en övergripande bild av var kommunen befinner sig gällande att uppfylla resultatmålen. Respektive nämnd beslutar om förslag till kommunfullmäktige vilka indikatorer och målvärde som ska användas för de resultatmål som rör nämndens ansvarsområde.

1.6 Hur du kan använda verktyglådan

Verktyglådan är en handbok. Du hittar här information om resultatmålen samt om indikatorer tillhörande respektive mål. Verktyglådan kan användas såväl vid uppföljning som för förståelse för ingående indikatorer och vid användandet av mål och indikatorer för styrning och utveckling.

1.7 Begrepp och rubriker

Varje indikator redovisas som nedan.

Indikator		
Indikatorsnamnet		
Syfte		
Övergripande syfte med indikatorn – vad skall det bidra till?		
Definition		
Definitionen av indikatorn, vad det är som mäts		
Mätmetod		
Hur uppgifterna samlas in		
Mätfrekvens		
Hur ofta nyckeltalet mäts		
Källa		
Var informationen kan inhämtas		
Publiceringsdatum statistik		
När statistiken görs tillgänglig		
Målguide		
Vad som krävs för att räkna resultatet som: (olika för respektive indikator beroende på dess karaktär och målvärde)		
	Uppfyllt	Till exempel >80%
	Delvis uppfyllt	Till exempel 50–80%
	Inte uppfyllt	Till exempel <50%
Agare		
Den tjänsteperson som är ansvarig för indikatorn.		

1.8 Uppföljning

Respektive nämnd gör en bedömning om måluppfyllelse utifrån indikatorernas utfall.

Nämnden ska även beskriva de aktiviteter som de utfört i huvudprocesserna för att bidra till måluppfyllelsen. Uppföljning av måluppfyllelsen och aktiviteter ska framgå i nämndernas delårsrapport augusti och i årsanalysen.

I den samlade bedömningen för kommunen som helhet framgår en helhetsbedömning av hur många resultatmål som uppfylls. I årsredovisningen redovisas resultatmålen utfall för respektive huvudprocess med övergripande kommentarer om nämndernas genomförda aktiviteter.

1.9 Bedömning av resultatmålen

Som stöd för att följa upp resultatmålen används indikatorer bestående av statistik och nyckeltal som visar resultat inom de verksamheter som har koppling till målet.

Helhetsbedömning på om varje resultatmål anses uppfyllt, delvis uppfyllt eller inte uppfyllt görs baserat på indikatorernas samlade uppfyllnadsgrad.

Måluppfyllelsen för resultatmålen redovisas med en färgsymbol:

Uppnås eller
överträffas

Uppnås delvis

Uppnås inte

Grön markering betyder att kommunen bedömer att resultatmålet har nåtts eller överträffats. Gul markering visar att målet bedöms delvis uppnått. En gul markering för resultatmålet signalerar en varierande uppfyllnadsgrad bland målets indikatorer. Röd markering signalerar att resultatmålet inte nåtts och att avvikelsegraden är hög. Om flera indikatorer inte uppnås skall en röd markering väljas även om ytterligare indikatorer bedöms uppnås/delvis uppnås, målet bedöms då inte vara uppnått i sin helhet.

2. Resultatmål och indikatorer

2.1 Utbildning- och arbetsmarknadsprocessen

2.1.1 Alla barn och elever i Älmhults kommun har en positiv kunskapsutveckling

Resultatmål
Alla barn och elever i Älmhults kommun har en positiv kunskapsutveckling.
Syfte
Främja medborgarnas förmåga, utveckling och livskvalitet.
Indikatorer
Andel vårdnadshavare som i trivselenkäten bedömer om förskolan är trygg, rolig och lärorik. Andel elever som klarat nationella provet i matematik i årskurs 3. Andel elever som klarat nationella provet i svenska och svenska som andra språk i årskurs 3. Andel elever med godkända betyg i samtliga ämnen i årskurs 6. Andel elever med godkända betyg i samtliga ämnen i årskurs 9. Andel elever på Internationella skolan som når minst betyg 3 i alla ämnen i MYP 5.

Indikator		
Andel vårdnadshavare som i trivselenkäten bedömer om förskolan är trygg, rolig och lärorik.		
Syfte		
Positiv kunskapsutveckling hos kommunens barn.		
Definition		
Andel av vårdnadshavarna som instämmer i följande påståenden. <ul style="list-style-type: none"> • Jag upplever att mitt barn trivs på förskolan. • Mitt barn känner sig trygg i förskolan. • Jag upplever att mitt barn lär sig mycket i förskolan. 		
Mätmetod		
Egen enkätundersökning bland vårdnadshavare inom förskolan.		
Mätfrekvens		
1 gång vartannat år		
Källa		
Kommunens egen undersökning		
Publiceringsdatum statistik		
Maj vartannat år		
Målguide		
	Uppfyllt	>79 % av vårdnadshavarna bedömer att förskolan är trygg, rolig och lärorik
	Delvis uppfyllt	50–79%
	Inte uppfyllt	<50%
Ägare		
Utbildningschef		

Indikator		
Andel elever som klarat nationella provet i matematik, årskurs 3.		
Syfte		
Bättre studieresultat bland kommunens elever.		
Definition		
Andel av elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, (%).		
Mätmetod		
Statistik via Kolada		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Källa		
Kolada N15454		
Publiceringsdatum statistik		
v. 48 Utbildningsförvaltningen tar fram preliminära uppgifter tidigare.		
Målguide		
	Uppfyllt	>74% av elever klarade nationella provet
	Delvis uppfyllt	65–74%
	Inte uppfyllt	<65%
Agare		
Utbildningschef		

Indikator		
Andel elever som klarat nationella provet i svenska och svenska som andraspråk, årskurs 3.		
Syfte		
Bättre studieresultat bland kommunens elever.		
Definition		
Andel av elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andra språk, kommunala skolor, (%).		
Mätmetod		
Statistik via Kolada		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Källa		
Kolada N15452		
Publiceringsdatum statistik		
v. 48 Utbildningsförvaltningen tar fram preliminära uppgifter tidigare.		
Målguide		
	Uppfyllt	>74% av elever klarade nationella provet
	Delvis uppfyllt	65–74%
	Inte uppfyllt	<65%
Ägare		
Utbildningschef		

Indikator		
Andel elever med godkända betyg i samtliga ämnen, årskurs 6.		
Syfte		
Bättre studieresultat bland kommunens elever. Godkända betyg i grundskolan är viktigt för behörighet till gymnasial utbildning.		
Definition		
<p>Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, andel (%).</p> <p>Samtliga uppgifter avser elever i skolor med betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet. Antal elever i årskurs 6 som uppnått kunskapskraven (betyg A-E) i samtliga ämnen som eleven läser dividerat med antal elever i årskurs 6 totalt. Multipliceras med 100 för redovisning i procent. Avser elever i kommunala skolor belägna i kommunen oavsett var de är folkbokförda.</p>		
Mätmetod		
Statistik via Kolada		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 43 Utbildningsförvaltningen tar fram preliminära uppgifter tidigare.		
Källa		
Kolada N15540		
Målguide		
	Uppfyllt	>74% av elever har uppnått kunskapskraven
	Delvis uppfyllt	65–74%
	Inte uppfyllt	<65%
Ägare		
Utbildningschef		

Indikator		
Andel elever med godkända betyg i samtliga ämnen, årskurs 9		
Syfte		
Bättre studieresultat bland kommunens elever. Godkända betyg i grundskolan är viktigt för behörighet till gymnasial utbildning.		
Definition		
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) Andel elever med godkänt betyg i alla ämnen som ingått i elevens utbildning. Andelen beräknas på de elever som fått eller skulle ha fått betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet (elever som saknar godkänt betyg i alla ämnen ingår). Uppgifterna avser elever i kommunala skolor i kommunen oberoende av var de är folkbokförda. (För år 2016 exkluderades elever med okänd bakgrund.)		
Mätmetod		
Statistik via Kolada		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 39 Utbildningsförvaltningen tar fram preliminära uppgifter tidigare.		
Källa		
Kolada N15419		
Målguide		
	Uppfyllt	>74% av elever har godkända betyg i åk 9
	Delvis uppfyllt	65–74%
	Inte uppfyllt	<65%
Agare		
Utbildningschef		

Indikator		
Andel elever på internationella skolan som når minst betyg 3 i alla ämnen i MYP 5.		
Syfte		
Bättre studieresultat bland kommunens elever. Goda betyg är viktigt för behörighet till gymnasial utbildning.		
Definition		
Elever i MYP 5 som når minst betyget 3 i alla ämnen, andel (%) Andel elever med minst betyget 3 i alla ämnen som ingått i elevens utbildning. Uppgifterna avser elever på Internationella skolan oberoende av var de är folkbokförda.		
Mätmetod		
Utbildningsförvaltningen utför egen undersökning		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
Augusti		
Källa		
Kommunens egen undersökning		
Målguide		
	Uppfyllt	>74% av elever har minst betyg 3 i alla ämnen i MYP 5
	Delvis uppfyllt	65–74%
	Inte uppfyllt	<65%
Ägare		
Utbildningschef		

2.1.2 Alla elever i Älmhults kommun som slutar årskurs 9 är behöriga till gymnasiet

Resultatmål
Alla elever i Älmhults kommun som slutar årskurs 9 är behöriga till gymnasiet.
Syfte
Främja medborgarnas individuella möjligheter genom ökade studieresultat.
Indikatorer
Andel elever behöriga till nationellt program på gymnasiet.

Indikator		
Andel elever behöriga till nationellt program på gymnasiet.		
Syfte		
Öka behörigheten för gymnasieutbildning bland kommunens elever.		
Definition		
Elever i åk 9 i kommunala skolor som är behöriga till yrkesprogram, beräknat i andel (%)		
<p>Antal elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram dividerat med antal elever som fått eller skulle ha fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9. För att ha gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen från grundskolan. Fram t.o.m. 2011 krävdes godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik för att uppnå lägsta behörighet till gymnasiet. Uppgiften avser elever i kommunala skolor i kommunen oavsett folkbokföringsort. Uppgiften avser läsår. Om det totala antalet elever är 40 eller fler och antalet ej behöriga är 1–4 elever, så visas andelen behöriga som 95 procent. För år 2016 exkluderades elever med okänd bakgrund.</p>		
Mätmetod		
Statistik via Kolada		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 39 Utbildningsförvaltningen tar fram preliminära uppgifter tidigare.		
Källa		
Kolada N15436		
Målguide		
	Uppfyllt	>84% av elever är behöriga till nationellt program på gymnasiet
	Delvis uppfyllt	75–84%
	Inte uppfyllt	<75%
Ägare		
Utbildningschef		

2.1.3 I Älmhults kommun ska alla barn i förskolan och grundskolan få sina val av skolor

Resultatmål
I Älmhults kommun ska alla barn i förskolan och grundskolan få sina val av skolor.
Syfte
God service till vårdnadshavare.
Indikatorer
Andel barn som får sitt förstahandsval av förskola oavsett om det gäller en kommunal eller fristående verksamhet. Andel barn som får sitt förstahandsval av skola vid placering i förskoleklass oavsett om det gäller en kommunal eller fristående verksamhet.

Indikator		
Andel barn som får sitt förstahandsval av förskola oavsett om det gäller en kommunal eller fristående verksamhet.		
Syfte		
God service till vårdnadshavare.		
Definition		
Andel av barnen som får vald förskola vid barnplacering inför hösten.		
Mätmetod		
Utbildningsförvaltningen utför en egen undersökning.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
Augusti		
Källa		
Kommunens egen undersökning		
Målguide		
	Uppfyllt	>89% av barn får sitt förstahandsval av förskola
	Delvis uppfyllt	80–89%
	Inte uppfyllt	<80%
Ägare		
Utbildningschef		

Indikator		
Andel barn som får sitt förstahandsval av skola vid placering i förskoleklass oavsett om det gäller en kommunal eller fristående verksamhet.		
Syfte		
God service till vårdnadshavare.		
Definition		
Andel av eleverna som får sitt val av skola vid placering i förskoleklass.		
Mätmetod		
Utbildningsförvaltningen utför en egen undersökning.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
Augusti		
Källa		
Kommunens egen undersökning		
Målguide		
	Uppfyllt	>89% av barn får sitt förstahandsval av skola vid placering i förskoleklass
	Delvis uppfyllt	80–89%
	Inte uppfyllt	<80%
Ägare		
Utbildningschef		

2.1.4 I Älmhults kommun ökar andelen självförsörjande hushåll för varje år

Resultatmål
I Älmhults kommun ökar andelen självförsörjande hushåll för varje år.
Syfte
Förbättra kommunens medborgares socioekonomi.
Indikatorer
Andel gymnasieelever med examen inom 3 år. Andel gymnasieelever med examen inom 4 år. Arbetslöshet 18–65 år, andel (%) av befolkningen. Unga vuxna med ekonomiskt bistånd, andel (%) Minskat antal hushåll med ekonomiskt bistånd. Andel elever inom vuxenutbildningen som klarar nationella prov. Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)

Indikator		
Andel gymnasieelever med examen inom 4 år.		
Syfte		
Bättre studieresultat bland kommunens elever. Gymnasieexamen är krav för behörighet till eftergymnasial utbildning på högre nivå samt gör det enklare för individen att hitta arbete.		
Definition		
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%) Antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för 4 år sedan med examen inom 4 år, inkl. IM* dividerat med antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för 4 år sedan, inkl. IM.elever som vid utbildningens början saknar svenskt personnummer (t ex nyanlända elever som ännu inte blivit folkbokförda) ingår ej. (* IM = Introduktionsprogrammet)		
Mätmetod		
Statistik via Kolada		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 50		
Källa		
Kolada N17467		
Målguide		
	Uppfyllt	>74% av elever har gymnasieexamen inom 4 år
	Delvis uppfyllt	65–74%
	Inte uppfyllt	<65%
Agare		
Utbildningschef		

Indikator		
Andel gymnasieelever med examen inom 3 år.		
Syfte		
Bättre studieresultat bland kommunens elever. Gymnasieexamen är krav för behörighet till eftergymnasial utbildning på högre nivå samt gör det enklare för individen att hitta arbete.		
Definition		
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%). Antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för tre år sedan med examen inom tre år, inkl. IM* dividerat med antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för tre år sedan, inkl. IM. Elever som vid utbildningens början saknar svenskt personnummer (till exempel nyanlända elever som ännu inte blivit folkbokförda) ingår ej. (* IM = Introduktionsprogrammet)		
Mätmetod		
Statistik via Kolada		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 50		
Källa		
Kolada N17451		
Målguide		
	Uppfyllt	>64% av elever har gymnasieexamen inom 3 år
	Delvis uppfyllt	60–64%
	Inte uppfyllt	<60%
Ägare		
Utbildningschef		

Indikator		
Arbetslöshet 18–65 år, andel (%) av befolkningen.		
Syfte		
Minska arbetslösheten bland kommunens invånare. Arbetslöshet kan påverka många olika delar av samhället, både gällande samhällets totala ekonomi samt individens hälsotillstånd. Målgruppen 18–65 år ger siffror för hela den arbetsföra populationen.		
Definition		
Antal invånare 18–65 år som är öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd dividerat med antal invånare 18–65 år.		
Mätmetod		
Statistik via Kolada		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 2		
Källa		
Kolada N03920		
Målguide		
	Uppfyllt	<6,5% av befolkningen är arbetslös.
	Delvis uppfyllt	7.5–6,5%
	Inte uppfyllt	>7,5%
Ägare		
Socialchef		

Indikator		
Unga vuxna med ekonomiskt bistånd, andel (%)		
Syfte		
Att minska antalet unga vuxna i kommunen som är beroende av ekonomiskt bistånd genom att följa upp och utveckla insatser som främjar självförsörjning och minskar långvarigt försörjningsstöd.		
Definition		
Antalet vuxna som någon gång under året mottagit ekonomiskt bistånd dividerat med antal unga i kommunen. Unga vuxna avser personer 18-24 år.		
Mätmetod		
Statistik via Kolada		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 2		
Källa		
Kolada U3180		
Målguide		
	Uppfyllt	<6 % av unga vuxna med ekonomiskt bistånd
	Delvis uppfyllt	6-7.1%
	Inte uppfyllt	>7.1%
Ägare		
Socialchef		

Indikator		
Minskat antal hushåll med ekonomiskt bistånd.		
Syfte		
Minska antal hushåll med ekonomiskt bistånd i kommunen.		
Definition		
Antal biståndshushåll i kommunen.		
Mätmetod		
Statistik via Socialstyrelsen		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
Januari		
Källa		
Socialstyrelsen: Ekonomiskt bistånd, Antal biståndshushåll, Älmhult		
Målguide		
	Uppfyllt	Minskat antal biståndshushåll sedan föregående år.
	Delvis uppfyllt	Samma antal biståndshushåll sedan föregående år.
	Inte uppfyllt	Ökat antal biståndshushåll sedan föregående år.
Agare		
Socialchef		

Indikator		
Andel elever inom vuxenutbildningen som klarar nationella prov.		
Syfte		
Bättre studieresultat bland kommunens elever. Behörighet till fortsatta studier eller förbättrad ställning på arbetsmarknaden.		
Definition		
Totala antalet elever inom vuxenutbildningen som klarat nationellt prov som andel av totala antalet elever som gjort nationella prov.		
Mätmetod		
Antal nationella prov med godkänt resultat dividerat med antal prov som genomförts. Samtliga nationella prov oavsett ämne summeras till ett mått.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
Augusti		
Källa		
Kommunens egen undersökning		
Målguide		
	Uppfyllt	>74% av elever klarade nationella provet
	Delvis uppfyllt	65–74%
	Inte uppfyllt	<65%
Ägare		
Utbildningschef		

Indikator		
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)		
Syfte		
Att vuxna personer får rätt stöd för en långsiktig och hållbar självförsörjning.		
Definition		
Andel (%) vuxna personer som inte återkommit till försörjningsstöd inom ett år efter avslutat försörjningsstöd. Återaktualisering avser endast formell ansökan. Avser försörjningsstöd som avslutades första halvåret år T-1. Med vuxen avses personer 18 år och äldre. Insamling inkluderar både huvudsökande och medsökande.		
Mätmetod		
Statistik via Kolada		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
Januari nästkommande år		
Källa		
U31462		
Målguide		
	Uppfyllt	>80% återaktualiseras inte
	Delvis uppfyllt	60–79%
	Inte uppfyllt	<59%
Ägare		
Socialchef		

2.2 Vårldarsprocessen

2.2.1 I Älmhults kommun får du ett stöd anpassat utifrån dina förutsättningar och där effekterna av insatserna positivt ska bidra till att öka/bibehålla din förmåga

Resultatmål
I Älmhults kommun får du ett stöd anpassat utifrån dina förutsättningar och där effekterna av insatserna positivt ska bidra till att öka/bibehålla din förmåga.
Syfte
God service till kommunens brukare.
Indikatorer
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%)
Brukarbedömning boende LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)
Brukarbedömning personlig assistans - Brukaren kan göra det hen vill med hjälp av sina assistenter, andel (%)
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)
Brukarbedömning SÄBO – helhetssyn, andel (%)
Brukarbedömning IFO totalt - förbättrad situation, andel (%)

Indikator		
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%)		
Syfte		
Förbättra kvaliteten av daglig verksamhet LSS utifrån ett brukarperspektiv.		
Definition		
Andel deltagare på daglig verksamhet som trivs på sin dagliga verksamhet.		
Mätmetod		
Statistik via Kolada. Källa: SKL:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 49		
Källa		
Kolada		
Målguide		
	Uppfyllt	>70% av deltagare trivs på sin dagliga verksamhet.
	Delvis uppfyllt	50–70%
	Inte uppfyllt	<50%
Ägare		
Socialchef		

Indikator		
Brukarbedömning boende LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)		
Syfte		
Förbättra kvaliteten av boende LSS utifrån ett brukarperspektiv.		
Definition		
Antal brukare som har svarat JA på frågan "Får du bestämma om saker som är viktiga"		
Mätmetod		
Statistik via Kolada. Källa: SKL:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 49		
Källa		
Kolada		
Målguide		
	Uppfyllt	>70% av brukare som tycker att de får bestämma om saker som är viktiga hemma.
	Delvis uppfyllt	50–70%
	Inte uppfyllt	<50%
Agare		
Socialchef		

Indikator		
Brukarbedömning personlig assistans - Brukaren kan göra det hen vill med hjälp av sina assistenter, andel (%)		
Syfte		
Förbättra kvaliteten av personlig assistans utifrån ett brukarperspektiv.		
Definition		
Antal personer med personlig assistans som har svarat JA på frågan "Kan du göra det du vill med hjälp av dina assistenter".		
Mätmetod		
Statistik via Kolada. Källa: SKR:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 49		
Källa		
Kolada		
Målguide		
	Uppfyllt	>70% antal brukare som upplever att de kan göra det de vill med hjälp av sina assistenter.
	Delvis uppfyllt	50–70%
	Inte uppfyllt	<50%
Agare		
Socialchef		

Indikator		
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)		
Syfte		
Förbättra kvaliteten av hemtjänst äldreomsorgen utifrån ett brukarperspektiv.		
Definition		
Antal personer i åldrarna 65 år och äldre som uppgett "Mycket nöjd" eller "Ganska nöjd" på frågan "Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har?" dividerat med samtliga personer i åldrarna 65år och äldre i ordinärt boende med hemtjänst som besvarat undersökningen av äldres uppfattning.		
Mätmetod		
Statistik via Kolada. Brukarundersökningen, öppna jämförelser via Socialstyrelsen.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 40		
Källa		
Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen		
Målguide		
	Uppfyllt	>90%
	Delvis uppfyllt	85–90%
	Inte uppfyllt	<85%
Agare		
Socialchef		

Indikator		
Brukarbedömning SÄBO – helhetssyn, andel (%)		
Syfte		
Förbättra kvaliteten av särskilda boenden utifrån ett brukarperspektiv.		
Definition		
Antal personer i åldrarna 65 år och äldre i särskilt boende som uppgett "Mycket nöjd" eller "Ganska nöjd" på frågan "Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende?" dividerat med samtliga personer i åldrarna 65år och äldre i särskilt boende som besvarat undersökningen av äldres uppfattning.		
Mätmetod		
Statistik via Kolada. Brukarundersökningen, öppna jämförelser via Socialstyrelsen.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 40		
Källa		
Undersökningen av äldres uppfattning om kvaliteten i hemtjänst och äldreboenden, Socialstyrelsen		
Målguide		
	Uppfyllt	>80%
	Delvis uppfyllt	70–80%
	Inte uppfyllt	<70%
Agare		
Socialchef		

Indikator		
Brukarbedömning IFO totalt - förbättrad situation, andel (%)		
Syfte		
Förbättra kvaliteten av kommunens individ- och familjeomsorg utifrån ett brukarperspektiv.		
Definition		
Antal personer med kontakt med individ- och familjeomsorgen totalt som har svarat Förbättrats mycket eller Förbättrats lite på frågan Hur har din situation förändrats sedan du fick kontakt med socialtjänsten i kommunen? dividerat med samtliga personer med kontakt med individ- och familjeomsorgen totalt som har besvarat frågan. Vet inte/ingen åsikt är exkluderade ur nämnaren.		
Mätmetod		
Statistik via Kolada. Källa: SKR:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom individ- och familjeomsorg.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
December		
Källa		
U30453		
Målguide		
	Uppfyllt	<90% bedömer att deras situation har förbättrats
	Delvis uppfyllt	70–89%
	Inte uppfyllt	>69%
Ägare		
Socialchef		

2.2.2 I Älmhults kommun arbetar vi hälsofrämjande och förebyggande vilket innebär ett minskat stödbehov

Resultatmål
I Älmhults kommun arbetar vi hälsofrämjande och förebyggande vilket innebär ett minskat stödbehov.
Syfte
Förbättra kommunens folkhälsa.
Indikatorer
Andel elever i årskurs 8 som upplever en bra eller mycket bra hälsa Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%) Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Verksamheten är viktig för brukaren, andel (%) Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%) Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%) Biståndsmottagare, ekonomiskt bistånd, totalt, antal

Indikator		
Andel elever i årskurs 8 som upplever en bra eller mycket bra hälsa		
Syfte		
En god hälsa är en viktig förutsättning för goda studieresultat.		
Definition		
Andel av eleverna i årskurs 8 som upplever en bra eller mycket bra hälsa.		
Mätmetod		
Enkätundersökning		
Mätfrekvens		
Vart tredje år		
Publiceringsdatum statistik		
Källa		
Region Kronobergs enkätundersökning <i>Barns och ungdomars hälsa och levnadsvanor.</i>		
Målguide		
	Uppfyllt	84%> av eleverna uppger att de upplever en bra eller mycket bra hälsa.
	Delvis uppfyllt	50–84%
	Inte uppfyllt	50<%
Agare		
Utbildningschef		

Indikator		
Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)		
Syfte		
Förbättra kvaliteten av boende LSS utifrån ett brukarperspektiv.		
Definition		
Antal personer boende i gruppbostad LSS som har svart med JA på frågan "Trivs du hemma".		
Mätmetod		
Statistik via Kolada. Källa: SKR:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 49		
Källa		
Kolada U28524		
Målguide		
	Uppfyllt	>70% av brukare som upplever att de trivs hemma.
	Delvis uppfyllt	50–70%
	Inte uppfyllt	<50%
Agare		
Socialchef		

Indikator		
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Verksamheten är viktig för brukaren, andel (%)		
Syfte		
Förbättra kvaliteten av daglig verksamhet LSS utifrån ett brukarperspektiv.		
Definition		
Antal personer i daglig verksamhet LSS som har svarat JA på frågan "Är det du gör på din dagliga verksamhet viktigt för dig".		
Mätmetod		
Statistik via Kolada. Källa: SKR-s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 49		
Källa		
Kolada U28561		
Målguide		
	Uppfyllt	>70% av deltagare upplever att det de gör på sin dagliga verksamhet är viktigt för de.
	Delvis uppfyllt	50–70%
	Inte uppfyllt	<50%
Ägare		
Socialchef		

Indikator		
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%)		
Syfte		
Minska ensamhet hos våra äldre.		
Definition		
Antal personer i åldrarna 65 år och äldre som uppgett att de ofta besväras av ensamhet dividerat med samtliga personer i åldrarna 65 år och äldre i ordinärt boende med hemtjänst som besvarat undersökningen av äldres uppfattning.		
Mätmetod		
Statistik via Kolada. Brukarundersökningen, öppna jämförelser via Socialstyrelsen.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 40		
Källa		
Kolada U01421		
Målguide		
	Uppfyllt	<12%
	Delvis uppfyllt	12–15%
	Inte uppfyllt	>16%
Agare		
Socialchef		

Indikator		
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)		
Syfte		
Förbättra kvaliteten av kommunens individ- och familjeomsorg utifrån ett brukarperspektiv.		
Definition		
Antal personer med kontakt med individ- och familjeomsorgen totalt som har svarat Förbättrats mycket eller Förbättrats lite på frågan Hur har din situation förändrats sedan du fick kontakt med socialtjänsten i kommunen? dividerat med samtliga personer med kontakt med individ- och familjeomsorgen totalt som har besvarat frågan. Vet inte/ingen åsikt är exkluderade ur nämnaren.		
Mätmetod		
Statistik via Kolada. Källa: SKR:s undersökning om brukares uppfattning av kvalitet inom individ- och familjeomsorg.		
Mätfrekvens		
1 gång / år		
Publiceringsdatum statistik		
December		
Källa		
Kolada U30453		
Målguide		
	Uppfyllt	<90% bedömer att deras situation har förbättrats
	Delvis uppfyllt	70–89%
	Inte uppfyllt	>69%
Ägare		
Socialchef		

Indikator		
Biståndsmottagare, ekonomiskt bistånd, totalt, antal		
Syfte		
Minskat antal personer som mottagit ekonomiskt bistånd.		
Definition		
Antal personer totalt som varit aktuella för att motta ekonomiskt bistånd någon gång under året.		
Mätmetod		
Statistik via Kolada.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v.24		
Källa		
N31848		
Målguide		
	Uppfyllt	Minskat antal personer som mottagit ekonomiskt bistånd sedan föregående år.
	Delvis uppfyllt	Samma antal personer som mottagit ekonomiskt bistånd sedan föregående år.
	Inte uppfyllt	Ökat antal personer som mottagit ekonomiskt bistånd sedan föregående år.
Agare		
Socialchef		

2.3 Samhällsutvecklingsprocessen

2.3.1 I Älmhults kommun skapar vi förutsättningar för ett rikt och varierat fritids- och kulturutbud och trygga mötesplatser

Resultatmål
I Älmhults kommun skapar vi förutsättningar för ett rikt och varierat fritids-och kulturutbud och trygga mötesplatser.
Syfte
Öka kommunens trygghet och erbjuda kommunens invånare ett varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.
Indikatorer
Sveriges friluftskommun (Naturvårdsverkets ranking) Elever i musik- eller kulturskola, 6–19 år, andel % Mätning av antalet deltagare i förenings-sammankomster (via LOK). Antalet boklån per invånare. Polisens lokala trygghetsundersökning.

Indikator		
Sveriges friluftskommun (Naturvårdsverkets ranking)		
Syfte		
Förbättra kommunens arbete med friluftsliv.		
Definition		
Sveriges friluftsliv beställs av naturvårdsverket och baseras på en årlig enkätundersökning. Följande områden ingår i undersökningen: Planer för friluftsliv, Information och samarbete kring friluftsliv, aktiviteter och insatser inom friluftsliv och goda exempel.		
Mätmetod		
Statistik via Naturvårdsverket		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
September		
Källa		
Naturvårdsverket		
Målguide		
	Uppfyllt	>< 5 positioner än föregående år
	Delvis uppfyllt	> 10 positioner som föregående år
	Inte uppfyllt	> 20 positioner än föregående år
Agare		
Kultur- och fritidschef		

Indikator		
Antal inskrivna elever i musik- eller kulturskola, 6–19 år		
Syfte		
Öka andel av kommunens ungdomar som engagerar sig i kulturskolans och kommunens musik- och kulturaktiviteter.		
Definition		
Antal unika individer 6–19 år som går i musik- eller kulturskola. Eftersom deltagarlistorna främst omfattar elever, 6–19 år, som går långa kurser i kulturskolan och inte i samma utsträckning visar elever som deltar i t.ex. öppen verksamhet och kortare kurser är de aktuella siffrorna troligen en underskattning av den totala andelen 6–19-åringar som går i kulturskolan.		
Mätmetod		
Statistik hämtas från Study Along.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 46		
Källa		
Egen statistik		
Målguide		
	Uppfyllt	Samma eller ökat antal elever inskrivna i Kulturskolans kurser och aktiviteter
	Delvis uppfyllt	Samma eller något minskat antal elever inskrivna i Kulturskolans kurser och aktiviteter
	Inte uppfyllt	Minskat antal elever inskrivna i Kulturskolans kurser och aktiviteter
Ägare		
Kultur- och fritidschef		

Indikator		
Mätning av antalet deltagare i förenings-sammankomster (via LOK).		
Syfte		
Mäta antalet föreningsaktiviteter kopplat till deltagare som indikator för idrottsföreningarnas förutsättningar att ge barn och ungdomar möjlighet till kunskapsinhämtning, bildning, delaktighet och gemenskap genom en bred tillgång av kultur- och fritidsutbud		
Definition		
Mäta antalet föreningsaktiviteter kopplat till deltagare som indikator för idrottsföreningarnas förutsättningar att ge barn och ungdomar möjlighet till kunskapsinhämtning, bildning, delaktighet och gemenskap genom en bred tillgång av kultur- och fritidsutbud		
Mätmetod		
Statistik skickad till kommunen via LOK.		
Mätfrekvens		
2 ggr/år		
Publiceringsdatum statistik		
Mars och oktober		
Källa		
Statistik LOK		
Målguide		
	Uppfyllt	Samma eller ökat antal tillfällen än tidigare mätning
	Delvis uppfyllt	Samma eller något färre antal tillfällen än tidigare mätning
	Inte uppfyllt	Betydligt färre tillfällen än tidigare mätning
Ägare		
Kultur- och fritidschef		

Indikator		
Antalet boklån per invånare.		
Syfte		
Öka incitament att låna böcker, läsa och nyttja bibliotekens service.		
Definition		
Antal initiala lån av böcker med skriven text delat på kommunens population.		
Mätmetod		
Statistik via Kungliga biblioteket		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
september		
Källa		
Kungliga biblioteket		
Målguide		
	Uppfyllt	Samma eller ökat antal boklån än tidigare mätning
	Delvis uppfyllt	Samma eller något färre antal boklån än tidigare mätning
	Inte uppfyllt	Betydligt färre antal boklån än tidigare mätning
Ägare		
Kultur- och fritidschef		

Indikator		
Polisens lokala trygghetsundersökning.		
Syfte		
Öka invånarnas upplevda trygghet i kommunen.		
Definition		
Polismyndigheten utför årligen en lokal trygghetsmätning baserat på en enkätundersökning genomförd bland kommunens invånare. Problemnivån skattas sedan på en skala från 0 (låg problemnivå) till 6 (hög problemnivå).		
Mätmetod		
Statistik som presenteras till kommunen från polismyndigheten.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
November		
Källa		
Polismyndigheten		
Målguide		
	Uppfyllt	<1.75 på skalan
	Delvis uppfyllt	1.75–2.00
	Inte uppfyllt	>2.00
Ägare		
Kommunchef		

**2.3.2 I Älmhults kommun ökar befolkningen med 1% årligen.
Befolkningsökningen sker i kommunens olika delar**

Resultatmål
I Älmhults kommun ökar befolkningen med 1 % årligen. Befolkningsökningen sker i kommunens olika delar.
Syfte
Stimulera tillväxt och utveckling i kommunen.
Indikatorer
SCB befolkningsstatistik.

Indikator		
SCB befolkningsstatistik.		
Syfte		
Stimulera befolkningstillväxt i önskad takt och i önskad geografisk spridning.		
Definition		
Antal folkbokförda personer i Älmhults kommun per månad. Årsvis mäts det per 31/12.		
Mätmetod		
Kommunen hämtar statistik hos SCB månadsvis. Statistiken visar folkmängd och befolkningsförändringar, till exempel födda, döda och in- och utflyttade. Statistiken baseras på de uppgifter om folkbokförda personer som Skatteverket lämnar till SCB.		
Mätfrekvens		
1 gång/månad		
Publiceringsdatum statistik		
Cirka 6 veckor efter aktuellt månadsslut. SCB anger aktuella publiceringsdatum inför nästkommande år.		
Källa		
SCB		
Målguide		
	Uppfyllt	1% ± 10% (0.9%-1.1%)
	Delvis uppfyllt	0.5% - 0.9%, 1.1% - 1.6%
	Inte uppfyllt	<0.5%, >1.6%
Ägare		
Samhällsbyggnadschef		

2.3.3 I Älmhults kommun är det enkelt och effektivt att få kontakt och hjälp när du vill starta företag eller utvecklas ditt företag

Resultatmål
I Älmhults kommun är det enkelt och effektivt att få kontakt och hjälp när du vill starta företag eller utveckla ditt företag.
Syfte
Främja kommunens näringsliv.
Indikatorer
Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv undersökning. Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI. Antalet nystartade företag ska öka.

Indikator		
Företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs undersökning		
Syfte		
Göra Älmhult attraktivt för näringslivet.		
Definition		
Baserat på enkätundersökning av Svenskt Näringsliv. Undersökningen genomförs via webb- och brevenkäter som skickas till ett urval av företag i kommunen. Enkäten mäter bland annat företagets nöjdhet i kontakt med kommunens tjänstemän och politiker på en skala från 1 (dåligt) till 6 (utmärkt).		
Mätmetod		
Enkätundersökning av konsult på uppdrag av Svenskt Näringsliv.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
Maj		
Källa		
Kolada U00811		
Målguide		
	Uppfyllt	Högre poäng än föregående år
	Delvis uppfyllt	Samma poäng som föregående år (+/-0,2 poäng)
	Inte uppfyllt	Lägre poäng än föregående år
Ägare		
Kommunchef		

Indikator		
Företagsklimat enligt öppna jämförelser via Insikt (Nöjd Kund Index)		
Syfte		
Göra Älmhult attraktivt för näringslivet.		
Definition		
Nöjd Kund Index (NKI), Företagsklimat - Totalt: Kommunpoäng enligt undersökningen Insikt som visar företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövning inom sju olika områden (skala 0–100). Områdena är brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd i samlad redovisning. Området upphandling redovisas separat.		
Mätmetod		
Extern konsult utför undersökningen på uppdrag av kommunen. Siffror skickas sedan in till Kolada via SKR.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 16		
Källa		
Kolada U07451		
Målguide		
	Uppfyllt	Högre poäng än föregående år
	Delvis uppfyllt	Samma poäng som föregående år (+/- 5 poäng)
	Inte uppfyllt	Lägre poäng än föregående år
Ägare		
Kommunchef		

Indikator		
Antalet nystartade företag ska öka.		
Syfte		
Göra Älmhult attraktivt för nyföretagare.		
Definition		
Antal nyregistrerade bolag i kommunen per år.		
Mätmetod		
Statistik via Kolada.		
Mätfrekvens		
Per månad och år.		
Publiceringsdatum statistik		
v. 24		
Källa		
Kolada N01003		
Målguide		
	Uppfyllt	Fler nyregistrerade bolag än medelvärdet de 5 föregående åren.
	Delvis uppfyllt	Lika många nyregistrerade bolag som medelvärdet de 5 föregående åren (+/- 5%).
	Inte uppfyllt	Färre nyregistrerade bolag än medelvärdet de 5 föregående åren.
Agare		
Kommunchef		

2.3.4 I Älmhults kommun ska du få ett tydligt och snabbt besked så att du kan börja bygga ditt hus inom 6 månader

Resultatmål
I Älmhults kommun ska du få ett tydligt och snabbt besked så att du kan börja bygga ditt hus inom 6 månader.
Syfte
Främja nybyggnation i kommunen.
Indikatorer
Handläggningstid från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar.

Indikator		
Handläggningstid från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar.		
Syfte		
Göra Älmhult mer attraktivt för nybyggnation.		
Definition		
Handläggningstid i dagar (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov. Uppgifterna avser ärenden om bygglov för nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus, där beslut om bygglov fattades under året. Uppgifterna gäller alla sådana ärenden, oavsett om de ligger inom eller utom detaljplanelagt område, inom eller utom område med områdesbestämmelser, eller om de omfattas av givet förhandsbesked. Uppgifterna gäller alla ärenden oavsett om bygglovsbeslutet var positivt eller negativt. Fritidshus ingår ej.		
Mätmetod		
MoB samlar in statistik och skickar sedan till Kolada via KKiK.		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
v. 48		
Källa		
Kolada U00811		
Målguide		
	Uppfyllt	<5 veckor
	Delvis uppfyllt	5-10 veckor
	Inte uppfyllt	>10 veckor
Ägare		
Miljö- och byggchef		

2.3.5 I Älmhults kommun får du snabb och effektiv service dygnets alla timmar

Resultatmål
I Älmhults kommun får du snabb och effektiv service dygnets alla timmar.
Syfte
Främja kommunikationen mellan kommunen och medborgarna.
Indikatorer
Andel som tar kontakt med kommunens servicecenter och som får ett direkt svar på en enkel fråga (%). Användning av e-tjänster ska öka.

Indikator		
Andel som tar kontakt med kommunens servicecenter och som får ett direkt svar på en enkel fråga (%).		
Syfte		
Att göra kommunikation med kommunen enkel för invånarna.		
Definition		
Lösningsgrad i servicecenter, dvs andel av ärenden som inkommer via servicecenter och som blir lösta i servicecenter.		
Mätmetod		
Rapport över registrerade ärenden i servicecenters ärendesystem.		
Mätfrekvens		
Per månad och år.		
Publiceringsdatum statistik		
15:e i varje månad.		
Källa		
Helpdesk (servicecenters ärendesystem)		
Målguide		
	Uppfyllt	>40% lösningsgrad
	Delvis uppfyllt	30 – 40% lösningsgrad
	Inte uppfyllt	<30% lösningsgrad
Ägare		
Servicechef		

Indikator		
Användning av e-tjänster ska öka.		
Syfte		
Att göra kommunikation med kommunen enkel för invånarna.		
Definition		
Ökning i procent av antal inkomna ärenden via kommunens e-tjänstportal (e-tjanst.almhult.se). Jämförelse med genomsnitt per månad för 2022.		
Mätmetod		
Rapport över inkomna ärenden, hämtas i e-tjänstportalens statistikverktyg.		
Mätfrekvens		
Per månad och år.		
Publiceringsdatum statistik		
15:e i varje månad.		
Källa		
Open-e platform		
Målguide		
	Uppfyllt	>50% ökning
	Delvis uppfyllt	40–50% ökning
	Inte uppfyllt	<40% ökning
Ägare		
IT/Digitaliseringschef		

2.4 Stödprocess – personalprocess

2.4.1 Älmhults kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som tillvaratar medarbetarens kompetens och hela tiden arbetar för en bättre arbetsmiljö

Resultatmål
Älmhults kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som tillvaratar medarbetarens kompetens och hela tiden arbetar för en bättre arbetsmiljö. Förväntningar på engagemang, professionalism och öppenhet ska spegla organisationen liksom goda ledare och gott ledarskap på alla nivåer.
Syfte
Välmående medarbetare vars kompetens tillvaratas och får möjlighet att använda sin fulla potential på bästa sätt.
Indikatorer
Det totala omdömet i medarbetarenkäten ska ligga på minst 80 per förvaltning. Andelen medarbetare som arbetar heltid ska öka. Andelen medarbetare som använder friskvårsbidraget ska öka. Sjukfrånvaron ska minska och vara högst 6% i hela kommunen.

Indikator		
Det totala omdömet i medarbetarenkäten ska index ligga på minst 80 per förvaltning.		
Syfte		
Välmående medarbetare som trivs och har en bra arbetsmiljö, samt goda arbetsförhållanden		
Definition		
Nöjd medarbetarindex, Totalt: Index i medarbetarundersökningen visar på en helhetsbedömning av hur nöjda medarbetarna är inom fem olika områden (skala 0–100). Områdena är min arbetssituation, förutsättning som chef/ledare, min bild av min enhet/arbetsplats, min bild av min chef, min bild av Älmhults kommun. Detta ger sedan ett totalt index.		
Mätmetod		
Kommunens medarbetarenkät		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
Hösten efter genomförd enkät		
Källa		
Medarbetarenkät		
Målguide		
	Uppfyllt	>80%
	Delvis uppfyllt	70–80%
	Inte uppfyllt	<70%
Ägare		
HR-chef		

Indikator		
Andelen medarbetare som arbetar heltid ska öka		
Syfte		
Välmående medarbetare som får möjlighet att arbeta heltid. Vilket bidrar till en bättre kontinuitet och kvalitet i verksamheten		
Definition		
Rätten till heltid finns för alla medarbetare, men möjlighet att arbeta deltid finns genom att begära tjänstledigt kopplat till heltidsorganisationen. Andelen som begär tjänstledighet ska minska.		
Mätmetod		
Underlag tas fram manuellt via personalsystem		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
November		
Källa		
Personalsystemet Personec		
Målguide		
	Uppfyllt	Fler andel medarbetare som arbetar heltid än föregående år.
	Delvis uppfyllt	Samma antal medarbetare som arbetar heltid.
	Inte uppfyllt	Färre antal medarbetare som arbetar heltid än föregående år.
Ägare		
HR-chef		

Indikator		
Andel medarbetare som använder friskvårdsbidraget ska öka.		
Syfte		
Välmående medarbetare som får en bättre hälsa för att på så sätt hålla ett långt och hållbart arbetsliv.		
Definition		
Andelen medarbetare som nyttjar friskvårdsbidraget.		
Mätmetod		
Statistik från Epassi (system)		
Mätfrekvens		
1 gång/år		
Publiceringsdatum statistik		
December		
Källa		
E pass system för hantering av friskvårdsbidrag		
Målguide		
	Uppfyllt	Fler andel medarbetare använder friskvårdsbidraget än föregående år.
	Delvis uppfyllt	Samma antal medarbetare använder friskvårdsbidraget.
	Inte uppfyllt	Färre antal medarbetare använder friskvårdsbidraget än föregående år.
Ägare		
HR-chef		

Indikator		
Sjukfrånvaron ska minska och vara högst 6% i hela kommunen.		
Syfte		
Minska sjukfrånvaron för välmående medarbetare och bättre hälsa, för ett långt och hållbart arbetsliv.		
Definition		
Sjukfrånvaron som mäts är den total frånvaron på de medarbetare som har en månadanställning i Älmhults kommun.		
Mätmetod		
Statistik från personalsystemet Personec och Power BI		
Mätfrekvens		
Uppföljning görs i samband med delår		
Publiceringsdatum statistik		
Per delår, kan hämtas löpande		
Källa		
Personalsystemet Personec		
Målguide		
	Uppfyllt	<6% sjukfrånvaro
	Delvis uppfyllt	6–7% sjukfrånvaro
	Inte uppfyllt	>7% sjukfrånvaro
Ägare		
HR-chef		

